

FINLANDS BANKS ÅRSBERÄTTELSE 2022

Utgivningsuppgifter

Finlands Bank

Besöksadress
Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress
PB 160, 00101 Helsingfors

E-post
info@bof.fi
fornamn.efternamn@bof.fi

Telefon
nationellt nummer 09-1831
internationellt nummer +358 9 1831

SWIFT
SPFB FI HH

Fax
09-17 48 72

Regionkontor

Vanda
Säkerhetsdalsvägen 1, Vanda,
PB 160, 00101 Helsingfors,
telefon 09-1831

Webbtjänster

Finlands Bank
finlandsbank.fi

Årsberättelse
arsberattelse.finlandsbank.fi

Euro & talous
eurojatalous.fi

Myntmuseets webbplats
rahamuseo.fi

Bofit
Bofit.fi

Konstwebben
kansakunnanomaisuutta.fi

Denna årsberättelse är en verksamhetsberättelse enligt 19 § i lagen om Finlands Bank.

Siffrorna i årsberättelsen baserar sig på uppgifter som fanns tillgängliga i februari 2023.

ISSN 1456-5781 (webbpublikation)

Helsingfors 2023

Innehållsförteckning

VIKTIGT ATT SÖRJA FÖR TILLVÄXTFÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR DEN FINLÄNDSKA EKONOMIN OCKSÅ MITT UNDER KRISER	4
VERKSAMHET OCH STRATEGI	7
FINLANDS BANK I ETT NÖTSKAL	9
FINLANDS BANKS REVIDERADE STRATEGISKA PRIORITERINGAR LÄGGER FOKUS PÅ GOD BEREDSKAP	10
DIREKTIONENS ARBETSFÖRDELNING	14
HYBRIDARBETE OCH NYA PERSONALFÖRMÅNER STÖDER MEDARBETARNAS VARDAG PÅ FINLANDS BANK	17
FINLANDS BANKS BUDGET 2023 OCH VERKSAMHETSKOSTNADER	21
FINLANDS BANKS KLIMATAVTRYCK MINSKADE 2022 TACK VARE UTSLÄPPSREDUCERING OCH NOGGRANNARE UTSLÄPPSREDOVISNING	27
FINLANDS BANKS INFORMATIONSDOVISNING KOMPLETTERAR ÅRSBERÄTTELSEN	31
FINLANDS BANKS INDIKATORMÅL OCH MÅLUPPFYLLELSEN 2022	33
VERKSAMHETSBERÄTTELSE	40
PENNINGPOLITIK	41
FINANSIELL STABILITET	68
PENGAR OCH BETALNINGAR	95
TILLGÅNGSFÖRVALTNING	114
VÄXELVERKAN OCH SAMARBETE	139
HÅLLBARHET GENOM KONKRETA HANDLINGAR I VARDAGEN	168
BOKSLUT	170
BALANSRÄKNING	171
RESULTATRÄKNING	174
REDOVISNINGSPRINCIPER	176
NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN	182
NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN	207
BOKSLUTSBILAGOR	218
NOTER OM RISKHANTERINGEN	220
REVISIONSBERÄTTELSE	225
UTLÅTANDE OM REVISION	226
ORGANISATION	229

Viktigt att sörja för tillväxtförutsättningarna för den finländska ekonomin också mitt under kriser

24.3.2023

Rysslands olagliga och brutala anfallskrig i Ukraina förvandlade omvärlden för Finlands Bank 2022: konjunkturutsikterna blev dystrare, inflationen steg till exceptionellt höga nivåer och konsumenternas köpkraft blev svagare. En ljusglimt var den kraftiga sysselsättningsutvecklingen. Efterfrågan på Finlands Banks och BOFITs analyser och forskningsrapporter som underlag för bedömningar av krisens ekonomiska konsekvenser var stor.

Det ukrainska folket betalar ett hårt pris för kriget och det mänskliga lidandet är outhärdligt. Ukraina kämpar för frihet, demokrati och europeiska värderingar. Ukraina behöver allt vårt stöd.

Europa stod inför en stor utmaning: att klara av den energikris som kriget hade orsakat. Med gemensamma och nationella lösningar var det möjligt att dämpa konsekvenserna av krisen. Den privata sektorn lyckades också hitta nya vägar för att påskynda den gröna omställningen inom energiekonomin.

I ECB-rådet inledde vi en höjning av styrräntorna i juli. Målet är att stabilisera inflationen på 2 % på medellång sikt. Styrräntorna höjdes med sammanlagt 2,5 procentenheter, vilket ledde till att inlåningsräntan var 2 % vid slutet av 2022. Detta återspeglades i en kraftig ökning av Euriborräntorna. Som ett led i normaliseringen av penningpolitiken avslutades nettotillgångsköpen inom det utökade programmet för värdepappersköp och inom pandemiköpprogrammet.

Åtstramningen av penningpolitiken syftar till att undvika en uppåtgående spiral av konsumentpriser och löner, vilket skulle vara ett tecken på att inflationsförväntningarna inte längre är väl förankrade. Om ankaret ger efter, blir det på lång sikt dyrare för den reala ekonomin att uppnå inflationsmålet, eftersom det skulle leda till en stramare penningpolitik och långsammare ekonomisk tillväxt.

* * *

Efter utbrottet av det ryska anfallskriget mot Ukraina blev hotbilden för cyber- och hybridattacker dystrare. Finlands Bank utvecklade tillsammans med andra myndigheter reservsystem för att säkerställa dagliga betalningar i Finland under alla förhållanden.

Vi bidrog för vår del till att betalningssystemen fungerar och att finländarna kan lita på dem. Kontanter spelar också alltjämt en viktig roll ur jämlikhetssynpunkt och vid olika störningar i betalningar.

Den digitala centralbanksvalutan, den digitala euron, utgör en del av förberedelserna inför omvärldsförändringarna i digitaliseringens spår. Finlands Bank inrättade 2022 en uppföljningsgrupp för projektet med företrädare för såväl betaltjänstleverantörerna som bankerna.

* * *

Bland utmaningarna för Finland kan vi inte ignorera läget i de offentliga finanserna. Vårt välfärdssamhälle fungerar förhållandevis bra, men ekonomin är för närvarande för liten för att bära upp det. Hållbarheten i de offentliga finanserna får inte endast vara ett mål bland andra, utan en nödvändig förutsättning för långsiktig utveckling av samhället.

Vid sidan av skuldållbarheten är det viktigt att sörja för förutsättningarna för hållbar tillväxt. Befolkningens åldrande i förening med den svaga produktivitetsutvecklingen hämmar de långsiktiga tillväxtutsikterna för Finlands ekonomi. Det behövs investeringar i utbildning, forskning och innovationer samt ökad utbildnings- och arbetsrelaterad invandring.

Klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald är inte endast problem som ligger i framtiden, utan de är närvarande redan i dag. Framsteg mot en grön penningpolitik gjordes i enlighet med ECB-rådets plan 2021.

Som en del av Eurosystemet började Finlands Bank inrikta obligationsköp allt mer till företag som bedriver en mindre utsläppsintensiv verksamhet och som tar klimathänsyn i sin rapportering.

Finlands Bank medverkade i utvecklingen av klimatstatistik och indikatorer för mätning av klimatpåverkan för centralbankerna. Tillförlitliga data är ett effektivt sätt att förhindra grön målning.

* * *

Finland är på det stora hela ett kriståligt samhälle och under svåra tider arbetar finländarna tillsammans och på ett ansvarsfullt sätt. Finland har alla förutsättningar att hejda förtviningsutvecklingen i ekonomin och som nation inte bara överleva utan också blomstra.

Finlands Bank bidrog kraftigt till stabiliteten i ekonomin under 2022. Jag vill varmt tacka personalen och alla våra samarbetsparter för ert viktiga arbete till förmån för Finland och hela Europa.

Olli Rehn
Chefdirektör
Finlands Bank

Verksamhet och strategi

24.3.2023

Finlands Bank reviderade sina strategiska prioriteringar 2022 på grund av de snabba förändringarna i konjunktur- och säkerhetsläget i Finland och Europa.

Finlands Bank är Finlands monetära myndighet och nationella centralbank. Banken är samtidigt en del av Eurosystemet.

Med ledning av sin strategi genomför Finlands Bank sitt uppdrag som byggare av en hållbar ekonomi och stabilitet. Till detta arbete bidrar Finlands Banks målmedvetna ekonomistyrning och noggranna personalplanering.

Rysslands anfallskrig i Ukraina, ökade geopolitiska spänningar och accelererande inflation medförde 2022 snabba förändringar i såväl det ekonomiska läget som säkerhetsläget i Finland och Europa, vilka också har återverkningar på centralbankens verksamhet. Finlands Bank reagerade på förändringarna genom att uppdatera sina strategiska prioriteringar.

Finlands Bank minskade sitt klimatavtryck under 2022

Finlands Bank beräknade för andra året i rad klimatavtrycket enligt rekommendationerna i den internationella redovisningsmetoden, dvs. GHG-protokollet. Under 2022 vidareutvecklades utsläppsredovisningen för att resultaten bättre ska spegla Finlands Banks och Finansinspektionens verksamhet.

Tack vare noggrannare utsläppsredovisning och utsläppsreducerande åtgärder minskade Finlands Bank sitt klimatavtryck under 2022.

Bland de konkreta utsläppsreducerande åtgärder som Finlands Bank genomförde 2022 kan nämnas uppdatering av tjänstebilpolicy och reduktion av utsläppen från energiförbrukning till exempel genom att minska belysningen, justera luftkonditioneringen och byta ut fasadelement i glas mot skivelement.

Informationsredovisningen redogör för betydelsen av data, information och kunskap i Finlands Banks verksamhet

Finlands Banks nya informationsredovisning, som kompletterar Finlands Banks årsberättelse för 2022, ges ut i april 2023.

Informationsredovisningen utgör ett viktigt led i Finlands Banks rapportering om informationshanteringen. Syftet med redovisningen är att redogöra för betydelsen av data, information och kunskap i centralbankens verksamhet.

Informationsredovisningen ger en inblick i grunderna för Finlands Banks informationshantering ur olika perspektiv i artiklar som behandlar aktuella teman inom informationshantering, informationssäkerhet och informationsskydd. Den redovisar också siffror om centralbankens uppgifter, informationshantering och analysarbete.

Finlands Bank i ett nötskal

24.3.2023

Finlands Bank är Finlands monetära myndighet och nationella centralbank. Banken är samtidigt en del av Eurosystemet, som svarar för penningpolitiken i euroländerna och övriga centralbanksuppgifter och administrerar världens näst största valuta, euron.

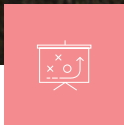
Det primära målet för Eurosystemet och Finlands Bank är prisstabilitet, dvs. en mycket måttlig ökning av konsumentpriserna.

Finlands Banks målsättningar gäller dels hemlandet och dels Eurosystemet.

Finlands Bank

- bereder och utövar penningpolitik i Finland
- övervakar den finansiella stabiliteten och tar fram statistik
- bedriver forskning och deltar i den ekonomisk-politiska debatten
- sörjer för avvecklingen av interbankbetalningar och för sin egen investeringsverksamhet
- upprätthåller stabila och effektiva betalningssystem och ger ut sedlar och mynt.

[Läs mer om Finlands Banks uppgifter.](#)

Finlands Banks reviderade strategiska prioriteringar lägger fokus på god beredskap

24.3.2023

Konjunktur- och säkerhetsutsikterna i Finland och Europa förändrades snabbt under 2022. Förändringarna bedömdes ha omfattande återverkningar på centralbankens verksamhet och Finlands Bank uppdaterade följaktligen sina strategiska prioriteringar under 2022.

År 2022 präglades av Rysslands anfallskrig i Ukraina, ökade geopolitiska spänningar, återhämtning från coronapandemin och accelererande inflation.

Finlands Banks direktion svarade på förändringarna genom att i juni uppdatera de strategiska prioriteringar som styr bankens verksamhet på medellång sikt. Finlands Banks verksamhetsidé, vision och vägledande principer konstaterades ligga rätt i tiden och hölls därmed oförändrade.

Finlands Banks uppdaterade strategiska prioriteringar för 2023-2025:

- Europeiska centralbankens (ECB) penningpolitik i en förändrad inflationsmiljö
- beredskap och försörjningsberedskap
- de europeiska betalningarnas framtid
- översyn av makrotillsynspolitiken inom EU
- inhemsk ekonomisk-politisk påverkan
- insatser för att främja ekonomisk tillväxt och klimatmålen inom EU.

ECB:s penningpolitik i en förändrad inflationsmiljö

Den ekonomiska återhämtningen från coronapandemin och Rysslands anfallskrig i Ukraina bidrog till en kraftig ökning av inflationen. ECB stramade därför åt penningpolitiken stegvis under 2022.

Som medlem av Eurosystemet satsar Finlands Bank på penningpolitisk forskning och analys och utveckling av penningpolitiska verktyg. Detta är särskilt viktigt i ett läge där osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen och inflationsdynamiken är stor.

Finlands Bank sörjer också för sin del för att de penningpolitiska besluten motiveras för medborgarna på ett begripligt sätt.

Beredskap och försörjningsberedskap

Säkerhetsläget i Europa förändrades väsentligt under 2022. I egenskap av monetär myndighet främjar Finlands Bank för sin del den nationella försörjningsberedskapen.

I samarbete med den finansiella sektorn och andra myndigheter stärker Finlands Bank betalnings- och finanssystemens kriställighet.

I det nya läget framhävs också vikten av att banken själv har en god beredskap. Under året fokuserade Finlands Bank därför särskilt på att skapa beredskap bland annat för cyber- och hybridhot.

De europeiska betalningarnas framtid

Coronapandemin stärkte den digitala omvandlingen inom betalningsområdet. Finlands Bank främjar utvecklingen av säkra och effektiva betalningssystem bland annat genom att stödja genomslaget av strategin för europeiska betalningar på den finländska marknaden.

Inom Eurosystemet pågår för tillfället flera viktiga projekt för utveckling av den finansiella infrastrukturen.

Finlands Bank fortsätter att aktivt medverka i Eurosystemets gemensamma utredningsprojekt kring en digital euro, och det är möjligt att den digitala euron i framtiden kompletterar utbudet av betalningsmedel.

Översyn av makrotillsynspolitiken inom EU

Den avtagande ekonomiska tillväxten och de stigande räntorna ökar oron om hushållens, företagens och ländernas skuldållbarhet.

En upptrappning av skuldproblemen kan försvaga kreditinstitutens kristålighet. Trycket på att bredda tillämpningen av makrotillsynspolitiken till aktörer utanför banksektorn har samtidigt ökat i takt med att finansförmedlingen blivit allt mångsidigare.

Målet för utveckling av makrotillsynsregelverket, makrotillsynsverktygen och makrotillsynsanalysen, dvs. översynen av makrotillsynspolitiken, är att säkerställa myndigheternas förmåga att sörja för den finansiella stabiliteten med rätt inriktade och avvägda policyåtgärder som sätts in i rätt tid.

Inhemsk ekonomisk-politisk påverkan

En av Finlands Banks uppgifter är att främja hållbar ekonomisk tillväxt i Finland och EU utan att äventyra prisstabilitetsmålet.

Finlands Bank deltar i den inhemska ekonomisk-politiska debatten i egenskap av oberoende expert. Bankens uttalanden baserar sig på tillförlitlig information, forskning och kvalitativa analyser.

I sina analyser betonar Finlands Bank den finländska ekonomins strukturella utmaningar. Bland annat skuldållbarhet, sysselsättning, produktivitet och innovationer är viktiga för hållbar ekonomisk tillväxt.

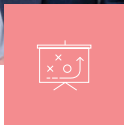
Insatser för att främja ekonomisk tillväxt och klimatmålen inom EU

Den ekonomiska utvecklingen i Finland har nära kopplingar till den ekonomiska utvecklingen inom EU och Eurosystemet.

Strukturerna och reglerna för EU:s ekonomiska styrsystem påverkar verksamheten på den inre marknaden, produktivitetsutvecklingen och hållbarheten i tillväxten. De har också relevans för genomförandet av penningpolitiken och makrotillsynspolitiken.

Klimatförändringarna är en global och angelägen utmaning också för centralbankerna som kräver lösningar på internationella forum.

Finlands Bank bidrar för sin del såväl till arbetet för att utveckla EU:s ekonomiska styrsystem som till bekämpningen av klimatförändringarna och analys och hantering av relaterade risker.

Direktionens arbetsfördelning

24.3.2023

DIREKTIONENS ORDFÖRANDE
Olli Rehn

Olli Rehn är ordförande i Finlands Banks direktion. Han tog över som chefdirektör den 12 juli 2018. Chefdirektör Rehn svarar för beredning av penningpolitiken, inhemsk ekonomisk-politisk påverkan, extern kommunikation, internationella frågor och internrevisionen. Chefdirektören är medlem av Europeiska centralbankens råd och representerar Finland i Internationella valutafondens (IMF) styrelse.

DIREKTIONENS VICE ORDFÖRANDE

Marja Nykänen

Marja Nykänen har varit medlem av Finlands Banks direktion sedan den 1 februari 2017. Marja Nykänen svarar för finansmarknadsfrågorna, makrotillsynspolitiken, statistiken, de juridiska frågorna, ekonomi- och personalförvaltningen och säkerhets- och fastighetsärenden. Hon svarar också för övervakningen av penningpolitiska risker och riskerna i investeringsverksamheten, den finansiella stabilitetsprocessen och verksamheten i pensionsfondens ledningsgrupp. Marja Nykänen är ordförande i Finansinspektionens direktion.

DIREKTIONSMEDELEM

Tuomas Välimäki

Tuomas Välimäki har varit direktionsmedlem i Finlands Bank sedan den 12 juli 2018. Han svarar för genomförandet av penningpolitiken och investeringen av de finansiella tillgångarna samt för betalningssystemen och kontantförsörjningen. Till hans ansvarsområde hör också dataförvaltningen och utvecklingen av den digitala euron samt bankens forskningsverksamhet inklusive forskningsinstitutet för tillväxtmarknader (BOFIT). Tuomas Välimäki är också suppleant i Europeiska centralbankens råd.

Hybridarbete och nya personalförmåner stöder medarbetarnas vardag på Finlands Bank

24.3.2023

Efter avvecklingen av coronarestriktionerna införde Finlands Bank en flexibel modell för distansarbete i kombination med närvaro på kontoret. Banken främjade under 2022 mångfald och likabehandling bland annat genom att underteckna Europeiska centralbankssystemets (ECBS) gemensamma åtagande om jämställdhet, mångfald och inkludering och genom att delta i Helsinki Pride 2022. Resultatet av Finlands Banks ledarskapsundersökning 2022 låg över det nationella genomsnittet.

Finlands Bank har 375 anställda inom penningpolitik och forskning, finansmarknad, bankrörelse och kontantförsörjning.

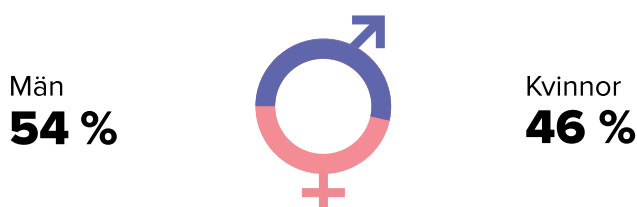
Banken har ett gediget eget kunnande inte bara inom kärnverksamheterna utan också inom it, personal- och ekonomiadministration, kommunikation, ekonomiskt kunnande och språktjänster.

Personalens medelålder är 46,1 år. Av medarbetarna är 46 % kvinnor och 54 % män. Jobbtrivseln är god och personalen engagerad. Den genomsnittliga anställningstiden är 15,5 år.

Diagram 1.

Vid Finlands Bank arbetade 375 personer vid slutet av 2022

Könsfördelning, hela personalen

Sjukfrånvaro
6,5
dagar/årsverke

Medelålder
46,1
år

Högskoleutbildade

Ledarskapsindex (normen för finländska experter 73,1%)

Källa: Finlands Bank

Distansarbete i kombination med närvaro på kontoret har blivit den nya arbetsmodellen

Det huvudsakliga distansarbetet på grund av coronapandemin fortsatte fram till den 6 mars 2022 på Finlands Bank.

I takt med att coronarestriktionerna lättade under våren 2022 inleddes en pilotperiod med distansarbete i kombination med närvaro på kontoret. Medarbetarna fick pröva på att kombinera arbete hemifrån med arbete på plats och testa olika arbetsrutiner som främjar sammanhållningen.

I augusti infördes nya riktlinjer för distansarbete. Enligt riktlinjerna får medarbetarna i regel arbeta hemifrån högst 60 % av arbetstiden. Teamen kommer själva närmare överens om sina rutiner för distans- och kontorsarbete.

Distansarbete har blivit ett permanent inslag i arbetet också på Finlands Bank. Flexibla regler för distansarbete stöder samordningen av arbete och privatliv, skapar en arbetskultur som bygger på förtroende och främjar medarbetarnas arbetshälsa och välbefinnande i arbetet.

Närvaro på kontoret främjar sammanhållningen

Närvaro på kontoret stärker framför allt samarbetet, sammanhållningen och medarbetarnas välbefinnande i arbetet. På Finlands Bank hör det till varje medarbetares uppgifter att arbeta fysiskt tillsammans med kolleger och intressenter.

Dessutom stöds sammanhållningen av gruppsamtal, gemensamma arbetsrutiner och olika tillställningar och aktiviteter.

Nya personalförmåner till stöd för den nya arbetsmodellen

Till följd av de nya arbetsrutinerna såg Finlands Bank också över sina viktigaste personalförmåner. De nya personalförmånerna bidrar för sin del till medarbetarnas välbefinnande i arbetet och till rekrytering och kvarhållning av kompetenta personer i Finlands Banks anställning. De nya förmånerna införs från och med början av 2023.

Lunchförmånen utvidgas till att också gälla distansdagar, vilket bidrar till att medarbetarna håller en daglig vilopaus och äter hälsosamt också när de arbetar hemifrån. På kontoret kan medarbetarna fortfarande inta en god måltid i bankens egen personalmatsal.

Arbetsreseförmånen stöder medarbetarnas resor till och från arbetet och användningen av miljövänliga transportmedel. Medarbetarna får enligt eget val använda den skattefria personalförmånen till idrotts-, kultur- och massagetjänster och härefter också till arbetsresor.

Utöver resorna till och från arbetet och användningen av miljövänliga trafikmedel främjar den nya cykelförmånen också medarbetarnas hälsa och välmående. För cykeln kan leasingfinansiering användas och den skattefria leasinghyran bakas in i månadslönen.

Personalens tandvårdsförmån ses över så att det maximala årliga ersättningsbeloppet höjs och tandvårdsnätverket utökas med nio nya mottagningar.

Mångfald och likabehandling är viktiga värderingar för Finlands Bank

Mångfald, likabehandling och jämställdhet är viktiga värderingar för Finlands Bank. Finlands Banks experter arbetar tillsammans som jämbördiga kolleger. Vi värdesätter varandras expertis, åsikter och individuella bakgrund.

Finlands Bank arbetar kontinuerligt för mångfald och mot diskriminering. Under 2022 undertecknade banken ECBS gemensamma åtagande om jämställdhet, mångfald och inkludering.

Dessutom ordnade Finlands Bank för personalen aktiviteter som främjar likabehandling, inledde ett pilotprojekt med anonym rekrytering och deltog för första gången i Helsinki Pride.

Finlands Bank har förbundit sig till att främja mångfald och likabehandling genom att underteckna Europeiska centralbankssystemets (ECBS) gemensamma åtagande.

Resultatet av ledarskapsundersökningen låg över det nationella genomsnittet

Finlands Bank genomför årligen en ledarskapsundersökning. Bankens ledarskapsindex låg på 75,2 i undersökningen 2022 och var därmed högre än det nationella genomsnittet på 73,1.

Enligt enkätsvaren känner cheferna på Finlands Bank förtroende för sina anställda och stöder medarbetarnas professionella utveckling, medan medarbetarna vet vad som förväntas av dem i arbetet.

Genom ledarskapsundersökningen följer banken upp hur Finlands Banks ledarskapsvision förankras i praktiken. Enligt ledarskapsvisionen ska ledarskapsarbetet bidra till uppfyllelsen av de strategiska målen, inspirera och motivera personalen till goda prestationer och stödja ett konstruktivt samarbete. Ledarskapet präglas av en tro på att förändring är möjligt och att var och en av oss kan utveckla sina färdigheter.

Finlands Banks budget 2023 och verksamhetskostnader

24.3.2023

Enligt Finlands Banks strategi har centralbanken som mål att bygga en hållbar ekonomi och stabilitet. För att nå detta mål krävs målmedveten ekonomistyrning och personalplanering.

Finlands Banks verksamhetskostnader och kostnadsmål följs upp noggrant.

Uppföljningen syftar bland annat till att uppnå bankens effektivitets- och hållbarhetsmål.

Direktionen följer upp målluppfyllelsen kvartalsvis.

Finlands Bank

År 2022 uppgick Finlands Banks verksamhetskostnader till 102,7 miljoner euro (2021: 96,3 miljoner euro). Intäktsutfallet från exempelvis driftsersättningar, hyror och arvoden uppgick till 16,9 miljoner euro.

Coronapandemin avspeglades fortfarande framför allt i de personalrelaterade kostnaderna, som minskade bland annat på grund av de få tjänsteresorna och intressentmötena. Tjänsteresorna kommer också i fortsättningen att vara färre än före pandemin, eftersom andelen distans- och hybridmöten har ökat i det internationella samarbetet.

I verksamhetskostnaderna och investeringarna för 2022 noterades ingen större inverkan av inflationen, vilket huvudsakligen kan tillskrivas tidigare överenskomna avtalspriser.

Hysesintäkterna från fastigheter och avkastningen på andra placeringar än valutareserven minskar nettobeloppet av verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter.

Finlands Bank har också andra betydande intäkter som inte minskar verksamhetskostnaderna i budgeten och därför inte upptas i tabellen nedan.

Kostnadsbudgetens slutsumma uppgick till 85,8 miljoner euro netto. En närmare redovisning av utfallet för 2022 och budgeten för 2023 finns i tabell 1.

Tabell 1.

Finlands Bank	Utfall 2022 Mn euro	Budget 2023 Mn euro
Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	-37,3	-40,1
Personalrelaterade kostnader	-2,0	-3,9
Övriga kostnader	-30,0	-35,2
Bankserviceavgifter	-10,4	-8,6
Avskrivningar	-8,6	-9,5
Summa	-88,3	-97,3
Sedelproduktionskostnader	-6,1	-5,0
Avgift till pensionsfonden	-8,3	-8,3
Summa verksamhetskostnader	-102,7	-110,6
INTÄKTER		
Bankserviceintäkter	3,8	2,8
Fastighetsintäkter	5,3	5,2

Finlands Bank	Utfall 2022 Mn euro	Budget 2023 Mn euro
Övriga intäkter	1,1	0,3
Tjänster till Finansinspektionen	6,8	7,3
Summa intäkter	16,9	15,6
Netto	-85,8	-95,0

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Investeringarna (tabell 2.) uppgick till 9,2 miljoner euro. De största investeringarna hänför sig till fastighets- och IT-projekt. I investeringen av sina tillgångar tar banken hänsyn till kostnaderna, den kvalitativa nyttan och de operativa riskerna. Banken fäster också uppmärksamhet vid planeringen av investeringarna på medellång sikt.

Finlands Banks budgetar för 2023–2025 upprättades hösten 2022. Budgeten för 2023 har fastställts av direktionen.

Tabell 2.

Finlands Bank	Utfall 2022 Mn euro	Budget 2023 Mn euro
Investeringar		
Fastighetsinvesteringar	5,0	6,0
Huvudkontorsfastigheter	1,3	1,5
Fastigheten i Vanda	3,1	4,2
Övriga fastigheter	0,5	0,4
IT-utrustning och -program	4,0	6,1

Finlands Bank	Utfall 2022 Mn euro	Budget 2023 Mn euro
Sedel- och mynthanteringsmaskiner	0,0	0,1
Säkerhetsutrustning	0,2	1,5
Övriga	0,0	0,1
Summa investeringar	9,2	13,9

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Pensionsfonden

För pensionsfondens verksamhetskostnader 2022 blev utfallet 31,1 miljoner euro (2021: 30,8 miljoner euro). Den största kostnadsposten var de utbetalda pensionerna, som uppgick till 29,2 miljoner euro. Intäktsutfallet, bestående av arbetspensionsavgifter och hyresintäkter, blev 15,3 miljoner euro.

Dessutom betalade Finlands Bank en avgift på 10,0 miljoner euro till pensionsfonden för att täcka en del av räkenskapsperiodens underskott.

En närmare redovisning av utfallet för 2022 och budgeten för 2023 finns i tabell 3.

[Pensionsfonden ger ut en egen årsberättelse.](#)

Tabell 3.

Pensionsfonden	Utfall 2022 Mn euro	Budget 2023 Mn euro
Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	-0,0	0,0
Kostnader för pensionsfondsverksamheten	-0,3	-0,3
Pensionsfondens fastighetskostnader	-0,6	-0,6
Avskrivningar	-1,0	-1,0

	Utfall 2022 Mn euro	Budget 2023 Mn euro
Pensionsfonden		
Utbetalda pensioner	-29,2	-31,8
Summa kostnader	-31,1	-33,6
INTÄKTER		
Arbetspensionsavgifter	13,6	14,5
Interna hyror	1,7	1,8
Avgift till pensionsfonden	10,0	10,0
Summa intäkter	25,3	26,4
Netto	-5,8	-7,2

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Finansinspektionen

Finlands Banks direktion fastställer årligen Finansinspektionens budget.

Finansinspektionens verksamhetskostnader 2022 utgjorde 40,8 miljoner euro (2021: 39,7 miljoner euro). Intäkterna uppgick till sammanlagt 43,1 miljoner euro, varav tillsyns- och åtgärdsavgifterna stod för 38,7 miljoner euro och Finlands Banks finansieringsandel var 2,0 miljoner euro.

I intäkterna ingår 2,4 miljoner euro i överskott från den föregående räkenskapsperioden. Överskottet för det gångna räkenskapsåret blev 2,3 miljoner euro. Överskottet beaktas när tillsyns- och åtgärdsavgifterna fastställs för följande räkenskapsperiod. Investeringarna uppgick till 2,1 miljoner euro.

En närmare redovisning av utfallet för 2022 och budgeten för 2023 finns i tabell 4.

[Finansinspektionen ger ut en egen verksamhetsberättelse.](#)

Tabell 4.

Finansinspektionen	Utfall 2022 Mn euro	Budget 2023 Mn euro
Verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter		
KOSTNADER		
Personalkostnader	-25,1	-27,9
Personalrelaterade kostnader	-0,4	-1,2
Övriga kostnader	-5,7	-8,0
Avskrivningar	-1,1	-1,0
Tjänster från Finlands Bank	-6,8	-7,3
Avgift till pensionsfonden	-1,7	-1,7
Summa verksamhetskostnader	-40,8	-47,1
FINANSIERING AV VERKSAMHETEN		
Tillsynsavgifter	36,7	41,0
Åtgärdsavgifter	2,1	1,8
Finlands Banks finansieringsandel	2,0	2,4
Över-/underskott från föregående period	2,3	1,9
Summa intäkter	43,1	47,1
Överskott överfört i ny räkning	-2,3	

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Finlands Banks klimatavtryck minskade 2022 tack vare utsläppsreducering och noggrannare utsläppsredovisning

24.3.2023

Under verksamhetsåret 2022 tillämpades en noggrannare och mer omfattande utsläppsredovisning för Finlands Bank och Finansinspektionen. De totala utsläppen minskade från året förut tack vare en noggrannare redovisning och konkreta utsläppsreducerande åtgärder, såsom VVS- och värmetekniska åtgärder i fastigheterna.

Klimatavtrycket för Finlands Bank och Finansinspektionen beräknades 2022 för andra året i rad enligt det internationellt erkända och rekommenderade protokollet för utsläpp av växthusgaser (GHG, Greenhouse Gas Protocol).

Finlands Bank gick 2021 i sin utsläppsredovisning över till samma metod för bestämning och rapportering av växthusgasutsläpp som tillämpas av företag och andra organisationer.

I enlighet med principen om ständiga förbättringar fortsatte banken 2022 att vidareutveckla sin utsläppsredovisning för att resultaten allt bättre ska spegla Finlands Banks och Finansinspektionens verksamhet.

Växthusgasutsläppen från Finlands Banks och Finansinspektionens egen verksamhet är obetydliga. Största delen utgör indirekta utsläpp som bildas i värdekedjan.

Det globala GHG-protokollet styr Finlands Banks beräkning av klimatavtrycket

Finlands Bank övergick 2021 till en utsläppsredovisning enligt rekommendationerna i det internationella GHG-protokollet.

På grund av omläggningen av beräkningsmetoden är resultaten av utsläppsredovisningen för 2021 och 2022 inte direkt jämförbara med resultaten för tidigare år, medan resultaten av beräkningarna för 2021 och 2022 är sinsemellan jämförbara.

GHG-protokollet är den vanligaste standardiserade metoden globalt för bestämning och rapportering av företags och andra organisationers utsläpp av växthusgaser. Den standardiserade beräkningsmetoden innebär en strukturerad utsläppsredovisning och bidrar till att identifiera väsentliga utsläppskällor i verksamheten.

För att spegla direkta och indirekta utsläpp indelas redovisningen av utsläpp enligt GHG-protokollet i tre kategorier: scope 1, scope 2 och scope 3.

Scope 1 avser direkta utsläpp som uppkommer av företagets eller organisationens egen verksamhet; dessa är lättast att administrera. Scope 2 avser indirekta utsläppskällor av tillförd energi, såsom elproduktion. Scope 3 omfattar andra indirekta utsläpp, såsom logistik och avfallshantering.

Indelningen i olika utsläppskategorier minskar risken för dubbelredovisning i sådana fall där olika företag och organisationer delvis redovisar utsläpp från samma verksamheter.

Utsläppsredovisningen för bygginvesteringar preciserades 2022

De utsläppskällor (scope 1 och 2) som härrör från Finlands Banks och Finansinspektionens egen verksamhet omfattar bränsleförbrukningen i transportmedel och utrustning i organisationens besittning (som organisationen äger eller hyr) och förbrukningen av tillförd energi i lokaler som organisationen disponerar.

De indirekta utsläppen från produktionen av tillförd energi (scope 2) beräknades enligt en marknadsbaserad redovisningsmetod, som fångar upp de produktionssätt som används av Finlands Banks och Finansinspektionens energileverantörer. Den energi som organisationen köper är miljövänligare än genomsnittet för Finland.

De indirekta utsläppen i värdekedjan (scope 3) omfattar Finlands Banks och Finansinspektionens upphandling och köpta tjänster, bygginvesteringar, transporter, avfall som bildas i bankens lokaler, tjänsteresor, medarbetarnas arbetsresor, distansarbete och hyresgästernas energiförbrukning.

Nya medräknade utsläppskällor i scope 3-kategorin 2022 var utsläpp från primärproduktionen av tillförda bränslen.

Utsläppsredovisningen av bygginvesteringar, som också hör till scope 3-kategorin, preciserades 2022. För investeringarna i bygg- och byggrenoveringsprojekt fanns en projektspecifik utsläppsuppgift att tillgå i 35 % av fallen.

Utsläppsuppgifter härledda från projektspecifik material- och energiförbrukning bidrar betydligt till att precisera utsläppsredovisningen för bygginvesteringar. Målet är att framöver höja andelen projektspecifika utsläppsuppgifter i redovisningen. För investeringar i bygg- och byggrenoveringsprojekt som saknar projektspecifika utsläppsuppgifter beräknas utsläppen fortfarande kostnadsbaserat, på genomsnittliga utsläppskoefficienter.

Tack vare konkreta utsläppsreducerande åtgärder och noggrannare redovisning minskade Finlands Banks klimatavtryck 2022

Klimatavtrycket från Finlands Banks och Finansinspektionens verksamhet 2022 var 8 284 t CO₂e, vilket omfattade såväl utsläppen från organisationernas egen verksamhet som utsläppen i värdekedjan (exkl. investeringsverksamheten). Klimatavtrycket från verksamheten 2021 var 10 120 t CO₂e, dvs. 18 % lägre än 2021.

Utsläppen från Finlands Banks och Finansinspektionens egen verksamhet (scope 1 och 2) utgjorde sammanlagt 1 293 t CO₂e, vilket var 19 % mindre än året förut. De större utsläppen 2021 förklaras huvudsakligen av en incident där gassläckningssystemet utlöstes.

Finlands Bank uppdaterade sin tjänstebilpolicy 2022 så att endast elbilar eller laddhybrider kommer att användas framöver. Den nya tjänstebilpolicyen bidrar till att minska scope 1-utsläppen från verksamheten.

Helsingfors- och Vandakontoren har övergått till LED-belysning, vilket minskar elförbrukningen i lokalerna. I Vanda har luftflödet från lokalernas luftkonditionering justerats och en del av fasadelementen i glas bytts ut mot skivelement, vilket sänker fastighetens totala energiförbrukning. Vandafastighetens totala energiförbrukning minskade 11 % jämfört med 2021.

Utsläppen från energiförbrukning påverkades inte lika mycket, eftersom den tillförda elektriciteten varit så gott som utsläppsfri redan 2021. Utsläppskoefficienten för fjärrvärmeproduktion var däremot högre 2022 än 2021.

Byggnation, energiförbrukning och upphandling utgör de största indirekta utsläppskällorna

Indirekta utsläpp i värdekedjan (scope 3) täcker den största delen av de totala utsläppen (84 %). De huvudsakliga indirekta utsläppskällorna i värdekedjan var bygginvesteringar, hyresgästernas energiförbrukning, upphandling och köp av tjänster.

Scope 3-utsläppen utgjorde 6 991 t CO₂e, vilket är 18 % mindre än 2021.

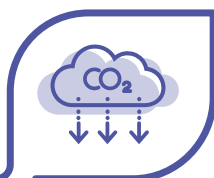
De minskade utsläppen förklaras framför allt av övergången till en noggrannare projektspecifik utsläppsredovisning för bygg- och byggrenoveringsprojekt och i någon mån även av lägre transportutsläpp. För post- och kurirtransporterna i Helsingfors och Vanda används framöver elbilar, vilket minskar transportutsläppen ytterligare.

Scope 3-utsläppen sjönk sammantaget, men utsläppen från upphandling, köpta tjänster och affärsresor ökade under året jämfört med 2021.

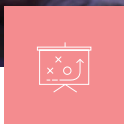
Finlands Bank och Finansinspektionen följer upp miljöpåverkan med ett mätetal relaterat till verksamhetskostnaderna. Det fångar upp alla utsläpp från organisationernas egen verksamhet och utsläppen i värdekedjan (scope 1–3).

Under 2022 uppgick utsläppen i förhållande till verksamhetskostnaderna till 77 kg/ t CO₂e / 1 000 euro.

[För klimatpåverkan från Finlands Banks investeringsverksamhet redogörs här.](#)

Finlands Banks klimatavtryck minskade med 18 %.

Finlands Banks informationsredovisning kompletterar årsberättelsen

24.3.2023

Finlands Banks nya informationsredovisning ges ut i april 2023. Den förklarar vilken betydelse data, information och kunskap har för centralbankens verksamhet och redogör mer ingående för Finlands Banks informationsomvärld.

Kostnadskonkurrenskraften, Rysslands anfallskrig i Ukraina, energikrisen, stigande importpriser och prisfallet på bostäder är några av de ämnen som artiklarna på Finlands Banks Euro & talous-publicationswebbplats behandlade under 2022. Artiklarna förmedlade en nedstämd bild av ekonomin, som drabbades av flera samtidiga kriser under året.

Ekonomiska chocker ökade behovet av datainsamling, rapportering och dataanalys. Situationen krävde snabb och tillförlitlig tillgång till information.

För att stödja detta arbete återvände Finlands Banks informationshantering 2022 till sina rötter genom att tydliggöra terminologin och utveckla en övergripande arkitektur inom ramen för programmet för utveckling av informationshanteringen. Programmet pågår till slutet av 2023.

Vad är en informationsredovisning?

[Informationsredovisningen](#) utgör en fundamental del av Finlands Banks rapportering om bankens informationshantering.

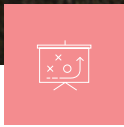
Informationsredovisningen sammanfattar det aktuella utvecklingsarbetet inom informationshantering, informationssäkerhet och informationsskydd och redovisar siffror om centralbankens uppgifter, informationshantering och analysarbete.

Informationsredovisningen ges ut i april efter Finlands Banks årsberättelse och kompletterar årsberättelsen med fakta om informationshantering.

Från dagsaktuella händelser till bankens historia

Informationsredovisningen 2022 bjuder på grunderna i informationshantering, artiklar om exempelvis räntor och kontanter samt om byggnadernas energieffektivitet mot bakgrund av renoveringsskyldigheten.

De historiska artiklarna knyter informationsredovisningen till bankens över 200-åriga rötter. De beskriver hur historiskt värdefullt arkivmaterial skyddas och redogör för annat intressant innehåll, såsom handlingar från inbördeskriget och bankfullmäktiges handlingar.

Finlands Banks indikatormål och måluppfyllelsen 2022

24.3.2023

Finlands Bank är en inflytelserik och respekterad centralbank

Vägledande princip

1. Vi skapar mervärde genom expertis, insiktsfulla lösningar och förtroendebyggande samarbete.

Medborgarenkät om Finlands Banks anseende och förtroendet för banken

Målvärde > 75 % av finländarna har förtroende för Finlands Bank

12/2020	12/2021	12/2022
–	Nytt mätetal	83 %

Vägledande princip

2. Vi baserar våra uttalanden och beslut på information, forskning och kvalitativa analyser.

Kvalitetsviktat volymindex för
forskningsverksamheten. Kvalitetsviktat index
för referentgranskade artiklar

Målvärde ≥ 32

12/2020	12/2021	12/2022
19	56	41

Vägledande princip

3. Vi deltar i samhällsdebatten, når ut till våra intressenter och för en konstruktiv dialog i Finland och inom Eurosystemet.

Synlighets- och inflytandeindex för Finlands
Banks medieträffar (Euro & talous-medieindex)

Målvärde ≥ 4

12/2020	12/2021	12/2022
Nytt mätetal	4,6	4,6

Vägledande princip

4. Vi tillhandahåller avancerade och pålitliga centralbankstjänster för det finländska samhällets föränderliga behov.

Target-tjänster och säkerhetshantering

Målvärde ≥ 93 % av de svarande nöjda

12/2020	12/2021	12/2022
–	Reviderat mätetal	100 %

Statistikanvändare och rapportörer

Målvärde ≥ 80 % av de svarande nöjda

12/2020	12/2021	12/2022
–	Reviderat mätetal	91 %

Professionella kontantförsörjningsparter

Målvärde ≥ 75 % av de svarande nöjda

12/2020	12/2021	12/2022
–	Reviderat mätetal	90 %

Allmän tillgång till kontanter

Målvärde Konsumenttillfredsställelsen enligt konsumentenkäten ≥ 80 %

12/2020	12/2021	12/2022
89 %	89 %	91 %

Vägledande princip

5. Vi sörjer för kontinuiteten i verksamheten genom att skapa beredskap för förändringar, störningar och kriser.

Reservfond + avsättningar i procent av riskerna i balansräkningen

Målvärde Målet för avsättningarna en tillräckligt stark balansomslutning i alla lägen

12/2020	12/2021	12/2022
6 686 mn euro	6 807 mn euro	6 622 mn euro

Antal allvarliga störningar. Över en timme långa, omfattande störningar som påverkar Finlands Banks eller Finansinspektionens verksamhet, eller antal systemstörningar som orsakar avbrott i kritiska affärsverksamheter.

Målvärde 0

12/2020	12/2021	12/2022
0	0	0

Vägledande princip

6. Vi utvecklar vår kompetens och våra arbetssätt långsiktigt och med tanke på framtida behov.

Ledarskapsindex ligger över resultatet för den externa jämförelsegruppen

Målvärde 2020: $\geq 71,7$; 2021: $\geq 69,9$; 2022: $\geq 73,1$

12/2020	12/2021	12/2022
74,1	73,4	75,2

Arbetsklimatindex ligger över resultatet för den externa jämförelsegruppen

Målvärde 2021: $\geq 71,5$

12/2020	12/2021	12/2022
Mätningen görs vartannat år	73,6	Mätningen görs vartannat år

Årlig uppfyllelse av personliga utvecklingsplaner

Målvärde God uppfyllelse för över 80 % av planerna

12/2020	12/2021	12/2022
80 %	79 %	72 %

Vägledande princip

7. Vi handlar ansvarsfullt och i enlighet med principerna om hållbar utveckling.

Klimatavtrycket från Finlands Banks och Finansinspektionens egen verksamhet, totala utsläpp/verksamhetskostnader

Målvärde	Sjunkande trend	
12/2020	12/2021	12/2022
Omläggning till en redovisningsmetod enligt det internationellt godkända och rekommenderade protokollet för växthusgasutsläpp (GHG).	98 kg CO2/1000 euro	77 kg CO2/1000 euro

Uppfyllelse av de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar

Målvärde	Utvecklingsområden härledda från PRI-rapporteringen och/eller ramverket införlivas med verksamhetsplaneringen	
12/2020	12/2021	12/2022
–	–	Utvecklingsområdena har införlivats med verksamhetsplanerna.

Vägledande princip

8. Vi utför vårt uppdrag effektivt och ekonomiskt genom att upprätthålla en stabil vinstutdelning till staten utan att äventyra kapitaltäckningen.

Vinstutdelning till staten

Målvärde	Förutsägbar vinstutdelning	
12/2020	12/2021	12/2022
100,0 mn euro	26,3 mn euro	0 euro

Ränteavkastning och avkastning på finansiella tillgångar som överstiger den genomsnittliga centralbanksräntan för valutorna i valutarenserven, 5-årsmedeltal

Målvärde	>0	
12/2020	12/2021	12/2022
Nytt mätetal	Ränteavkastning	Ränteavkastning
	0,8 %, avkastning på finansiella tillgångar 2,4 %	-0,15 %, avkastning på finansiella tillgångar 0,90 %

Summa årsverken för personalen (fasta + tidsbundna anställningar)

Målvärde	2022: ≤ 398,5	
12/2020	12/2021	12/2022
364	376	375

Avdelningarnas verksamhetskostnader totalt

Målvärde	2021: ≤ 68 mn euro	
12/2020	12/2021	12/2022
55 mn euro	58 mn euro	61 mn euro

Vägledande princip

9. Vi främjar medborgarnas kunskaper om ekonomin, Finlands Bank och Eurosystemet genom att sprida begriplig information.

Myntmuseets besökarantal inkl. deltagare i virtuella evenemang

Målvärde	Stigande trend	
12/2020	12/2021	12/2022
–	–	10535

Besök på Finlands Banks webbplats

Målvärde	Genomsnittligt besök på webbplatsen \geq 1 min	
12/2020	12/2021	12/2022
Nytt mätetal	1 min 06 s	1 min 43 s

Engagemangsgrad för inlägg på sociala medier (Twitter)

Målvärde	\geq 3 %	
12/2020	12/2021	12/2022
Nytt mätetal	1,5 %	2,2 %

Verksamhetsberättelse

24.3.2023

Den gemensamma penningpolitiken i euroområdet utformas och genomförs av Eurosystemet, vars primära mål är att upprätthålla en stabil prisnivå i euroområdet. Under 2022 steg inflationen kraftigt, vilket fick Europeiska centralbanken (ECB) att höja styrräntorna.

Finlands Bank bidrar till att upprätthålla den finansiella stabiliteten i Finland. Banken analyserar riskerna i det finansiella systemet, sammanställer finansiell statistik och bereder makrotillsynspolitiken. År 2022 ökade riskerna som hotar det finansiella systemet i och med den energikris som utlöstes av Rysslands anfallskrig.

Till Finlands Banks grundläggande uppgifter hör att ansvara för kontantförsörjningen och sedelutgivningen i Finland. Rysslands anfallskrig i Ukraina ökade efterfrågan på kontanter 2022. Finlands Bank ser det som viktigt att trygga tillgången till kontanttjänster också i fortsättningen.

Innehav och förvaltning av valutareserven hör till Finlands Banks lagstadgade uppgifter. Marknadsförhållandena var svåra under 2022 och avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar låg nära noll.

Kriserna under 2022 betonade betydelsen av och tillförlitligheten i Finlands Banks kommunikation. Finlands Bank tog särskilt ställning till konsekvenserna av energikrisen för Finlands ekonomi och bedömningen av policyinsatserna med anledning av krisen.

Hållbarhetsarbetet vid Finlands Bank under 2022 omfattande bl.a. tillhandahållande av aktuell, oberoende och forskningsbaserad information om de ekonomiska konsekvenserna av det ryska anfallskriget och aktiva insatser för att främja målen för ansvarsfulla investeringar.

Penningpolitik

- 44 **Europeiska centralbanken normaliserade sin penningpolitik under 2022**
- 49 **Europeiska centralbankens penningpolitik och penningpolitiska beredning 2022**
- 54 **Utfasningen av extraordinära åtgärder för genomförande av penningpolitiken inleddes 2022**
- 64 **Nettotillgångsköpen inom de penningpolitiska köpprogrammen upphörde 2022**

Penningpolitik

24.3.2023

Den gemensamma penningpolitiken i euroområdet utformas och genomförs av Eurosystemet, vars primära mål är att hålla inflationen i euroområdet på 2 % på medellång sikt. Under 2022 steg inflationen kraftigt, vilket fick Europeiska centralbanken (ECB) att höja styrräntorna.

Till Eurosystemet hör euroländernas nationella centralbanker och ECB. Som medlem i Eurosystemet deltar Finlands Bank i att utforma, verkställa och fatta beslut om euroområdets gemensamma penningpolitik och svarar för genomförandet av Eurosystemets penningpolitik i Finland.

Inflationen steg kraftigt i hela euroområdet under 2022, vilket fick ECB att inleda en normalisering av penningpolitiken, dvs. utfasning av de penningpolitiska stimulansåtgärderna.

Styrräntorna höjdes och nettotillgångsköpen avslutades under 2022 som ett led i den penningpolitiska normaliseringen

Normaliseringen av penningpolitiken avspeglades under 2022 i kraftiga höjningar av styrräntorna, förändringar i de penningpolitiska köpprogrammen, stegvis avveckling av de lättnader i godtagbara säkerheter som infördes under coronapandemin och försämringar i räntevillkoren för de långfristiga refinansieringstransaktionerna.

Höjningen av styrräntorna inleddes i juli 2022 och räntorna höjdes sammanlagt fyra gånger under året. Målet med räntehöjningarna är att stabilisera inflationen på målet på 2 % på medellång sikt.

Höjningen av styrräntorna återspeglades också i marknadsräntorna, såsom 12 månaders Euribor.

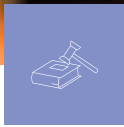
Som ett led i denna mer omfattande normalisering av penningpolitiken avslutade ECB nettotillgångsköpen med anledning av pandemin i mars. Nettotillgångsköpen upphörde i juni.

ECB integrerade klimataspekter i köpprogrammet för företagsobligationer

I oktober 2022 integrerade ECB klimataspekter i köpprogrammet för företagsobligationer. Syftet är att minska koldioxidutsläppen från företagsobligationsinnehav i enlighet med målen i Paris klimatavtal.

I sina återinvesteringar prioriterar Eurosystemet emittenter som tar större klimathänsyn i sin verksamhet. På primärmarknaden tillämpas dessutom ett separat anbudsförfarande som också gynnar emittenter som tar större klimathänsyn i sin verksamhet samt gröna obligationer som uppfyller vissa villkor.

Klimatåtgärderna vidtas utan åsidosättande av Eurosystemets primära prisstabilitetsmål.

Europeiska centralbanken normaliserade sin penningpolitik under 2022

24.3.2023

Den kraftigt stigande inflationen fick Europeiska centralbanken (ECB) att inleda en normalisering av penningpolitiken. ECB stramade åt penningpolitiken stegvis under året, vilket avspeglades i såväl höjningar av styrräntan som förändringar i de penningpolitiska köpprogrammen. Under 2022 gick ECB också över från framåtblickande vägledning om styrräntorna till att fatta beslut om styrräntorna sammanträde för sammanträde med ledning av senast tillgängliga data.

Penningpolitiken reagerade 2022 på de förändrade inflationsutsikterna

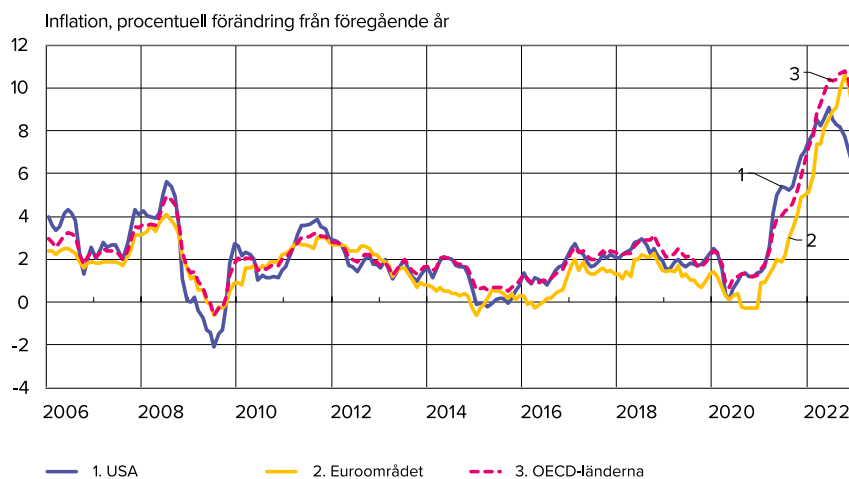
Före 2022 var räntorna exceptionellt låga och styrräntorna negativa. De låga räntorna berodde på de svaga inflationsutsikterna: inflationen väntades enträget ligga kvar under ECB:s inflationsmål.

Den globala ekonomiska kris som orsakades av coronapandemin ledde till högre risk för deflation. Som svar på den ekonomiska krisen började centralbankerna bedriva en mycket expansiv penningpolitik och vidta stimulansåtgärder i form av köpprogram och långfristiga refinansieringstransaktioner vid den nedre räntegränsen.

När coronapandemin lättat, steg inflationen 2022 snabbare och mer varaktigt än vad prognoserna hade visat. Inflationsökningen har varit global (diagram 2). De marknadsbaserade inflationsförväntningarna har stigit tydligt efter coronapandemin i både USA och euroområdet.

Diagram 2.

Inflationen accelererade globalt under 2022

Källor: Eurostat, ländernas statistikmyndigheter och OECD.

Till inflationsökningen i euroområdet har den starkare globala efterfrågan efter coronapandemin, kraftigt stigande importpriser och störningar i utbudet till följd av coronapandemin bidragit. Energiprisökningen på grund av Rysslands anfallskrig drev 2022 upp inflationen i euroområdet ännu mer än i USA, vilket speglar euroområdets beroende av energiimport.

Som svar på den accelererande inflationen stramade centralbankerna åt sin penningpolitik. ECB inledde en normalisering av penningpolitiken, vilket innebar höjning av styrrentorna och stegvis utfasning av de extraordinära penningpolitska åtgärderna.

Det är dock inte möjligt att på penningpolitisk väg få inflationen att omedelbart sjunka nära prisstabilitetsmålet på medellång sikt, men nog att påverka inflationsutsikterna på medellång sikt och hur utbudsstörningar som höjer kostnadstrycket sprids till löner och inflationsförväntningar.

Styrräntan är det primära verktyget för normalisering av penningpolitiken

[I den penningpolitiska normaliseringen \(på finska\)](#) återtar styrräntorna sin roll som centralbankens viktigaste verktyg. Samtidigt fasar centralbanken stegvis ut värdepappersköpen och övriga extraordinära åtgärder. Normaliseringen har lett till stramare finansieringsvillkor, vilket minskar inflationstrycket i ekonomin.

I euroområdet inleddes normaliseringen av penningpolitiken i december 2021, då ECB-rådet beslutade om principerna för den kommande penningpolitiska åtstramningen, vilka gick ut på att stegvis fasa ut nettotillgångsköpen och inte höja styrräntorna i euroområdet förrän nettotillgångsköpen hade upphört.

ECB-rådet signalerade en försiktig räntepolitik. Räntorna i euroområdet har länge legat exceptionellt nära den effektiva nedre gränsen, som de nominella räntorna ogärna ska sjunka under (se artikeln [De ekonomiska kriserna i närhistorian innebar omvälvningar i Finlands Banks verksamhet på finansmarknaden \(på finska\)](#)). Rådet ville undvika en för tidig åtstramning av penningpolitiken efter coronapandemin.

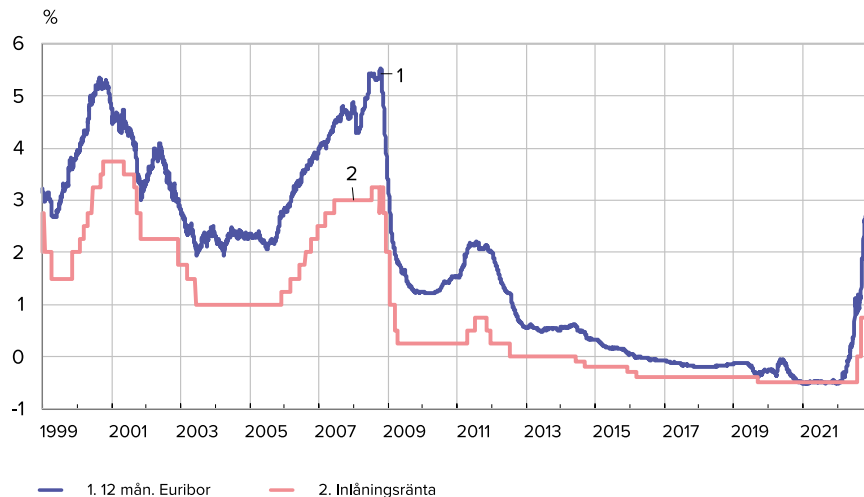
Då inflationsökningen varit snabbare och långvarigare än väntat, har ECB-rådet sedan sammanträdet i juli 2022 höjt styrräntan exceptionellt snabbt. Inlåningsräntan höjdes i juli-december från -0,5 % till 2 %, med sammanlagt 2,5 procentenheter. Rådet har också kommunicerat att det sannolikt kommer att höja räntorna ytterligare i en nära framtid.

Räntehöjningarna innebar slutet på en sju år lång period av negativa räntor i euroområdet. Samtidigt skedde en övergång från den framåtblickande vägledningen om styrräntorna till en policy där besluten fattas sammanträde för sammanträde med ledning av senast tillgängliga data.

Takten i den penningpolitiska åtstramningen bestäms av inflationsutsikterna och inflationsförväntningarna, och målet är att få inflationen att sjunka till 2 % på medellång sikt. Räntehöjningarna har avspeglats i marknadsräntorna, såsom 12 månaders Euribor (diagram 3).

Diagram 3.

Åtstramningen av penningpolitiken ledde till kraftigt stigande räntor i euroområdet 2022

Källa: Europeiska centralbanken.

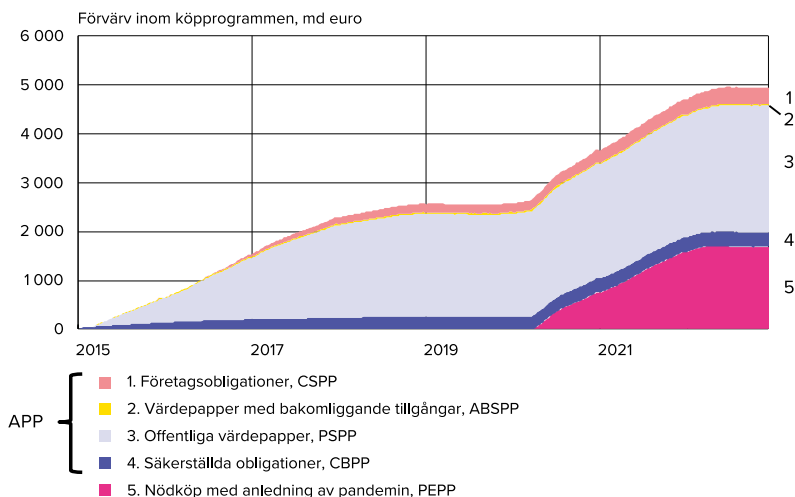
ECB avslutade också nettotillgångsköpen

ECB avslutade nettotillgångsköpen i juli 2022, men fortsatte att återinvestera kapitalet från förfallande obligationer. På sammanträdet i december 2022 fattade ECB-rådet beslut om att från och med mars 2023 stegvis minska den värdepappersportfölj som redovisas i balansräkningen.

Till följd av avvecklingen av nettotillgångsköpen och de långfristiga refinansieringstransaktionerna har Eurosystemets balansräkning slutat växa. För närvarande utgör Eurosystemets balansräkning ca 8 000 miljarder euro, vilket motsvarar ca 65 % av BNP. Köpprogrammen utgör ca 5 000 miljarder euro i balansräkningen (diagram 4).

Diagram 4.

ECB:s innehav av värdepapper förvärvade via köpprogram ökade inte längre i volym

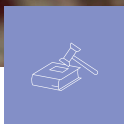

Källa: Europeiska centralbanken.

Skillnaderna mellan euroländernas ekonomiska utveckling har utgjort ett särdrag i penningpolitiken i euroområdet. Detta kan i värsta fall leda till divergerande utveckling på ländernas finansmarknader och förhindra en lämplig transmission av den penningpolitiska hållningen till marknads- och låneräntorna. Utöver normaliseringen av penningpolitiken har också den allmänna osäkerheten om det ekonomiska läget och om skuldållbarheten för de offentliga finanserna bidragit till att euroländernas långa statsobligationsräntor har stigit.

För den händelse att en omotiverad eller okontrollerad marknadsutveckling bildar ett allvarligt hot mot penningpolitikens genomslag i de olika euroländerna, har ECB-rådet tillgång till verktyg för att skydda transmissionsmekanismen så att ECB kan upprätthålla prisstabiliteten i enlighet med sitt mandat. Ett sådant verktyg är möjligheten att flexibelt inrikta återinvesteringarna till köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP, pandemic emergency purchase programme). Vidare beslutade rådet i juli om ett nytt TPI-verktyg ([transmission protection instrument \(på engelska\)](#)) till skydd för den penningpolitiska transmissionen.

En effektiv transmission av penningpolitiken under alla förhållanden stöder den penningpolitiska normaliseringen och bidrar till att uppnå inflationsmålet på medellång sikt. Till uppfyllelsen av prisstabilitetsmålet i euroområdet bidrar i väsentlig grad centralbankens självständighet i besluten om den penningpolitiska hållningen och hållbarhet i den offentliga sektorns skuldhanteringsförmåga.

Europeiska centralbankens penningpolitik och penningpolitiska beredning 2022

24.3.2023

Europeiska centralbanken (ECB) genomförde en snabb åtstramning av sin penningpolitik under andra halvåret 2022 genom att höja räntorna och dra in likviditet. ECB fortsätter den penningpolitiska åtstramningen under 2023 för att få inflationen att varaktigt sjunka mot inflationsmålet 2 % på medellång sikt.

Det primära målet för Eurosystemets penningpolitik är att upprätthålla prisstabilitet i euroområdet. Enligt ECB-rådets definition innebär prisstabilitetsmålet att den årliga konsumentprisökningen ska vara symmetrisk och utgöra 2 % på medellång sikt. Då förblir penningvärdet i stort sett oförändrat och köpkraften stark.

ECB:s penningpolitik stöder i mån av möjlighet andra mål för den ekonomiska politiken inom EU, såsom hållbar ekonomisk tillväxt och sysselsättning, förutsatt att prisstabilitetsmålet inte åsidosätts.

Till Eurosystemet hör euroländernas nationella centralbanker och Europeiska centralbanken. Som medlem i Eurosystemet deltar Finlands Bank i att utforma, verkställa och fatta beslut om den gemensamma penningpolitiken. Finlands Banks chefsdirektör Olli Rehn är medlem av Eurosystemets högsta beslutsfattande organ, ECB-rådet.

Styrräntorna höjdes och likviditet drogs in

ECB stramade åt penningpolitiken vid flera tillfällen under 2022.

ECB:s viktigaste styrräntor vid början av 2022 var $-0,50\%$ (inlåningsräntan), $0,00\%$ (räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna) och $0,25\%$ (räntan för utlåningsfaciliteten).

Vid slutet av 2022 hade styrräntorna höjts med 2,5 procentenheter till $2,00\%$ (inlåningsräntan), $2,50\%$ (räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna) och $2,75\%$ (räntan för utlåningsfaciliteten).

ECB-rådet räknade med att höjningarna av styrräntorna skulle fortsätta till dess att inflationen varaktigt sjunker tillbaka till ECB:s inflationsmål på 2% på medellång sikt.

I oktober 2022 beslutade ECB-rådet ändra villkoren för den tredje serien av riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO III, targeted longer-term refinancing operations). Räntorna för TLTRO III-transaktionerna ändrades och bankerna erbjöds möjlighet till frivillig förtida återbetalning av likviditet från transaktionerna.

Köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP, pandemic emergency purchase program) upphörde i mars 2022 och det utökade programmet för tillgångsköp (APP, asset purchase programme) i juli 2022.

I december 2022 beslutade ECB-rådet minska återinvesteringarna av värdepapper som förvärvats inom det utökade tillgångsköpsprogrammet med 15 miljarder euro per månad i genomsnitt från början av mars 2023 fram till slutet av juni. Dessutom beslutade rådet senare återkomma till framtida återinvesteringar. Besluten ledde till att ECB:s balansräkning började krympa.

Konjunkturutsikterna präglades av osäkerhet i början av året

I februari 2022 bedömde ECB-rådet att den ekonomiska tillväxten skulle vara fortsatt svag under första kvartalet samtidigt som inflationen accelererar ytterligare.

Rådet räknade med att den ekonomiska tillväxten skulle ta fart under slutet av året och inflationstakten vara snabbare än tidigare men sakta in mot slutet av året.

Mot bakgrund av dessa bedömningar beslutade ECB-rådet på sitt sammanträde i februari att hålla i kraft besluten från december, inklusive beslutet att avsluta nettotillgångsköpen inom PEPP-köpprogrammet vid slutet av mars.

Dystrare konjunkturutsikter på våren

På sitt penningpolitiska sammanträde i mars 2022 konstaterade ECB-rådet att Rysslands anfall mot Ukraina i slutet av februari hade lett till en försämring av tillväxt- och inflationsutsikterna.

De slutliga konsekvenserna av konflikten ansågs vara beroende av konfliktens utveckling och sanktionernas verkan samt andra faktorer. Sammantaget förutsågs konflikten öka osäkerheten i ekonomin.

I sina makroekonomiska framtidsbedömningar reviderade ECB:s experter ned den förväntade BNP-tillväxten för euroområdet till 3,7 % för 2022, till 2,8 % för 2023 och till 1,6 % för 2024.

Inflationen beräknades vara 5,1 % under 2022, 2,1 % under 2023 och 1,9 % under 2024. Fastän inflationen väntades stiga, låg de långsiktiga inflationsförväntningarna dock fast förankrade nära inflationsmålet 2 %.

Mot bakgrund av dessa bedömningar beslutade ECB-rådet påskynda utfasningen av APP-köpprogrammet genom att minska nettotillgångsköpen till 40 miljarder euro per månad i april, till 30 miljarder euro i maj och till 20 miljarder euro i juni. Rådet avsåg att fatta beslut om APP-programmets fortsättning under tredje kvartalet 2022.

På det penningpolitiska sammanträdet i **april** konstaterade ECB-rådet att inflationen hade stigit betydligt, vilket huvudsakligen speglade den branta uppgången i energikostnaderna.

Mot bakgrund av dessa uppgifter bedömde ECB-rådet att nettotillgångsköpen inom APP-köpprogrammet bör upphöra under tredje kvartalet 2022. Därtill bedömde ECB-rådet att återinvesteringarna av värdepapper förvärvade inom PEPP-programmet ska fortsätta åtminstone fram till utgången av 2024.

Styrräntorna höjdes på sommaren

I **juni** bedömde ECB-rådet att den ekonomiska tillväxten kommer att sakta in och inflationen accelerera ytterligare under åren framöver.

I sina makroekonomiska bedömningar reviderade Eurosystemets experter ned den förväntade BNP-tillväxten för 2022 och 2023, medan den förväntade BNP-tillväxten för 2024 reviderades upp något. De nya tillväxtprognoserna för BNP var 2,8 % för 2022, 2,1 % för 2023 och 2,1 % för 2024.

Inflationsprognosen för 2022 och 2023 reviderades upp betydligt på grund av energiprisökningen. Inflationen väntades dock på medellång sikt sjunka tillbaka nära inflationsmålet på 2 % tack vare en utjämning av energikostnaderna, lättnader i utbudsbegränsningarna och normalisering av penningpolitiken. Inflationsprognosen var 6,8 % för 2022, 3,5 % för 2023 och 2,1 % för 2024.

Mot bakgrund av dessa uppgifter beslutade ECB-rådet avsluta nettotillgångsköpen inom APP-köpprogrammet redan den 1 juli. Återinvesteringarna av värdepapper förvärvade inom APP-programmet kommer att fortsätta under en längre tid efter att höjningen av styrräntorna har inletts.

ECB-rådet meddelade också om sina planer att höja styrräntorna i juli och september och ytterligare därefter. Höjningen av styrräntorna innebar ett slut på den långvariga lågräntepolitiken och därmed på den åtagandebaserade framåtblickande vägledningen om styrräntorna.

I juli beslutade ECB-rådet höja sina tre viktiga styrräntor med 0,5 procentenheter för att säkerställa att inflationen sjunker tillbaka till inflationsmålet 2 % på medellång sikt. Rådet räknade också med att räntorna kommer att höjas ytterligare vid kommande sammanträden.

Dessutom godkände ECB-rådet ett nytt penningpolitiskt instrument (TPI, transmission protection instrument), som kan användas för att stödja att penningpolitiken får genomslag i ekonomin på ett effektivt sätt. Det godkända penningpolitiska verktyget kan tillgripas om genomslaget av penningpolitiken i olika euroländer är satt under ett allvarligt hot på grund av en omotiverad eller okontrollerad marknadsutveckling.

Räntehöjningarna fortsatte på hösten

På det penningpolitiska sammanträdet i september konstaterade ECB-rådet att prognoserna visade att inflationen för 2022 och 2023 hade stigit kraftigt. Inflationen beräknades vara 8,1 % under 2022, 5,5 % under 2023 och 2,3 % under 2024.

Enligt bedömningarna kommer inflationen att bromsa in när de inflationsdrivande faktorerna mattas av och den penningpolitiska normaliseringen får genomslag i ekonomin och prissättningen.

ECB:s experter reviderade ned den förväntade BNP-tillväxten för det innevarande året och åren framöver. De nya BNP-tillväxtprognoserna var 3,1 % för 2022, 0,9 % för 2023 och 1,9 % för 2024.

Mot bakgrund av dessa uppgifter höjde ECB-rådet styrräntorna med ytterligare 75 räntepunkter. Dessutom konstaterade ECB-rådet att det räknar med fortsatta räntehöjningar vid flera kommande sammanträden. Höjningstakten är beroende av utvecklingen av läget och inkommande inflationsdata.

Eftersom inlåningsräntan inte längre var negativ, beslutade ECB-rådet att avstå från att tillämpa en tudelad ränta på reservsättningen. Därmed slopades den tudelade räntan.

På det penningpolitiska sammanträdet i oktober bedömde ECB-rådet att inflationen alltför var alltför hög och skulle ligga över målet under en längre tid. Inflationen i euroområdet var 9,9 % i september.

Mot bakgrund av dessa uppgifter höjde ECB-rådet sina viktigaste styrräntor med ytterligare 75 räntepunkter. ECB-rådet fattar beslut om kommande räntehöjningar sammanträde för sammanträde på basis av utvecklingen av inflations- och konjunkturutsikterna.

ECB-rådet beslutade också ändra villkoren för TLTRO III-serien. Dessutom fattade ECB-rådet beslut om att ECB:s inlåningsränta hädanefter ska tillämpas på kreditinstitutens inestående kassakravsmedel i Eurosystemets centralbanker för att räntan bättre ska spegla läget på penningmarknaden.

Den penningpolitiska åtstramningen fortsatte under slutet av året

På det penningpolitiska sammanträdet i december bedömde ECB-rådet att inflationen alltjämt var alltför hög och skulle komma att ligga över målet under en längre tid.

Enligt Eurosystemets experters makroekonomiska bedömningar kommer tillväxtavmattningen att bli kortvarig, men tillväxten dock fortfarande vara dämpad under 2023 och betydligt svagare än vad som förutspåddes i de makroekonomiska bedömningarna i juni.

Enligt experternas bedömningar väntades den ekonomiska återhämtningen i euroområdet ta vid först när avmattningsfaktorerna hade skingrats. Den förväntade BNP-tillväxten var 3,4 % för 2022, 0,5 % för 2023, 1,9 % för 2024 och 1,8 % för 2025.

I de allra senaste makroekonomiska framtidsbedömningarna räknar Eurosystemets experter med att inflationen kommer att vara betydligt snabbare än vad som förutsågs i framtidsbedömningarna i juli. Inflationsprognoserna var 8,4 % för 2022, 6,3 % för 2023, 3,4 % för 2024 och 2,3 % för 2025.

Mot bakgrund av dessa uppgifter höjde ECB-rådet alla tre styrräntor med 0,50 procentenheter. Dessutom bedömde ECB-rådet med ledning av Eurosystemets experters allra senaste makroekonomiska bedömningar att inflationen inte bromsar in i önskad takt och att räntorna kommer att höjas ytterligare.

ECB-rådet beslutade att återinvesteringarna av värdepapper förvärvade inom APP-köpprogrammet ska reduceras med 15 miljarder euro per månad i genomsnitt från början av mars 2023 fram till slutet av juni. Rådet kommer att senare återkomma till framtida återinvesteringar.

Utfasningen av extraordinära åtgärder för genomförande av penningpolitiken inleddes 2022

24.3.2023

Eurosystemet inledde en normalisering av penningpolitiken 2022. Eurosystemet höjde styrräntorna, slutade utöka innehavet av penningpolitiska värdepapper, började stegvis slopa de lättnader i villkoren för godtagbara säkerheter som hade införts under coronakrisen och försämrade räntevillkoren för de långfristiga refinansieringstransaktionerna.

Finlands Bank svarar för [genomförandet av Eurosystemets penningpolitik](#) i Finland. Eurosystemets penningpolitiska verktyg kan indelas i ordinära och extraordinära åtgärder.

Till de ordinära åtgärderna hör refinansieringsåtgärder i form av auktioner mot säkerhet, de stående faciliteterna och kassakravet. De används primärt för att styra de korta marknadsräntorna.

Till de extraordinära åtgärderna hör bland annat värdepappersköp, tilldelning från långfristiga refinansieringstransaktioner och förändringar i villkoren för godtagbara säkerheter. Dessa har stått i centrum för penningpolitiken sedan finanskrisen som började 2007 fram till den kris som bröt ut på grund av coronapandemin. Under 2022 inleddes en utfasning av dessa extraordinära åtgärder som ett led i en mer omfattande normalisering av penningpolitiken.

Räntorna höjdes brant under 2022

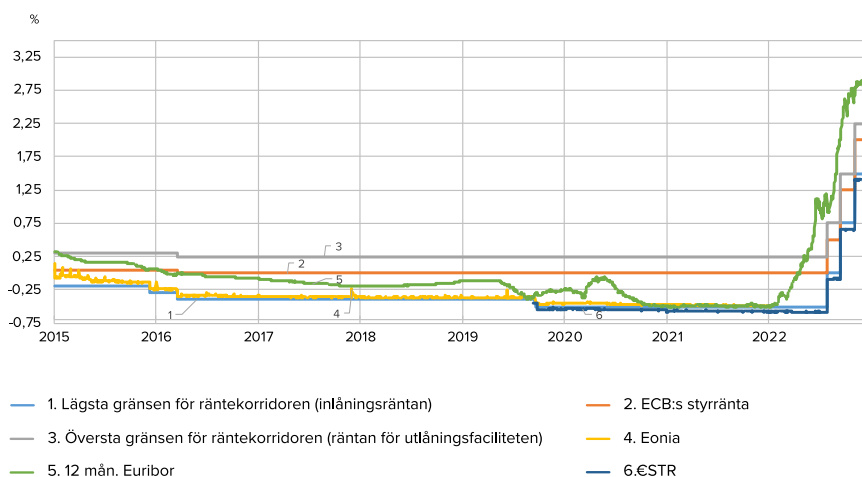
Europeiska centralbankens råd (ECB-rådet) höjde styrräntorna fyra gånger från och med juli. Varje styrränta höjdes med 2,5 procentenheter. Eurosystemets inlåningsränta, räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna och räntan för utlåningsfaciliteten var 2,00 %, 2,50 % respektive 2,75 % vid utgången av året (diagram 5).

På sammanträdet i december kommunicerade ECB-rådet att det kommer att fortsätta att höja räntorna i en jämn takt till betydligt högre nivåer i syfte att säkerställa att inflationen tillräckligt snabbt sjunker tillbaka till målet på 2 %.

ECB-rådet meddelade också att det kommer att se över det operativa styrsystemet för de korta räntorna före utgången av 2023.

Diagram 5.

ECB:s styrräntor och viktigaste penningmarknadsräntor

Källor: Europeiska centralbanken, Europeiska monetära institutet och Finlands Bank.
Eonia knuten till €STR från och med 2.10.2019 (Eonia = €STR + 8,5 räntepunkter).

Euroområdet referensränta för inlåning över natten €STR avspeglade väl förändringarna i ECB:s inlåningsränta. Däremot förelåg större utmaningar i transmissionen av räntehöjningarna till repomarknaden, vilket förklarades bland annat av bristen på säkerheter. ECB-rådet underlättade för sin del bristen på säkerheter genom att höja maximibeloppet för kontantsäkerheter vid värdepappersutlåning.

De långa referensräntorna, såsom 3 och 12 månaders Euribor, steg i linje med [förväntningarna om stigande räntor \(på finska\)](#) och låg på 2,13 % respektive 3,29 % vid årets slut.

Inga förändringar i de penningpolitiska motparterna i Finland

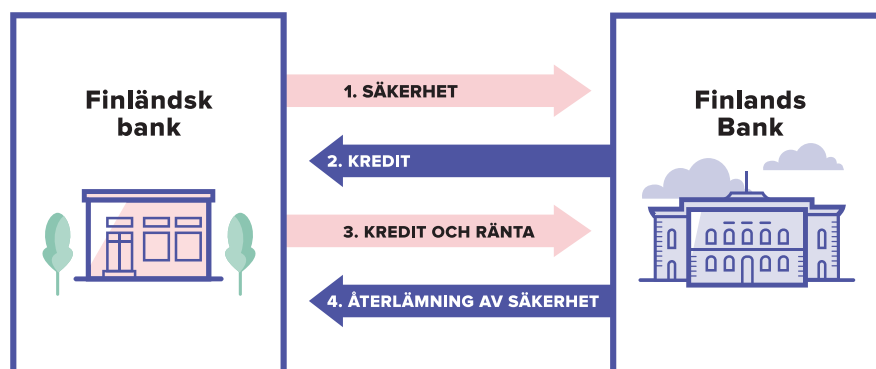
För att kunna vara [motpart i penningpolitiska transaktioner ska kreditinstituten vara kassakravspliktiga](#), finansiellt solida, omfattas av finansiell tillsyn och uppfylla de operativa kraven.

Finlands Banks penningpolitiska motparter bestod 2022 av 16 kreditinstitut. Det skedde inga förändringar bland de penningpolitiska motparterna jämfört med året förut. Gruppen bestod av finländska kreditinstitut och nordiska bankers filialer i Finland.

En motpart har rätt att anhålla om finansiering mot säkerhet hos Eurosystemet genom att delta i Eurosystemets refinansieringstransaktioner. Motparten kan mot säkerhet också få tillträde till utlåningsfaciliteten över natten, som förfaller följande bankdag. Vidare kan motparterna få tillgång till intradagskredit för betalningsändamål, likaså mot tillfredsställande säkerheter. Motparterna kan också låna in sina medel i centralbanken.

Diagram 6.

Utlåning till bankerna

Källa: Finlands Bank.

Eurosystemet har fastställt urvalskriterier för tillgångar som är belåningsbara i centralbankerna. Kriterierna har publicerats i [ECB:s riktlinjer](#) och de är lika för hela euroområdet.

Finlands Bank har dessutom gett ut kompletterande [nationella tilläggsregler](#) för sina egna motparter. Finlands Bank uppdaterade reglerna tre gånger under 2022.

Omfattande återbetalning av tilldelning från långfristiga refinansieringstransaktioner under 2022

Eurosystemet fortsatte att genomföra de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna med en löptid på en vecka och de regelbundna långfristiga refinansieringstransaktionerna med en löptid på tre månader som fastränteanbud med full tilldelning.

Efterfrågan på tilldelning från dessa refinansieringstransaktioner var fortfarande mycket liten såväl i Eurosystemet som i Finland.

Eurosystemet genomförde inga nya riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO, targeted longer-term refinancing operations) under 2022.

De första två TLTRO III-transaktionerna förföll till betalning och bankerna i Eurosystemet betalade tillbaka tilldelning från dem för sammanlagt 54 miljarder euro.

Bankerna hade också möjlighet till förtida återbetalning av tilldelning från TLTRO III-refinansieringstransaktionerna i mars, juni, september, november och december. Bankerna i Eurosystemet gjorde förtida återbetalningar för 826 miljarder euro och de finländska bankerna för sammanlagt 6 miljarder euro.

Det utestående beloppet av TLTRO III-tilldelning till bankerna i Eurosystemet minskade från 2 198 miljarder euro till 1 318 miljarder euro, medan tilldelningen till finländska banker minskade från 36 miljarder euro till 30 miljarder euro.

På sitt sammanträde den 27 oktober beslutade ECB-rådet ändra villkoren för TLTRO III-refinansieringstransaktionerna så att räntan baserar sig på ECB:s tillämpliga genomsnittliga styrräntor från och med den 23 november fram till återbetalning av tilldelningen. Vid samma sammanträde beslutade rådet införa flera tillfällen för bankerna till förtida återbetalning.

Ändringen av räntevillkoren ska främja transmissionen av räntehöjningarna till bankernas utlåning och upplåningskostnader. Ändringen ledde till ett snabbare genomslag av styrräntorna på utlåningsräntan. Beslutet utgör ett led i den mer omfattande normaliseringen av penningpolitiken i syfte att återställa prisstabiliteten.

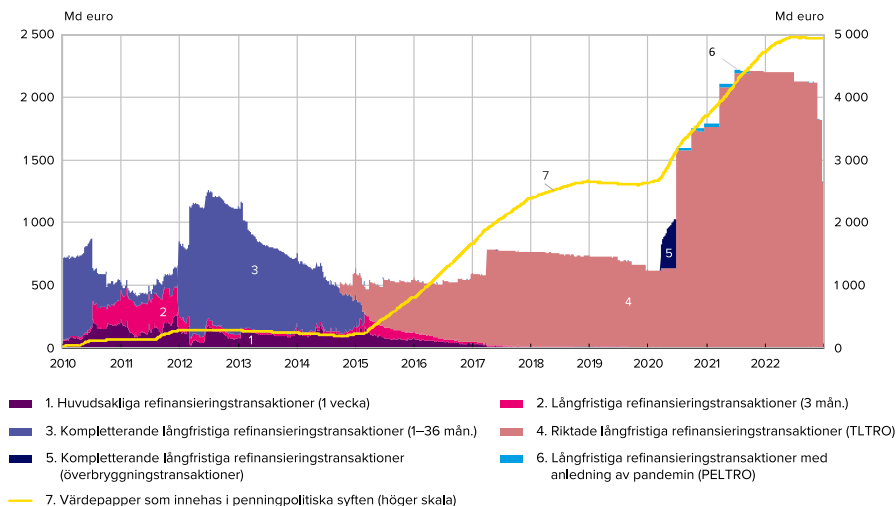
Efter de ändrade räntevillkoren ökade bankerna återbetalningstakten i november och december.

ECB-rådet följer upp vilken inverkan återbetalningarna av TLTRO III-tilldelning har på den penningpolitiska hållningen.

Det utestående beloppet av tilldelning i de långfristiga refinansieringstransaktionerna med anledning av pandemin (PELTRO, pandemic emergency longer-term refinancing operations) var mycket litet 2022, och i början av 2023 förfaller också den sista refinansieringstransaktionen till betalning.

Diagram 7.

Eurosystemets refinansieringstransaktioner för att underlätta de finansiella förhållandena (auktioner och köpprogram)

Källor: Europeiska centralbanken och Finlands Bank.

ECB fortsatte upprätthålla likviditetsöverenskommelserna med andra centralbanker 2022

Under 2022 säkerställde Eurosystemet tillgången till globalt viktiga valutor genom att upprätthålla existerande överenskommelser med andra centralbanker. Eurosystemets permanenta valutaswappavtal med centralbankerna i USA, England, Japan, Schweiz och Kanada var oförändrat.

Eurosystemet tillhandahöll alltså dollarfinansiering till det lägre pris som hade införts i mars 2020. Efterfrågan på tilldelning i dollartransaktionerna var obetydlig i likhet med tidigare år.

Eurosystemet fortsatte att säkerställa en tillräcklig likviditetsförsörjning i euro också för aktörer utanför euroområdet.

ECB meddelade att repofaciliteten med centralbanker utanför euroområdet (EUREP, eurosystem repo facility for central banks), liksom det bilaterala swappavtalet (swap line) med den polska centralbanken som ingicks i mars och de bilaterala repokreditlinjerna (repo line) med centralbankerna i Albanien, Andorra, Norra Makedonien, Rumänien, San Marino och Ungern fortsätter att gälla fram till den 15 januari 2024.

Eurosystemet förlängde vidare giltighetstiden för det bilaterala valutaswappavtalet med den kinesiska centralbanken fram till den 8 oktober 2025.

Likviditetsöverskottet i euroområdet banksystem började minska

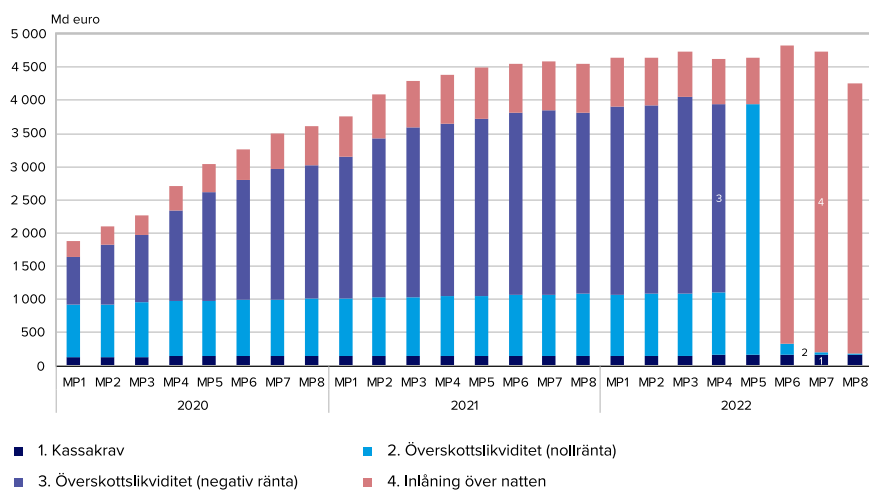
Överskottslikviditeten i banksystemet i euroområdet, dvs. bankernas inlåsta medel i centralbanken utöver kassakravet, minskade från ca 4 390 miljarder euro under sista uppfyllandeperioden 2021 till ca 4 080 miljarder euro under motsvarande period 2022 (diagram 8).

På inlåsta medel som överstiger kassakravet betalas antingen Eurosystemets inlåningsränta eller noll ränta, beroende på villkoren som är lägre. Sedan inlåningsräntan stigit över noll, lånade bankerna från och med den sjätte uppfyllandeperioden nästan till fullo in sina överskottsmedel över natten i centralbanken i stället för att utnyttja centralbankskontot (diagram 8).

Likviditetsöverskottet växte ännu i början av året framför allt på grund av fortsatta värdepappersköp, men började minska mot slutet av året i takt med återbetalningarna av TLTRO III-krediter.

Diagram 8.

Bankernas inlåning i Eurosystemet: genomsnitt enligt uppfyllandeperiod

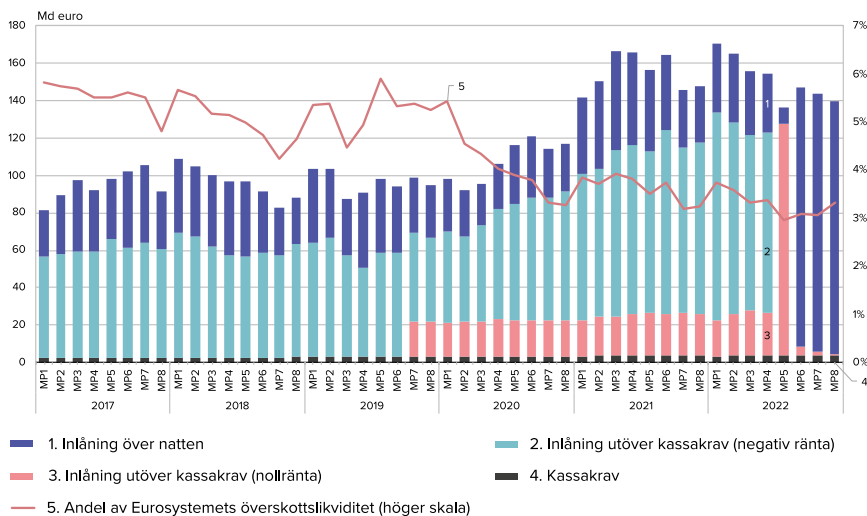

Källor: Europeiska centralbanken och Banque de France.

Bankernas inlåning i Finlands Bank utöver kassakravet uppgick till 148 miljarder euro i genomsnitt 2022, mot 151 miljarder i genomsnitt 2021. Kassakravet var endast 3,8 miljarder euro i genomsnitt (diagram 9).

Diagram 9.

Centralbanksinlåning i Finlands Bank

Källa: Finlands Bank.

Andelen av överskottslikviditet i Finlands Bank av motsvarande överskottslikviditet i hela Eurosystemet sjönk något från året förut, till 3,3 % i genomsnitt.

Det tudelade systemet för reserversättningen slopades i september, då ECB-rådet bedömde att systemet var överflödigt sedan inlåningsräntan hade stigit över noll.

De finländska bankerna utnyttjade nästan till fullo den kvot (sex gånger kassakravet) som undantagits negativ ränta enligt det tudelade systemet för reserversättningen fram till att systemet slopades.

På sitt sammanträde den 8 september 2022 slopade ECB-rådet den övre gränsen på 0 % för statlig inlåning. Det nya räntetaket motsvarar den lägre av följande två räntor: Eurosystemets inlåningsränta eller euroområdet referensränta för inlåning över natten €STR. Beslutet är tillfälligt och gäller till den 30 april 2023.

Beslutet syftar till att säkerställa en välfungerande marknad och en effektiv transmission av penningpolitiken och undvika ett okontrollerat utflöde av inlåning från staten till penningmarknaden.

På sitt sammanträde den 27 oktober 2022 beslutade ECB-rådet att ECB:s inlåningsränta ska betalas på inestående kassakravsmedel från och med den 21 december 2022 i stället för räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna. Inlåningsräntan speglar bättre både räntenivån för inlåning på penningmarknaden och räntan för bankernas upplåning på penningmarknaden för att uppfylla kassakravet.

Lättnaderna i säkerhetskraven med anledning av pandemin började stegvis fasas ut

I mars 2022 beslutade ECB-rådet ([på engelska](#)) inleda en [successiv utfasning av de säkerhetslättnader \(på finska\)](#) som hade införts i april 2020 med anledning av coronapandemin.

I den första fasen den 8 juli 2022 höjdes värderingsavdragen för beräkning av säkerhetsvärdet för alla godtagbara tillgångar närmare nivån före coronapandemin. Också begränsningen gällande godtagbarheten av icke-säkerställda bankobligationer sänktes tillbaka till 2,5 %.

Beslutet att frysa godtagbarheten av omsättningsbara värdepapper per läget den 7 april 2020 undanröjdes och dessutom fattades beslut om att slopa vissa lättnader i det nationella ramverket för ytterligare lånefordringar. I Eurosystemets ramverk för godtagbara säkerheter gjordes samtidigt också andra, snarast tekniska uppdateringar, som [ECB informerade om i maj 2022 \(på engelska\)](#).

Som ett led i utfasningen av åtgärderna med anledning av coronapandemin beslutade Finlands Bank att utesluta möjligheten att som säkerhet använda lånefordringar med coronagaranti från den offentliga sektorn från sitt ramverk för ytterligare lånefordringar från och med den 8 juli 2022.

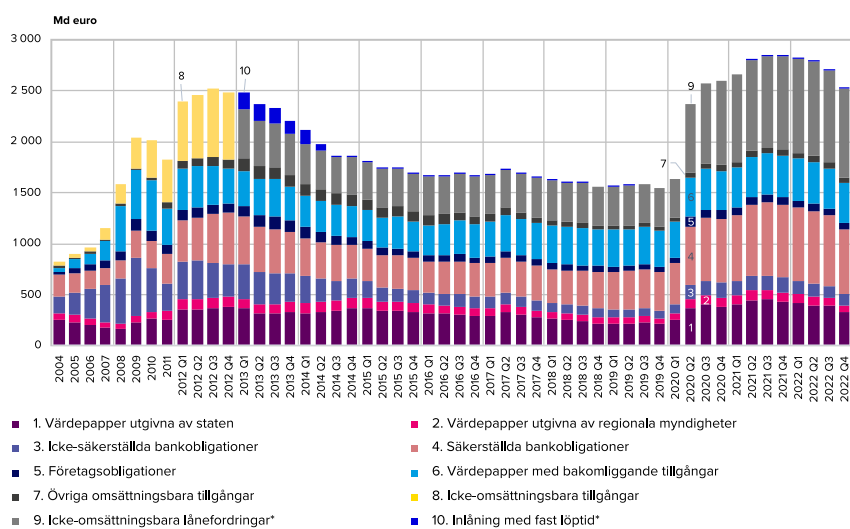
I juli 2022 fattade ECB-rådet beslut om åtgärder för att ta större klimathänsyn i genomförandet av penningpolitiken. En del av åtgärderna kommer också att [gälla Eurosystemets ramverk för godtagbara säkerheter \(på finska\)](#) under kommande år.

Beloppet av pantsatta säkerheter började minska

Ökningen i det totala beloppet av säkerheter som pantsatts hos Eurosystemet stannade av och säkerhetsbeloppet började minska under 2022 (diagram 10). Värdet av de säkerheter som bankerna pantsatt hos centralbankerna i Eurosystemet uppgick 2022 till sammanlagt ca 2 700 miljarder euro i genomsnitt, jämfört med ca 2 800 miljarder euro i genomsnitt 2021.

Diagram 10.

Säkerheter som lämnats till Eurosystemet

Värdet av pantsatta säkerheter som Finlands Banks motparter lämnat in till Finlands Bank uppgick till ca 40 miljarder euro i genomsnitt under 2022, vilket var lika mycket som under året förut.

Beloppet av pantsatta krediter började dock krympa mot slutet av året samtidigt som bankerna betalade tillbaka tilldelning från de långfristiga refinansieringstransaktionerna.

Det genomsnittliga säkerhetsöverskottet för Finlands Banks motparter minskade till ca 15 % (-5 %). Säkerhetsöverskottet utgör den andel av säkerheter som pantsatts hos Finlands Bank som överstiger beloppet av utstående penningpolitiska krediter.

Lånefordringar och säkerställda bankobligationer alltså de vanligaste säkerhetsslagen

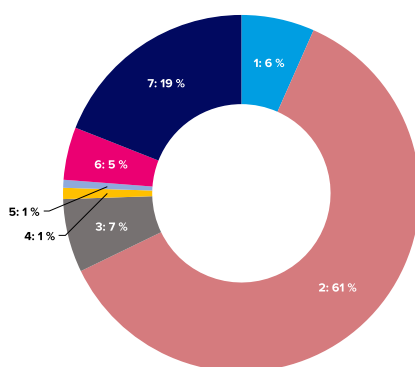
En analys enligt säkerhetsslag visar att fördelningen av säkerheter som lämnats till Eurosystemet var i stort sett oförändrad under 2022.

Lånefordringar var alltså det populäraste säkerhetsslaget inom Eurosystemet (33 % av alla säkerheter). Det näst mest använda säkerhetsslaget var säkerställda bankobligationer (25 %) och det tredje mest använda säkerhetsslaget värdepapper med bakomliggande tillgångar (15 %).

Finlands Banks motparter använder framför allt säkerställda bankobligationer som säkerhet (diagram 11). Deras andel fortsatte att öka till 61 % (+8 %) av alla inlämnade säkerheter. De näst vanligaste säkerheterna var lånefordringar (19 %), fastän deras andel minskade något (-4 %) från förut. De tredje vanligaste säkerheterna var icke-säkerställda bankobligationer (7 %).

Diagram 11.

Säkerheter som lämnats till Finlands Bank (genomsnitt 2022)

- 1. Räntebärande värdepapper utgivna av staten och regionala myndigheter
- 2. Säkerställda bankobligationer
- 3. Icke-säkerställda bankobligationer
- 4. Företagsobligationer
- 5. Värdepapper med bakomliggande tillgångar
- 6. Övriga omsättningsbara tillgångar
- 7. Icke-omsättningsbara lånefordringar

Källa: Finlands Bank.

Nettotillgångsköpen inom de penningpolitiska köpprogrammen upphörde 2022

24.3.2023

Inom Eurosystemets köpprogram skedde 2022 en övergång till återinvesteringsfasen och flexibla villkor infördes för att säkerställa att penningpolitiken får genomslag i euroområdet ekonomi. Företagsobligationsköpen genomfördes med beaktande av företagens åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna.

I enlighet med Europeiska centralbankens (ECB) penningpolitiska mål förvärvar Finlands Bank finländska offentliga värdepapper, finländska säkerställda obligationer och ett brett spektrum av olika företagsobligationer. Ett syfte är att minska företagsobligationsköpens miljöavtryck och bidra till uppfyllelsen av målen i Paris klimatavtal.

Finlands Bank svarar själv för riskerna i köpen av offentliga värdepapper, medan riskerna i köpprogrammen för den privata sektorn fördelas mellan centralbankerna i Eurosystemet.

Jämnare transmission av penningpolitiken över olika länder tack vare flexibilitet och nytt verktyg

ECB avslutade nettotillgångsköpen inom ramen för [köpprogrammet med anledning av pandemin \(PEPP, pandemic emergency purchase programme\) \(på engelska\)](#) vid slutet av mars och inom ramen för [tillgångsköpsprogrammet \(APP, asset purchase programme\) \(på engelska\)](#) vid början av juli.

I den nu aktuella återinvesteringsfasen återinvesteras kapitalet från förfallande värdepapper på marknaden.

Återinvesteringar av värdepapper förvärvade inom PEPP kan efter behov justeras flexibelt över tid, tillgängsklasser och jurisdiktioner för att penningpolitiken ska få ett jämnt genomslag.

Vid ECB-rådets sammanträde i juli godkändes ett nytt instrument till den penningpolitiska verktygslådan, TPI-verktyget (transmission protection instrument) som ska förebygga en ökning av ränteskillnaderna.

Eurosystemets APP-innehav ökade under 2022 från 3 123 miljarder euro till 3 254 miljarder euro. ECB publicerar Eurosystemets PEPP-innehav med två månaders mellanrum, och vid slutet av november 2022 uppgick innehavet till ca 1 683 miljarder euro, vilket var 147 miljarder mer än vid slutet av november 2021.

APP- och PEPP-innehav i Finlands Banks balansräkning 2022

[Balansvärdet av bankens innehav av penningpolitiska värdepapper i bankens balansräkning \(på finska\)](#) ökade från 90 miljarder euro till 96 miljarder euro under 2022. Av detta belopp stod värdepapper förvärvade inom APP-programmet för 68 miljarder euro, medan värdepapper förvärvade inom PEPP-programmet utgjorde 28 miljarder euro.

Vid slutet av 2022 uppgick värdet av statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner som förvärvats inom APP-programmet till 37,3 miljarder euro i Finlands Banks balansräkning, medan obligationer utgivna av europeiska institutioner stod för 2,1 miljarder euro.

Värdepapper förvärvade inom ramen för PEPP-programmet rapporteras som en summa i Finlands Banks balansräkning. Finlands Bank PEPP-innehav består huvudsakligen av offentliga obligationer men också av företagsobligationer och säkerställda obligationer.

Statistikcentralen offentliggör kvartalsvis innehavet av finska statsobligationer i de nationella finansiella räkenskaperna. [Vid slutet av september 2022 motsvarade Finlands Banks innehav av finska statsobligationer 38,7 %](#).

Vid slutet av 2022 uppgick värdet av företagsobligationer som förvärvats inom APP-programmet till 16,5 miljarder euro i Finlands Banks balansräkning och värdet av säkerställda obligationer till 11,7 miljarder euro.

I APP och PEPP-programmen för företagsobligationer är Finlands Bank en av de sex centralbanker inom Eurosystemet som genomför köp för Eurosystemets räkning.

Utöver finländska företagsobligationer köper Finlands Bank också sådana obligationer utgivna av estniska, irländska, lettiska, litauiska och österrikiska företag som uppfyller godtagbarhetsvillkoren för köpprogrammen.

I köpen av säkerställda obligationer koncentrerar sig Finlands Bank på den finländska marknaden för säkerställda obligationer.

[Vid behov lånar Eurosystemet ut värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen tillbaka till marknaden \(på engelska\)](#) [Värdepapperslånen](#) ska bidra till likviditeten för euroområdet obligationer.

Under 2022 integrerade ECB klimataspekter i köpprogrammet för företagsobligationer

[ECB meddelade den 4 juli 2022 att den integrerar klimataspekter i Eurosystemets förvärv av företagsobligationer \(på finska\)](#). Dessa omfattar företagsobligationer inom både köpprogrammet för företagsobligationer (CSPP, corporate sector purchase programme) och köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP).

ECB har tagit hänsyn till åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna i företagsobligationsköpen sedan oktober 2022. Syftet är att minska koldioxidutsläppen från företagsobligationsinnehav i enlighet med målen i Paris klimatavtal.

För att uppnå detta prioriterar Eurosystemet i sina återinvesteringar sådana emittenter som tar större klimathänsyn i sin verksamhet. Emittentens klimatprestation beräknas med hjälp av klimatpoäng som tilldelas varje emittent.

Detaljerade uppgifter om hur klimataspekter beaktas i köpprogrammen finns på [ECB:s webbplats \(på engelska\)](#). Klimatåtgärderna vidtas utan åsidosättande av Eurosystemets primära prisstabilitetsmål.

Dessutom använder Eurosystemet ett separat anbudsförfarande på primärmarknaden som gynnar emittenter med högre klimatpoäng samt gröna obligationer som uppfyller särskilda villkor.

Finlands Bank och de övriga centralbankerna i euroområdet började minska miljöavtrycket för penningpolitiska köp av företagsobligationer

Finansiell stabilitet

- 71 Riskerna för den finansiella stabiliteten ökade 2022
- 76 Likviditetsutmaningarna på energiderivatmarknaden rubbade den finansiella stabiliteten
- 80 Makrotillsynspolitiken bidrar till att stärka den finansiella stabiliteten
- 85 IMF utvärderade grundligt det finansiella systemet i Finland
- 89 Finlands Bank analyserade konsekvenserna av klimatförändringarna för det finansiella systemet
- 92 Bättre information om finansmarknaden tack vare omläggning av statistikproduktionen

Finansiell stabilitet

24.3.2023

Finlands Bank bidrar till att upprätthålla den finansiella stabiliteten i Finland. Banken analyserar riskerna i det finansiella systemet, sammanställer finansiell statistik och bereder makrotillsynspolitik. Riskerna för det finansiella systemet ökade 2022 i och med den energikris som utlöstes av Rysslands anfallskrig.

Energi-krisen medförde 2022 utmaningar för den finansiella stabiliteten i hela Europa. De kraftiga rörelserna på finansmarknaden ökade intresset för ekonomisk statistik.

Finlands Bank lade 2022 om statistikproduktionen för att erbjuda mer detaljerad information om finansmarknaden

Sammanställning av adekvat, aktuell och heltäckande statistik är en av Finlands Banks lagstadgade uppgifter.

Finlands Bank lade om och harmoniserade 2022 sin försäkrings- och värdepappersstatistik att bättre motsvara den övriga statistik som banken sammanställer.

Också datainsamlingen om betalningar och svikliga förfaranden förnyades att motsvara Europeiska centralbanken ECB:s förordning om betalningsstatistik.

Riskerna för den finansiella stabiliteten ökade 2022

Rysslands anfallskrig i Ukraina och den energikris som kriget utlöste i Europa innebar stora utmaningar för ekonomin och det finansiella systemet i Finland 2022.

Inflationen tog fart, de ekonomiska utsikterna försämrades och det blev dyrare att få finansiering. Ökningen av de nödvändiga utgifterna fick många hushåll och företag att dra åt svångremmen.

Bland annat hushållens växande skuldsättning bidrog till att öka riskerna för den finansiella stabiliteten.

Energibolagens ökade finansieringsbehov och likviditetsutmaningar rubbade likaså den finansiella stabiliteten. Finlands Bank anser det viktigt att stödja betalningsförmågan för att undvika omfattande betalningssvårigheter som rubbar det finansiella systemet.

Makrotillsynspolitiken bidrar till att stärka finanssystemets kristålighet

Stabiliteten i det finansiella systemet, risken för finanskriser och finanssystemets kristålighet kontrolleras med hjälp av makrotillsynspolitiska åtgärder. Makrotillsynspolitiken syftar också till att sörja för bankernas kapitaltäckning.

Tack vare de regelverksändringar som tidigare genomförts i Finland hade bankerna starka kapitalbuffertar vid utbrottet av Rysslands anfallskrig och den energikris som följde på konflikten. De hade därmed bättre förutsättningar att motstå de försämrade ekonomiska utsikterna och kunde upprätthålla finansieringen till ekonomin.

År 2022 deltog Finlands Bank i utvecklingen av makrotillsynspolitiken genom att förnya riskmåten och ta fram forskningsdata exempelvis för lagreformarbetet.

Internationella valutafonden (IMF) slutförde 2022 en omfattande utvärdering av stabiliteten och riskerna i det finansiella systemet i Finland. I sin bedömning rekommenderar IMF utveckling av makrotillsynspolitiken exempelvis i fråga om lagstiftning, begränsning av skuldsättningen samt rekommendationer och reglering.

Finlands Bank fortsatte 2022 analysen av konsekvenserna av klimatförändringarna för det finansiella systemet

Betydelsen av cyberriskerna och den geopolitiska miljön accentuerades 2022 i arbetet för att skapa beredskap för eventuella finansiella kriser.

Klimatförändringarna medför risker också för den finansiella sektorn exempelvis genom att äventyra säkerheter och gäldenärernas betalningsförmåga. Dessa risker analyseras och målet är att dämpa dem genom att styra det finansiella systemet i en hållbarare riktning.

Finlands Bank fortsatte 2022 riskanalysen av klimatförändringarna och strukturomvandlingen i ekonomin till följd av den gröna omställningen och utvecklade analysarbetet att bättre motsvara de föränderliga omständigheterna.

Riskerna för den finansiella stabiliteten ökade 2022

24.3.2023

De risker som hotar stabiliteten i det finansiella systemet ökade under 2022. Energikrisen medförde högre kostnader för hushållen och företagen, ekonomin försvagades och låneräntorna steg i rask takt. Gälldenärerna klarade emellertid ännu för det mesta lånebetalningarna väl.

Finlands Bank analyserar regelbundet stabiliteten i det finansiella systemet och de risker och sårbarheter som hotar den. Analyserna stöder arbetet och beslutsfattandet i både Finlands Banks och Finansinspektionens direktion.

Om exempelvis riskerna i utlåning och skuldsättning realiserar i stor utsträckning, kan de äventyra den finansiella stabiliteten och få långvariga negativa konsekvenser för bankerna och ekonomin. Finlands Bank bidrar genom sitt arbete till att [i tid identifiera risker för den finansiella stabiliteten \(på finska\)](#) och kartlägga metoder för att minska och förebygga dem.

Det finansiella systemet i Finland fortsatt stabilt

Rysslands anfallskrig i Ukraina och den energikris som kriget utlöste i Europa medförde utmaningar för ekonomin och det finansiella systemet i Finland under 2022. Enligt Finlands Banks bedömning var [det finansiella systemet i Finland trots det fortsatt stabilt \(på finska\)](#).

Riskerna för den finansiella stabiliteten på lång sikt ökade emellertid under året både i Finland och globalt.

Inflationen tog fart, de ekonomiska utsikterna försämrades och priset på upplåning från såväl banker som marknaden steg. Ökningen av de nödvändiga kostnaderna fick många hushåll och företag att dra åt svångremmen.

De viktigaste sårbarheterna i det finansiella systemet i Finland är förenade med hushållens rekordhög skuldsättning. [Banksektorns stora omfattning och koncentration samt kopplingar mellan länderna bidrar också till att öka riskerna.](#)

Diagram 12.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina ökar riskerna

- Den ekonomiska tillväxten mattas av, priserna stiger och lånen blir dyrare
- De stigande utgifterna får många gäldenärer att dra åt svångremmen
- Bankernas kreditförluster kan öka

Källa: Finlands Bank.

Riskerna förutsätter att det finns buffertar för sämre tider

- Viktigt att begränsa hushållens överskuldssättning
- Nödvändigt att förbättra bankernas motståndskraft mot kriser
- Bankerna måste målmedvetet skapa beredskap för cyberrisker

De finländska bankerna har en god motståndskraft mot kreditrisker

Finlands Bank och Finansinspektionen genomförde 2022 ett [stresstest \(på finska\)](#) av banksektorn i Finland.

Stresstestet byggde på ett fiktivt krisscenario, där de nordiska ländernas ekonomi och finansmarknad drabbades av globala ekonomiska och finansiella störningar. Enligt stresstestet hade banksektorn i Finland god motståndskraft mot störningarna i scenariot. Kreditförlusterna skulle öka betydligt, men banksektorn skulle vara fortsatt kapitalstark.

Finlands Bank bedömde dock att [bankernas och låntagarnas kristålighet bör stärkas ytterligare \(på finska\)](#), så att stabiliteten i hela det finansiella systemet kan säkerställas vid olika störningar och krissituationer även i fortsättningen.

Bankerna bör till exempel mer målmedvetet gå in för att skapa beredskap för cyberrisker i finanssektorn. Dessutom behöver myndigheterna effektivare metoder för att dämpa hushållens överskuldssättning.

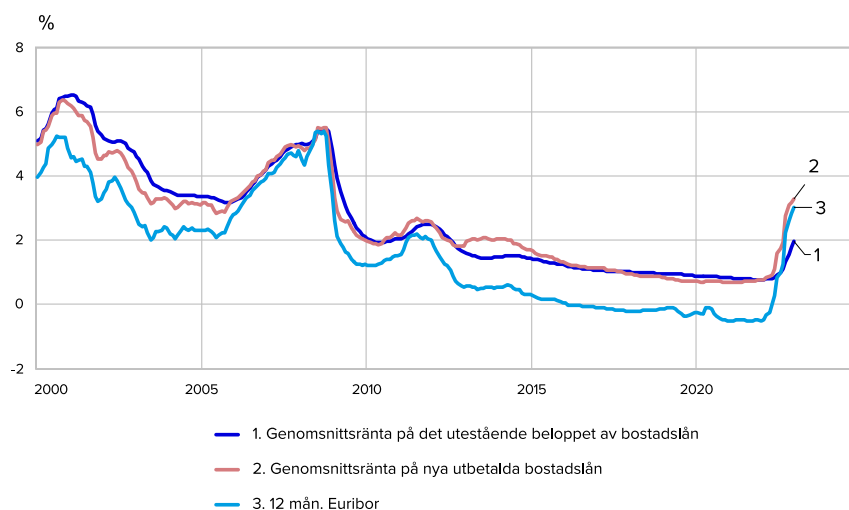
Låneräntorna steg snabbt

[Räntorna på nyutlåningen till hushåll och företag steg snabbt](#) under andra halvåret 2022 (diagram 13). Merparten av finländarnas lån är bundna till Euribor, som redan på våren låg på plus och därefter steg raskt.

En del av bolånetagarna har ränteskydd eller lån med fast ränta. Med tiden kommer uppgången i marknadsräntorna emellertid också att avspeglas i räntorna på de flesta gamla lån.

Diagram 13.

Bolåneräntorna steg snabbt i Finland 2022

Källor: Finlands Bank och Refinitiv.

Finlands Bank analyserade [hur de stigande räntorna påverkar nya bolånetagare \(på finska\)](#). Beräkningarna grundade sig på bankernas uppgifter om nya bostadslån och låntagarnas inkomster.

De stigande räntorna påverkar mest låntagare som har stora skulder i förhållande till inkomsterna och där rörlig ränta tillämpas på lånet och vars skuldbetalningsbörda redan är mycket stor.

Energikrisen ökade företagens upplåning

Finlands Bank analyserade [Rysslands anfallskrig i Ukraina och krigets konsekvenser för finländska företag \(på finska\)](#). De direkta konsekvenserna drabbade till en början företag som var verksamma i eller bedrev handel med Ryssland.

De indirekta konsekvenserna för företagen i Finland och Europa är emellertid betydligt mer vidsträckta exempelvis till följd av dyrare priser på och sämre tillgång till energi och råvaror.

Företagen lyfte under 2022 exceptionellt mycket nya lån. Det berodde framför allt på de stora [energi- och industriföretagens behov av finansiering](#). De elproducerande företagen behövde mer finansiering för att kunna ställa [energiderivatbörsen mer säkerheter](#).

Bolånemarknaden mattades av i slutet av året

Finlands Bank fäste 2022 särskild uppmärksamhet vid riskerna på bostadsmarknaden och i fastighetsinvesteringarna både i [Finland \(på finska\)](#) och i de övriga [nordiska länderna \(på finska\)](#). Bostadshandeln och utlåningen mattades av mot slutet av året och bostadspriserna sjönk.

Europeiska systemrisknämnden genomförde i början av 2022 en bedömning av [riskerna på bostadsmarknaden \(på finska\)](#) i Finland och några andra länder och av de [åtgärder \(på finska\)](#) som de nationella myndigheterna har vidtagit för att minska riskerna. Systemrisknämnden övervakar och främjar den finansiella stabiliteten i Europa.

Systemrisknämnden bedömde att riskerna på bostadsmarknaden i Europa har ökat ytterligare. Därför bör Finland och vissa andra länder [fortsätta att utveckla makrotillsynsverktygen](#) och lagstiftningen om dem.

Konsumtionskrediter beviljas allt oftare digitalt

Finlands Bank övervakade och analyserade ingående också [konsumtionskrediter \(på finska\)](#) som beviljades av kreditinstitut och övriga finansinstitut.

Under 2022 ökade framför allt användningen av konto- och kortkrediter, när coronapandemin lättade och människorna hade bättre möjligheter att köpa tjänster.

Konsumtionskrediterna och antalet kreditgivare har ökat under de senaste åren. Kreditansökan kan göras helt digitalt via olika webbtjänster.

Enligt Finlands Banks [enkät \(på finska\)](#) är användningen av digitala kanaler vanligast vid försäljningen av konsumtionskrediter utan säkerhet.

Osäkerhet på den globala marknaden

Finlands Bank analyserar regelbundet också det globala finansiella systemets stabilitet och risker samt deras [konsekvenser för Finland \(på finska\)](#).

Den globala finansmarknaden präglades 2022 av stor osäkerhet på grund av energikrisen, den snabba inflationen, det svaga ekonomiska läget och ökade finansieringskostnader.

Dessa faktorer ökade oron om hushållens, företagens och ländernas ekonomi samt deras möjligheter att klara av sina skulder. Kreditriskerna hölls emellertid än så länge under kontroll. Också bankernas utlåningskapacitet var god inom de ledande ekonomiska områdena, vilket är viktigt för ekonomin.

De mest akuta riskerna hänförde sig framför allt i slutet av året till den minskade likviditeten på finansmarknaden. Investerarna var mindre villiga än tidigare att ta risk och handla på den globala värdepappersmarknaden.

På marknaden rådde tidvis brist på goda säkerheter och exempelvis högriskföretagen emitterade betydligt färre obligationer än under tidigare år.

Finlands Bank lyfte också fram riskerna med [klimatförändringarna \(på finska\)](#) och [förlusten av biologisk mångfald \(på finska\)](#) för den finansiella stabiliteten. [Till exempel investeringar som syftar till att minska koldioxidutsläppen förutsätter också massiv finansiering.](#)

Likviditetsutmaningarna på energiderivatmarknaden rubbade den finansiella stabiliteten

24.3.2023

Hösten 2022 ökade säkerhetskraven för energiderivat kraftigt energibolagens behov av kortfristig finansiering. Finlands Bank bevakade läget och analyserade de finansiella stabilitetshoten från energiderivatmarknaden.

De kraftiga prisfluktuationerna på gas och el medförde betydande utmaningar för energibolagens likviditet, dvs. betalningsförmåga. De högre säkerhetskraven på derivatmarknaden ökade också energibolagens behov av kortfristig finansiering.

Finlands Bank anser det viktigt att stödja betalningsförmågan för att undvika mycket utbredda betalningssvårigheter som rubbar den finansiella stabiliteten.

Säkerheterna minskar motpartsrisken i derivathandeln

Energibolagen använder derivatkontrakt, t.ex. terminer, för att säkra sin framtida avkastning mot fluktuationer i marknadspriset på energi. En elproducent kan exempelvis ingå ett terminskontrakt om att i framtiden sälja el till ett på förhand avtalat pris. Den som köper en eltermin förbinder sig i sin tur att i framtiden köpa el till ett fast pris.

Derivathandel är förenat med motpartsrisk, dvs. risken att den andra parten i derivatkontraktet inte kan fullfölja sina åtaganden. För att hantera motpartsrisken används i derivatkontrakten säkerheter.

Den som exempelvis säljer en eltermin kan vara tvungen att ställa tilläggsäkerheter när marknadspriset på el stiger. Om säljaren inte kan leverera den utlovade elen, överförs säkerheten till köparen, som kan skaffa elen till rådande marknadspris.

En betydande del av handeln med derivat sker via centrala motparter. Som namnet säger går en central motpart in som motpart för sina medlemmar, de s.k. clearingmedlemmarna, i varje derivattransaktion. Den centrala motpartens uppgift är att hantera motpartsrisken exempelvis med hjälp av en samlad säkerhetshantering och en obeståndsfond.

Rekordstora säkerhetskrav till följd av energikrisen

Säkerhetskraven för energiderivat som clearats centralt ökade rekordartat 2022, när priset på el och gas fluktuerade exceptionellt kraftigt på grund av energikrisen. Situationen tillspetsades särskilt vid månadsskiftet augusti–september och terminspriserna på energi steg till nya toppnoteringar.

De höga säkerhetskraven ledde till att behovet av kortfristig finansiering ökade kraftigt i de energibolag som bedriver derivathandel.

I början av september befarades finansieringsbehovet bli så stort att det i värsta fall skulle kunna försätta de energibolag som handlar med derivat i betalningssvårigheter.

Flera länder, däribland Sverige och Finland, erbjöd likviditetsstöd i form av låne- och garantiprogram till de bolag som handlar med derivat. Finlands Bank ansåg stödåtgärderna vara viktiga, eftersom de bidrog till att undvika sådana allvarliga betalningssvårigheter i energibolagen som hade kunnat leda till mer omfattande rubbningar i den finansiella stabiliteten.

Energiderivatmarknaden kan sätta hela den finansiella stabiliteten i gungning

Energiderivatmarknaden kan hota den finansiella stabiliteten, om likviditetsproblemen hos ett eller flera bolag som handlar med derivat sprider sig till det övriga finansiella systemet.

Problemen kan sprida sig till exempel om den centrala motpartens clearingmedlem blir insolvent och det leder till förluster som skapar likviditetsproblem för andra clearingmedlemmar.

Vid derivathandel som clearats centralt utlöser en clearingmedlems insolvens ett insolvensförfarande.

Ju större förluster clearingmedlemmens insolvens medför, desto sannolikare är det att de säkerheter och tilläggsäkerheter som ställts inte räcker till för att täcka förlusterna. Då måste de andra clearingmedlemmarna skjuta till kapital för att täcka förlusterna.

Finlands Bank analyserade eventuella finansiella stabilitetsrisker på energiderivatmarknaden

Finlands Bank studerade hösten 2022 en eventuell spridning av smittorisker från energiderivatmarknaden framför allt till banksektorn.

En spridning av problemen till banksektorn skulle innebära en stor risk bland annat på grund av att den finländska banksektorn är stor i förhållande till BNP. [Den har följaktligen också stor betydelse för förmedlingen av finansiering till ekonomin.](#)

De finländska bankerna är inte själva verksamma på den nordiska energiderivatmarknaden. Därför är den finländska banksektorn indirekt exponerad för risker i händelse av att en eller flera aktörer på energiderivatbörsen drabbas av insolvens.

Ett stort antal nordiska energibolag bedriver handel på den nordiska energiderivatmarknaden. Om ett eller flera energibolag blir insolventa, kan det på en derivatmarknad som clearas centralt medföra förluster för övriga energibolag som handlar med derivat.

Omfattande likviditetsproblem inom energibranschen skulle i sin tur leda till större kreditrisker för de banker som finansierar energibolagen. Finlands Bank analyserade under hösten de inhemska bankernas fordringar på energibolagen och utvecklingen av utlåningen till företag inom energisektorn.

Turbulensen har för tillfället bedarrat men bevakningen fortsätter

Läget på energiderivatmarknaden blev lugnare under september, när terminspriserna stabiliserades och de offentliga stödåtgärderna skingrade de omedelbara farhågorna om insolvens. Själva roten till problemen, energikrisen, är emellertid ännu inte över.

Finlands Bank fortsätter att bevaka säkerhetskraven, marknadsindikatorerna och bankernas exponering för energisektorn.

Dessutom följer Finlands Bank upp utvecklingen av den internationella regleringen av energiderivatmarknaden och bedömer förslagen till regelverk med tanke på den finansiella stabiliteten.

Makrotillsynspolitiken bidrar till att stärka den finansiella stabiliteten

24.3.2023

Det internationella samarbetet och hanteringen av klimatförändringar, geopolitiska förändringar och cyberrisker är väsentliga för makrotillsynspolitiken. Finlands Bank framhåller de negativa konsekvenserna av överskuldssättning för hushållen och den finansiella stabiliteten. De riskmått som används för att bedöma läget på finansmarknaden utgör en viktig del av Finlands Banks makrotillsynsuppdrag.

Med makrotillsynspolitik avses åtgärder som främjar stabiliteten i det finansiella systemet som helhet, minskar risken för finanskriser och stärker finanssystemets kriställighet.

Makrotillsynspolitiken kompletterar den finansiella tillsynen, vars primära syfte är att sörja för stabiliteten i enskilda finansinstitut och i den finansiella infrastrukturen.

Det yttersta syftet med makrotillsynspolitiken är att säkerställa tillgången till tillförlitliga finansiella tjänster för hushåll, privata sammanslutningar och den offentliga sektorn.

Finlands Bank deltar aktivt i beredningen av makrotillsynspolitiken genom att bistå Finansinspektionens direktion med rekommendationer till åtgärder samt analyser och genom att avge yttranden om planerade makrotillsynsbeslut.

Dessutom rapporterar Finlands Bank till intressenter om läget på finansmarknaden, bedömer effekterna av politiken och besluten och deltar i utvecklingen av makrotillsynspolitiken.

Makrotillsynspolitiken sörjde för bankernas kapitaltäckning

I Finland fattas besluten om makrotillsynsåtgärder av Finansinspektionens direktion, vars ordförande den nuvarande vice ordföranden i Finlands Banks direktion **Marja Nykänen** är sedan 2018.

Finansinspektionens direktion fattar normalt makrotillsynsbeslut fyra gånger om året.

Tack vare tidigare regelverksändringar hade de finländska bankerna starka kapitalbuffertar vid utbrottet av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Det stödde hushållens och företagens möjligheter att få kredit, fastän den nya krisen började medan coronapandemin fortfarande pågick.

När kriget följdes av en energikris och risk för recession, upprätthölls bankernas förmåga att hantera de försämrade ekonomiska utsikterna och förmedla finansiering till ekonomin tack vare möjligheten att utnyttja de kapitalbuffertar som de byggt upp tidigare.

Finlands Bank understödde Finansinspektionens direktionens beslut

Finansinspektionens direktion höll under hela 2022 det kontracykliska buffertkravet, dvs. det högre kapitalkrav som är beroende av konjunkturväxlingarna, kvar på 0 % eftersom kreditmarknaden inte visade några tecken på överhettning.

På grund av följderna av Rysslands anfallskrig påfördes inget systemriskbuffertkrav för kreditinstituten, även om det bedömdes vara motiverat med tanke på de strukturella systemriskerna.

I juni beslutade Finansinspektionens direktion höja buffertkraven för två systemviktiga kreditinstitut. Ändringen träder i kraft i början av 2023. Den maximala belåningsgraden, dvs. det så kallade lånetaket, hölls alltså på samma nivå som före coronapandemin, som Finansinspektionen hade återställt den till genom sitt beslut i juni 2021. Enligt denna bestämmelse kan bankerna bevilja lån till andra än förstagångsköpare upp till högst 85 % och till förstagångsköpare upp till högst 95 % av värdet av säkerheterna.

Samtidigt beslutade Finansinspektionens direktion meddela en rekommendation om en maximal skuldbetalningskvot för bolånesökandens lån och finansieringsvederlag. Enligt rekommendationen får den lånesökandes stressade skuldbetalningskvot i regel vara högst 60 % av sökandes nettoinkomster. Den stressade skuldbetalningskvoten bör beräknas på ett brett underlag som omfattar den lånesökandes bostadslån och övriga lån samt samtliga kostnader för boende. [Enligt rekommendationen är skuldbelopp som varit typiska under den senaste tiden huvudsakligen tillåtna \(på finska\).](#)

Finlands Bank understödde ovannämnda beslut av Finansinspektionens direktion.

Arbetet för att utveckla makrotillsynsregelverket fortsätter

Finlands Bank stöder utvecklingen av makrotillsynsverktyg och har länge framhållit de negativa konsekvenserna av överskuldssättning för hushållen och den finansiella stabiliteten. Enligt banken bör verktygen effektivare förebygga risker och sårbarheter i det finansiella systemet också i fråga om aktörer utanför banksektorn och möjliggöra lika konkurrensvillkor inom den finansiella sektorn i hela EU.

Att utveckla, upprätthålla och följa upp de riskmått som används för att bedöma läget på finansmarknaden utgör en viktig del av Finlands Banks makrotillsynsuppdrag. Exempelvis innehåller Europeiska systemrisknämndens rekommendation [ESRB/2014/1](#) riktlinjer för måtten för det kontracykliska buffertkravet.

I Finland [förnyades måtten delvis 2022 \(på finska\)](#), eftersom nya forskningsresultat gav anledning att ändra vissa riskmått. En annan bidragande orsak var problem med uppdateringen av materialet och systemriskkommitténs rekommendationer. [Information om riskmåtten publiceras regelbundet på Finlands Banks webbplats.](#)

Finlands Bank deltar i lagstiftningsreformer

En lagreform i syfte att begränsa hushållens skuldsättning har beretts i flera år och resulterade 2022 i [regeringens proposition till riksdagen](#).

Finlands Bank hade deltagit i alla steg av beredningsprocessen och avgav i mars 2022 till finansministeriet sitt yttrande om utkastet till regeringens proposition. Utkastet innehöll välkomna förslag, men var enligt Finlands Bank otillräckligt, eftersom det saknade bestämmelser om en inkomstbunden maximal skuldkvot, dvs. ett så kallat skuldtak, som Finlands Bank förordade. [Riksdagen antog den nya lagen i januari 2023.](#)

Efter en lång beredning trädde lagen om ett positivt kreditupplysningsregister i kraft den 1 augusti 2022. Finlands Bank hade också deltagit i beredningen av denna lag. Till registret anmäls heltäckande uppgifter om krediter som beviljats privatpersoner av såväl banker, kreditinstitut, finansbolag som snabblåneföretag.

Registret tas i omfattande bruk 2024. Finlands Bank börjar utnyttja registret i sin analys av den finansiella stabiliteten.

Det internationella samarbetet, utmaningarna till följd av klimatförändringarna och cyberriskerna som ett led i hanteringen av den makrofinansiella stabiliteten

Det internationella samarbetet för att främja den finansiella stabiliteten fortsatte 2022. Finlands Bank deltog i verksamheten inom ramen för flera kommittéer och arbetsgrupper bl.a. i Europeiska centralbanken (ECB), [Europeiska systemrisknämnden \(ESRB\) \(på engelska\)](#), OECD och det nordisk-baltiska samarbetet.

Eurosystemet och ESRB är viktiga internationella samarbetsforum för Finlands Bank.

Finlands Bank deltar i arbetet för att utsträcka tillämpningen av verktygslådan för makrotillsyn till aktörer utanför banksektorn, framför allt till fonderna och försäkringssektorn.

Klimatförändringarna medför risker också för den finansiella sektorn exempelvis genom att äventyra säkerheter och gäldenärernas betalningsförmåga och öka de risker som skadeförsäkringsbolagen är exponerade för. Dessa risker analyseras och målet är att dämpa dem genom att styra det finansiella systemet i en hållbarare riktning.

Betydelsen av cyberriskerna och den geopolitiska miljön accentuerades 2022 i arbetet för att skapa beredskap inför eventuella finansiella kriser.

Myndigheterna med ansvar för den finansiella stabiliteten, dvs. Verket för finansiell stabilitet, Finansinspektionen, finansministeriet och Finlands Bank har under de senaste åren utvecklat och fördjupat det ömsesidiga samarbetet och arbetsfördelningen med tanke på krissituationer.

Sedan februari 2022 har myndighetssamarbetet varit intensivare än tidigare och bland annat omfattat förberedelser för att säkerställa dagliga betalningar under alla omständigheter.

Allt viktigare att stärka banksystemet och utveckla kapitalmarknaden

Europeiska bankunionen, som bland annat alla medlemsstater som har infört euron hör till, har en gemensam tillsynsmekanism och en gemensam resolutionsmekanism. Unionen är ännu inte fullbordad, eftersom ett gemensamt insättningsgarantisystem hittills fortfarande saknas, och varje EU-land således själv svarar för sin insättningsgaranti.

Insättningsgarantin skyddar insättarnas inestående kontomedel om en bank blir insolvent. Med tanke på att bankverksamheten blir allt mer internationell kan en nationell insättningsgaranti emellertid visa sig vara problematisk.

Utvecklingen av kapitalmarknaden skulle bidra till att diversifiera det bankcentrerade europeiska finansiella systemet. Det skulle framför allt förbättra företagens tillgång till finansiering och sprida riskerna. En diversifiering av marknaden för grön finansiering genom utveckling av kapitalmarknaden skulle i sin tur bidra till att EU:s klimatmål uppnås.

IMF utvärderade grundligt det finansiella systemet i Finland

24.3.2023

Internationella valutafondens (IMF, International Monetary Fund) omfattande utvärdering av det finansiella systemet i Finland genomlyste exempelvis banktillsynen, makrotillsynspolitiken, förmågan att identifiera olika risker i det finansiella systemet och att hantera kriser.

Internationella valutafonden genomför inom ramen för programmet för utvärdering av den finansiella sektorn en s.k. FSAP-analys (Financial Sector Assessment Program) regelbundet i de länder och områden vars finansiella sektor valutafonden har bedömt som systemviktig. För Finland är analysen obligatorisk vart femte år.

Vid FSAP-analysen genomför IMF en grundlig utvärdering av den finansiella stabiliteten och riskerna för den finansiella stabiliteten i mållandet. Enligt den aktuella utvärderingen är det finansiella systemet i Finland stabilt, men landets omfattande och koncentrerade banksektor med nära kopplingar till de övriga nordiska länderna medför risker för systemet. IMF betraktar också hushållens höga skuldsättning, som ökat ytterligare under coronapandemin, som en risk som exponerar gäldenärerna för negativa konsekvenser av uppgången i räntorna.

IMF gav också myndigheterna i Finland en samlad lista med utvecklingsområden. Bedömningen fungerar som indata för den s.k. artikel IV-konsultationen, där IMF gör en mer ingående utvärdering av landets ekonomi och ekonomiska strukturer.

Den omfattande utvärderingen sysselsatte myndigheterna för finansiell stabilitet

[Finlands FSAP-process](#) inleddes hösten 2021 och avslutades i början av 2023. Finlands Bank svarade för samordningen och organisationen av utvärderingsprocessen.

Processen omfattade tre besök, varav två måste ordnas virtuellt på grund av coronapandemin. Dessutom gav de inhemska myndigheterna Finlands Bank, Finansinspektionen, Verket för finansiell stabilitet och justitieministeriet svar på ett stort antal uppgiftsbegäranden av IMF, enkäter och självutvärderingar.

I Finlands FSAP-analys ingår fem parallella arbetsområden som fastställts av IMF:

- 1) banktillsyn och bankreglering i fråga om små och medelstora institutioner, dvs. så kallade LSI-banker (less significant institution)
- 2) makrotillsynspolitik
- 3) stresstester och systemriskanalys
- 4) det finansiella systemet utanför banksektorn, framför allt pensionsförsäkringssektorn
- 5) krishantering och resolution.

Även finansiell teknologi och cybersäkerhet inom den finansiella sektorn behandlades som en del av arbetsområdet banktillsyn. Klimatrisker och hållbarhetssynpunkter tangerades i arbetsområdena banktillsyn och pensionsförsäkringssektorn.

Under de virtuella utvärderingarna och besöket i Helsingfors höll IMF:s representanter sammanlagt ca 170 möten med olika myndigheter, banker, pensionsförsäkrare, försäkringsbolag, intressebevakare, kapitalförvaltare och finansförmedlare.

Vid [huvudbesöket i samband med FSAP-processen](#) i september 2022 i Helsingfors deltog sex experter från IMF. Dessutom gjorde två experter samtidigt en systemriskanalys och stresstester i Europeiska centralbankens (ECB) lokaler i Frankfurt.

IMF:s direktion behandlade FSAP-analysen för Finland i januari 2023, varefter [IMF publicerade sin utvärdering och sina rekommendationer för det finansiella systemet i Finland \(på engelska\)](#).

IMF noterade i FSAP-analysen framsteg, men också risker

Enligt IMF har det skett förbättringar i tillsynen över och regleringen av den finansiella sektorn i Finland efter FSAP-analysen 2016. Framsteg har gjorts framför allt i myndighetssamarbetet mellan de nordiska och de baltiska länderna, i införandet av bestämmelser om en systemriskbuffert i makrotillsynslagstiftningen och i beredningen av ett positivt kreditupplysningsregister.

Den stora och koncentrerade banksektorn med nära kopplingar till de övriga nordiska länderna medför risker för den finansiella stabiliteten i Finland. En annan stor risk enligt IMF är hushållens höga skuldsättning.

I det finansiella systemet utanför banksektorn har pensionsförsäkringsbolagen en viktig roll, och IMF anser att deras investeringsbeteende har konjunkturförstärkande effekter.

IMF:s stresstester visade att banksystemet i Finland har en stark kapitaltäckning och förmåga att motstå även en allvarlig chock som drabbar realekonomin och den finansiella konjunkturen. Banksystemet i Finland är emellertid sårbart för likviditetschocker, eftersom det vilar på kortfristig kapitalmarknadsfinansiering. IMF anser att bankernas tillgång till finansiering kan försvåras i en eventuell krissituation.

Analysen av kopplingarna inom banksystemet visade på en betydande risk för att kopplingarna mellan de finansiella systemen kan få eventuella problem i de övriga nordiska länderna att sprida sig till Finland – och tvärtom.

IMF:s bedömning av stabiliteten och riskerna i Finlands finansiella system överensstämmer i huvuddrag med Finlands Banks tidigare bedömningar.

IMF gav de finländska myndigheterna en samlad lista med rekommendationer

[Utgående från FSAP-analysen gav IMF de finländska myndigheterna en samling rekommendationer \(på finska\)](#), som bland annat hänför sig till resurserna för och förvaltningen av tillsyn och reglering av det finansiella systemet, utvecklingen av makrotillsynsverktyg, regleringen av pensionsförsäkringssektorn, verkställandet av krishanteringssystemen samt bekämpningen av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

De viktigaste rekommendationerna för Finlands Bank gäller makrotillsynspolitik. IMF anser att makrotillsynsverktygen borde utökas med ett bindande instrument som begränsar skuldsättningen eller lånekostnaderna i förhållande till inkomsterna.

Dessutom borde Finansinspektionens direktion få mer omfattande befogenheter att reglera makrotillsynspolitiken eller alternativt kunna ge mer bindande rekommendationer om makrotillsynspolitiken.

Enligt IMF borde myndigheterna också överväga möjligheten att påföra ett högre s.k. kontracykliskt buffertkrav än 0 % i en situation där utlåningen ökar i sedvanlig takt. Dessutom borde uppföljningen av systemrisker förbättras bland annat genom att komplettera bristfällig information och stärka dataanalysen.

Finlands Bank analyserade konsekvenserna av klimatförändringarna för det finansiella systemet

24.3.2023

Klimatförändringarna och strukturomvandlingen i ekonomin till följd av den gröna omställningen kräver noggrann riskanalys. Finlands Bank fäste 2022 också större uppmärksamhet vid förlusten av biologisk mångfald och nödvändiga motåtgärder.

Klimatförändringarna och extrema väderfenomen medför risker för banker och övriga finansiella företag. Också omställningen till en grönare teknik kan ge upphov till risker om gäldenärens investeringar som bygger på fossil energi blir outnyttjade.

Finansmarknaden har en viktig roll i kampen mot klimatförändringarna som finansieringskälla för de stora investeringar som omställningen till nettonollutsläpp kräver.

Centralbankerna och tillsynsmyndigheterna bedömer hurdana risker klimatförändringarna och klimatpolitiken kan innebära för de finansiella aktörerna.

För den gröna omställningen behövs ett välfungerande finanssystem

Importen av fossila bränslen från det krigförande Ryssland minskade i avgörande grad i fjol. Behovet att reducera beroendet av fossil energi är därför uppenbart både i Finland och i de övriga EU-länderna.

Sommaren 2022 drabbades Europa åter av rekordvärme och torka, vilket också gav större fokus åt klimatriskerna.

Finlands Bank deltog under ledning av direktions vice ordförande Marja Nykänen i [arbetsgruppen för finansiering av en grön omställning](#) som tillsatts av justitieministeriet, miljöministeriet och arbets- och näringsministeriet.

Arbetsgruppen tog fram förslag till finansiella åtgärder för att påskynda en grön omställning på ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart sätt. Endast ett stabilt och välfungerande finansiellt system kan erbjuda tillräcklig finansiering för en långvarig grön omställning. [Arbetsgruppen publicerade sin rapport om finansieringen av en grön omställning i december \(på finska\)](#).

Energiförsörjningen är den viktigaste näringsgrenen med tanke på omställningsriskerna

Finlands Bank fortsatte under 2022 arbetet med att analysera effekterna av klimatförändringarna på det finansiella systemet.

Finlands Bank analyserade de finländska bankernas omställningsrisker genom att undersöka sammansättningen i bankernas låneportföljer och deras fordringar på företagssektorn. Den viktigaste näringsgrenen med tanke på omställningsriskerna är energiförsörjningen. Också inom denna näringsgren är riskerna i Finland måttliga och mindre än i många andra länder. För resultaten redogjordes i tidskriften Euro & talous i artikeln [Klimatförändringarna måste bekämpas – Vad står att läsa i PACTA om bankernas omställningsrisker? \(på finska\)](#).

Under 2022 började Finlands Bank fästa mer uppmärksamhet vid förlusten av biologisk mångfald och nödvändiga motåtgärder. Detta område är svårare att mäta och analysera än klimatförändringarna och har tidigare ägnats rätt liten uppmärksamhet i centralbankerna. [Om förlusten av biologisk mångfald publicerades i november en artikel \(på finska\)](#) i tidskriften Euro & talous.

Fortsatt internationellt centralbankssamarbete om klimatrisker

Finlands Bank är medlem i centralbankernas samarbetsnätverk Network for Greening the Financial System (NGFS), som publicerade nya [klimatscenarier \(på engelska\)](#) i september 2022.

Scenarierna innehåller prognoser om klimatförändringarna och följderna av dem under kommande årtionden. De nya scenarierna fångar upp de senaste landspecifika åtagandena om utsläppsminskning och ny teknologi.

I de nya scenarierna har modelleringen av de fysiska riskerna till följd av hetta, torka, stormar, störtregn och andra extrema väderfenomen preciserats jämfört med de scenarier som publicerades i juni 2021. Scenarier kan utnyttjas exempelvis vid bedömningen av konsekvenserna för det finansiella systemet om klimatriskerna realiserar.

För uppföljning av klimatrelaterade risker behövs ny finansiell statistik och annat siffermaterial. Finlands Bank arbetade under 2022 aktivt med att ta fram internationella och jämförbara klimatdata bland annat i NGFS-arbetsgruppen, som analyserade databehov och datatillgång.

Arbetsgruppen publicerade i juli [en slutrapport \(på engelska\)](#) samt ett index över klimatrelaterade indikatorer. Finlands Bank bidrog också aktivt till arbetet inom Europeiska centralbankssystemets (ECBS) statistikkommitté för att utveckla klimatindikatorer.

Europeiska centralbanken och Europeiska systemrisknämnden gav i juli ut sin gemensamma rapport om [makrotillsynspolitikens möjligheter vid hanteringen av klimatrisker \(på engelska\)](#). Också Finlands Bank deltog i sammanställningen av rapporten. Eurosystemet fortsätter sitt arbete med fokus på makrotillsynspolitik och klimatrisker.

Bättre information om finansmarknaden tack vare omläggning av statistikproduktionen

24.3.2023

De kraftiga rörelserna på finansmarknaden 2022 ökade intresset för Finlands Banks statistik. Finlands Bank harmoniserade försäkrings- och värdepappersstatistiken och inledde ny insamling av statistik om betalningar och svikliga förfaranden. Banken deltog aktivt i samarbetet inom statistikområdet som en del av Europeiska centralbankssystemet. Prioriterade samarbetsområden var beredningen av Integrated Reporting Framework (IReF)-programmet och klimatindikatorerna för finanssektorn.

Sammanställning av statistik är en av Finlands Banks lagstadgade uppgifter. Finlands Bank svarar på användarnas informationsbehov genom att aktivt utveckla statistikfunktionen och säkerställa att den är aktuell, adekvat och heltäckande också i en föränderlig omvärld.

I Finlands Banks statistik 2022 var de kraftiga rörelserna på finansmarknaden föremål för användarnas intresse. Framför allt inom industri- och energisektorn accentuerades företagens omfattande och akuta finansieringsbehov och företag i dessa branscher lyfte mer nya lån än tidigare. Efter en livlig inledning på året mattades bostads- och bolånemarknaden av mot årets slut. Hushållens finansiella kostnader ökade i och med uppgången i räntorna, men enligt statistiken var bankernas bolånerelaterade problem fortsatt små.

Finlands Bank harmoniserade processen för upprättande av värdepappersstatistik och statistik om försäkringsbolag

Finlands Bank sammanställer utifrån Solvens II-datainsamlingen varje kvartal Europeiska centralbankens (ECB) [statistik om försäkringsbolag \(på engelska\)](#) och erbjuder också Statistikcentralen tillgång till material för upprättande av [finansräkenskaperna](#) och [betalningsbalansen](#).

År 2022 genomförde Finlands Bank ett datasystemprojekt för att lägga om och harmonisera processen för upprättande av statistiken om försäkringsbolag med Finlands Banks övriga statistik. Den nya processen utnyttjar befintliga statistikdatasystem och ersätter det separata verktyg som tidigare använts för att sammanställa statistik om försäkringsbolag.

Finlands Bank slopade dessutom den separata enkäten om [värdepapperstillgångar och värdepappersskulder](#) för försäkringsbolagens del, vilket minskar rapportörernas rapporteringsbörd.

Finlands Bank inledde ny insamling av statistik om betalningar och svikliga förfaranden

År 2022 inledde Finlands Bank en ny datainsamling om betalningar och svikliga förfaranden. Skyldiga att rapportera uppgifter om dessa är inhemska kredit- och betalningsinstitut, filialer till utländska kredit- och betalningsinstitut i Finland samt registrerade aktörer som tillhandahåller betaltjänster utan auktorisation.

Rapporteringskyldigheten baserar sig på ECB:s förordning ([ECB/2013/43](#), ändrad genom [ECB/2020/59](#)).

Insamlingen av uppgifter om betalningar och svikliga förfaranden ersatte den tidigare årliga insamlingen av betalningsstatistik.

Rapporteringsfrekvensen förkortades och rapporteringen sker härfter kvartalsvis och halvårsvis och vissa rapporteringar till Finansinspektionen integrerades i datainsamlingen. De uppgifter som nu samlas in baserar sig till stor del på ECB:s förordning om betalningsstatistik, men datainsamlingen tillgodoser också andra nationella statistikbehov.

Målet med datainsamlingen är att få en mer omfattande bild av massbetalningar i Finland och utomlands samt möjliggöra en djupare analys av användningen av olika betalningsmedel, betalningssystem och betalningskanaler.

ECB harmoniserar insamlingen av statistik från bankerna i euroområdet

Finlands Bank har under 2022 aktivt medverkat i [Integrated Reporting Framework \(IReF\)-programmet \(på engelska\)](#), som ECB-rådet startade i december 2021.

Syftet med projektet är att kombinera och harmonisera statistikinsamlingen från bankerna i euroområdet och samtidigt minska bankernas rapporteringsbörda.

Resultaten av ECB:s kostnadsnyttoenkät för bankerna våren 2021 har publicerats i fråga om [de nationella kraven \(på engelska\)](#) och [det tekniska genomförandet \(på engelska\)](#). Samtidigt pågår förberedelser för en kompletterande enkät som kommer att genomföras våren 2023.

År 2023 inleds beredningen av IReF-förordningen och specifikationen av systemkraven. Enligt en preliminär tidtabell börjar rapporteringen i enlighet med det nya regelverket i början av 2027.

Finlands Bank bidrog till utvecklingen av internationell klimatstatistik

Bristfällig klimatstatistik och avsaknad av jämförbara data över den finansiella sektorn har länge försvårat bedömningen av riskerna med klimatförändringarna och finansieringen av klimatomställningen.

Under 2022 deltog Finlands Bank aktivt i arbetet för att utveckla klimatstatistik för den finansiella sektorn och framför allt dataunderlaget genom medverkan i centralbankernas och tillsynsmyndigheternas samarbetsnätverk Network for Greening the Financial System (NGFS).

Finlands Bank främjade också aktivt arbetet inom Europeiska centralbankssystemets (ECBS) statistikkommitté för att förbättra klimatstatistiken inom den finansiella sektorn. En expertgrupp tog med nya arbetssätt fram metoder för att skapa och testa indikatorer. Indikatorer utvecklades att beskriva de fysiska risker och omställningsrisker som hänför sig till den finansiella sektorn.

ECB-rådet behandlade expertgruppens rapport i november 2022 och indikatorerna publicerades i början av 2023. I avsnittet ”Makrotillsynspolitik bidrar till att stärka den finansiella stabiliteten” redogörs mer ingående för Finlands Banks arbete inom ramen för klimatrisker och grön finansiering.

Pengar och betalningar

- 98 Utvecklingen av en digital euro fortsatte 2022
- 101 Sedlar och kontantförsörjning
- 106 Utvecklingen av betalningar förutsätter fortlöpande satsningar
- 110 Arbetet med utveckling av TARGET-tjänsterna avancerade 2022

Pengar och betalningar

24.3.2023

Till Finlands Banks grundläggande uppgifter hör att ansvara för kontantförsörjningen och sedelutgivningen i Finland. Rysslands anfallskrig i Ukraina ökade efterfrågan på kontanter 2022. Finlands Bank ser det som viktigt att trygga tillgången till kontanttjänster också i fortsättningen.

År 2022 utvecklades i Finland reservarrangemang för att säkerställa dagliga betalningar under undantagsförhållanden och vid störningar i samhället.

Kontosystemet inom försörjningsberedskapen möjliggör också kontantuttag, betalningar med debetkort och betalningsöverföringar.

Arbetet för utveckling av en digital euro fortsatte 2022

Elektroniska betalningar vinner allt större terräng i Europa och många lösningar för elektroniska betalningar är beroende av aktörer utanför Europa.

Digitala centralbankspengar, dvs. en digital euro, utgör en del av beredskapen för att möta de förändringar i omvärlden som digitaliseringen medför. Syftet är att stärka Europas strategiska autonomi och centralbanksvalutans ställning som ankare för det monetära systemet.

År 2022 inrättades under ledning av Finlands Bank en nationell uppföljningsgrupp för en digital euro. Gruppen består av betaltjänstleverantörer, representanter för banksektorn och myndigheter.

Efterfrågan på kontanter ökade mer än väntat 2022

Utbrottet av coronapandemin 2020 ledde till att användningen av kontanter minskade och lönsamheten för och därigenom tillgången till kontanttjänster försämrades. Rysslands anfallskrig i Ukraina ökade i sin tur kontanternas betydelse för krisberedskapen.

Finlands Bank lade 2022 fram en lagmotion om tryggande av en tillräcklig nivå för kontanttjänster.

Viktigt att skydda den finansiella sektorns tjänster mot cyberrisker och bedriva internationellt samarbete

Rysslands anfallskrig i Ukraina och Finlands Natomedlemskapsprocess har ökat hoten mot kritisk infrastruktur i Finland också i cybermiljön.

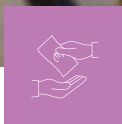
Enligt Cybersäkerhetscentret är även finländska organisationer direkt exponerade för risker, vilket framhäver betydelsen av ett adekvat skydd och tester samt internationellt samarbete.

Finlands Bank fortsatte att utveckla betalningssystemen till stöd för den finansiella stabiliteten

Finlands Bank tillhandahåller Eurosystemets gemensamma TARGET-tjänster för finansiella aktörer i de nordiska länderna.

Under 2022 upprätthöll Finlands Bank de nuvarande systemen och deltog aktivt i projekt för utveckling av nya TARGET-tjänster.

TARGET-systemens funktionssäkerhet är en del av den finansiella stabiliteten.

Utvecklingen av en digital euro fortsatte 2022

24.3.2023

Om den digitala centralbanksvalutan i euroområdet används benämningen digital euro. Under 2022 fattade Eurosystemet ett flertal beslut om den digitala eurons egenskaper, men många öppna frågor återstår fortfarande.

En digital euro är ännu i planeringskedet men skulle i praktiken innebära att medborgarna utöver sedlar också har tillgång till centralbankspengar i digital form.

Om den realiserar, skulle den digitala euron erbjuda medborgarna en [digital form av vår gemensamma eurovaluta \(på finska\)](#). Eurosystemet har således inte för avsikt att ge ut en ny valuta.

Eurosystemet inledde 2021 ett omfattande undersökningsprojekt i syfte att ta fram en konkret form för en digital euro. Något beslut om utgivning av en digital euro har emellertid ännu inte fattats.

Eurosystemets mål är att säkerställa tillförlitliga och effektiva betalningssystem också i framtiden

Eurosystemets uppgift är att sörja för betalningssystemets och det finansiella systemets tillförlitlighet och effektivitet också i en allt mer digitaliserad värld.

[Kontanternas betydelse som betalningsmedel minskade ytterligare \(på finska\)](#) under coronapandemin och många lösningar för elektroniska betalningar är beroende av aktörer utanför Europa.

Syftet med en digital euro är således att stärka centralbanksvalutans ställning som ankare för det monetära systemet samt att öka Europas strategiska autonomi och främja konkurrensen när det gäller betalningstjänster i euroområdet.

En eventuell utgivning av en digital euro aktuell först om flera år

De senaste åren har digitala centralbankspengar varit ett viktigt tema i [centralbankernas arbete världen över \(på finska\)](#).

Utredningsarbetet kring digitala centralbankspengar har pågått inom Eurosystemet sedan början av 2020.

I den omfattande undersökningsfasen, som beräknas pågå i två år och som fokuserar på frågor relaterade till utformningen av en digital euro och dess egenskaper, deltar tiotals experter från såväl Europeiska centralbanken som de nationella centralbankerna inom Eurosystemet.

Projektets viktigaste beslutsorgan är en högnivågrupp, där Finlands Bank företräds av direktionsmedlem **Tuomas Välimäki**.

Utöver centralbankernas experter anlitas också andra sakkunniga och myndigheter inom betalning och penningrörelse. I [Finland inledde den nationella uppföljningsgruppen för en digital euro sin verksamhet under ledning av Finlands Bank 2022 \(på finska\)](#).

Gruppens syfte är att förmedla information om hur arbetet med en digital euro framskrider samt att dryfta olika frågor kring digitala centralbankspengar.

Undersökningsfasen slutförs hösten 2023, varefter ECB-rådet fattar beslut om projektets fortsättning. I vilket fall som helst är en eventuell utgivning av en digital euro inte aktuell förrän om flera år.

I undersökningsfasen definieras egenskaperna hos en digital euro

Under 2022 har Eurosystemet fattat många viktiga beslut som gäller egenskaperna hos en digital euro.

Under undersökningsfasen har det klarlagts att en digital euro till stor del måste kunna användas på samma sätt som de nuvarande betalningsmedlen, dvs. för betalningar vid e-handel och i butikskassan, för betalningar mellan personer samt vid betalningar till den offentliga förvaltningen. Utöver online-betalningar som baserar sig på dataförbindelser i realtid har projektet som mål att ta fram ett tekniskt utförande för offline-betalningar, dvs. betalningar som kan genomföras utan nätförbindelse.

Den digitala euron kommer att finnas på Eurosystemets balansräkning, och de nationella centralbankerna inom Eurosystemet ansvarar också för avvecklingen av online-betalningar. Avvecklingen av offline-betalningar skulle ske i den anordning där betalningstransaktionen initierats.

En central fråga kring utgivningen av en digital euro är oron för att inlåningen i affärsbankerna ska minska och den finansiella stabiliteten rubbas. I detta syfte förbereds begränsningar för användningen av en digital euro, exempelvis en övre saldogräs för innehavet av digital euro och möjlighet att styra medborgarnas beteende med hjälp av räntan. Den digitala euron ska vara ett betalningsmedel, inte ett investeringsobjekt.

Integritetsskyddet har varit ett viktigt tema ända från projektets början. Möjligheten till fullständig anonymitet har emellertid uteslutits, eftersom de kontrollerade mellanhänderna måste kunna uppfylla sina AML/CFT-skyldigheter (anti-money laundering and combating the financing of terrorism). Integritetsskyddet måste ändå vara tillräckligt strikt och mellanhänderna ha tillgång till transaktionsuppgifter endast i den utsträckning som behövs. Eurosystemet kommer i sin tur inte att ha några som helst möjligheter att se privatpersoners transaktionsuppgifter.

Under hela utredningsarbetet har Eurosystemet framhållit att den privata sektorn kommer att ha en viktig roll vid lanseringen av en digital euro för allmänheten. I följd fattades ett viktigt beslut om att distributionen av en eventuell digital euro skulle bygga på en betalningsordning som fastställer gemensamma regler, processer och standarder.

Avsikten är inte att tränga undan de nuvarande betalningssätten

I Finland, liksom i många andra euroländer, har elektroniska betalningsmedel redan länge använts för dagliga betalningar. Eurosystemets avsikt är att erbjuda flera alternativa betalningssätt, inte att begränsa utbudet. Den digitala euron ska således inte ersätta kontanta pengar eller bankernas och betalningsinstitutens tjänster.

En digital euro kunde emellertid förbättra tillgången till tjänster och främja konkurrensen samt bidra till att öka funktionssäkerheten genom att ge medborgarna tillgång till ett europeiskt betalningsalternativ. Då kan betalningsrörelsen i euroområdet också utvecklas bättre och upprätthållas på våra egna medborgares villkor.

Sedlar och kontantförsörjning

24.3.2023

Till Finlands Banks grundläggande uppgifter hör att ansvara för kontantförsörjningen och sedelutgivningen i Finland. Finlands Bank handlar tillsammans med övriga kontantförsörjningsparter för att säkerställa tillgången till äkta sedlar av acceptabel kvalitet. Samarbetet har fått allt större betydelse under de senaste åren.

Användningen av kontanter minskade betydligt 2020 och 2021 till följd av coronapandemin, men ökade på nytt i början av 2022 när pandemin lättade och exempelvis turismen återhämtade sig

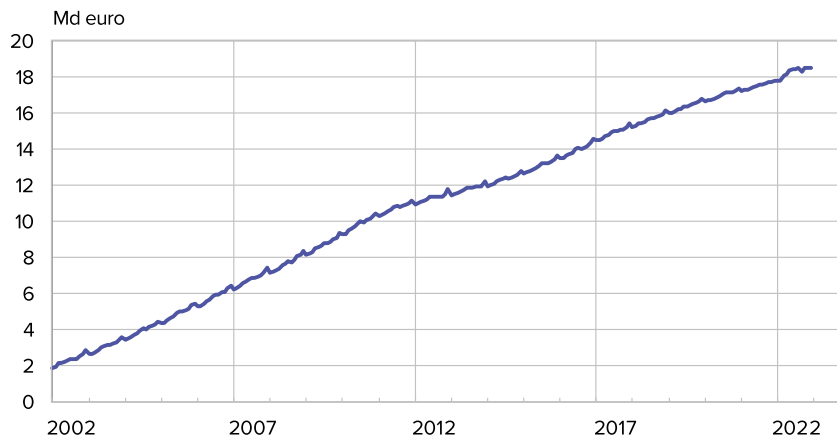
Användningen av kontanter ökade emellertid mer än väntat när Ryssland i slutet av februari anföll Ukraina och människorna reserverade extra kontanter för att gardera sig mot eventuella störningar i betalningstjänsterna.

Efterfrågan på kontanter ökade 2022

I mars gavs det ut 253 miljoner euro mer kontanter än i februari. Också i maj ökade utgivningen av kontanter med 193 miljoner euro från april. Diagram 14 visar sedlar utgivna av Finlands Bank och diagram 15 skillnaden mellan beställda och återlämnade sedlar vid Finlands Bank under olika år.

Diagram 14.

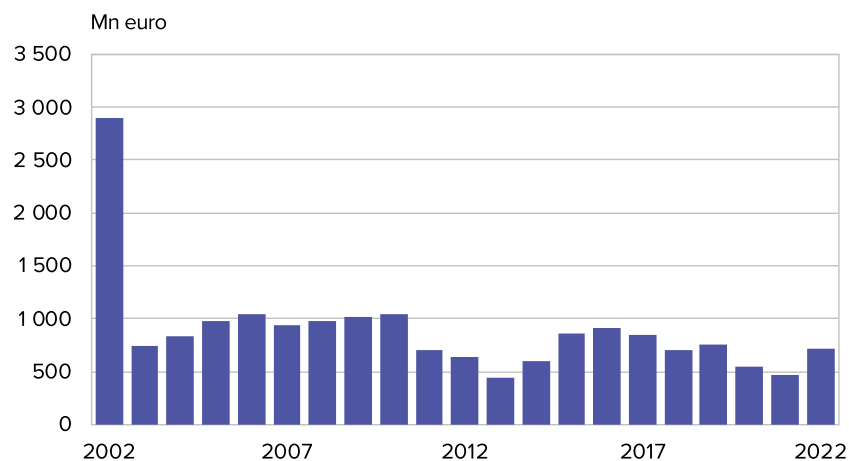
Sedlar utgivna av Finlands Bank

Källa: Finlands Bank.

Diagram 15.

Skillnaden mellan beställda och återlämnade sedlar under olika år

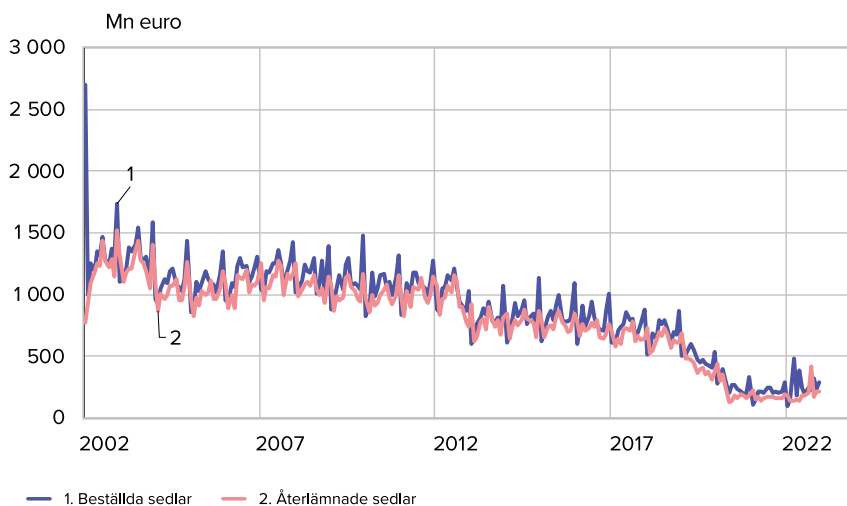
Källa: Finlands Bank.

Behovet av en [krislåda för privatekonomin](#) och den allmänna krisberedskapen diskuterades flitigt i början av året. Finlands Bank rekommenderar att hushållen håller en mindre summa kontanter hemma som de klarar sig på under störningar i betalningstjänsterna på upp till 72 timmar.

Europeiska centralbankens (ECB) höjning av styrräntan under sommaren och hösten avspeglades också tillfälligt i en ökning av antalet återlämnade sedlar vid Finlands Bank (diagram 16).

Diagram 16.

Beställda och återlämnade sedlar vid Finlands Bank

Källa: Finlands Bank.

Sparsamt med kontantbetalningar i Finland

Utbrottet av coronapandemin 2020 bidrog till att ytterligare minska användningen av kontanter och försämrade lönsamheten av kontanttjänster.

Enligt den [konsumentenkät \(på finska\)](#) som Finlands Bank genomförde i mars 2022 hade tillgången till kontanter blivit sämre och konsumenterna upplevde att framför allt tillgången till kontanter på bankkontoren hade försvagats. Samtidigt lyfte emellertid Rysslands anfallskrig fram kontanternas viktiga betydelse för beredskapen inför eventuella kriser. Enligt Finlands Banks konsumentenkät i mars 2022 använder ca 7 % av de tillfrågade kontanter som [betalningssätt vid inköp av dagligvaror \(på finska\)](#). Europeiska centralbankens [SPACE-undersökning](#) om betalningsvanorna visar på ett liknande resultat.

Finlands Bank publicerade också en analys av [kostnaderna för massbetalningar \(på finska\)](#). Enligt analysen var kortbetalning det förmånligaste betalningssättet: år 2018 kostade en enskild kortbetalning samhället uppskattningsvis 15 cent, en kontantbetalning 22 cent och en betalningsöverföring 25 cent.

Finlands Bank önskar trygga tillgången till kontanttjänster

Finlands Bank lade i mars 2022 fram en [lagmotion om tryggnad av en tillräcklig nivå för kontanttjänster](#).

År 2018 publicerade Finlands Bank sina riktlinjer för [tillgången till kontanttjänster](#). Syftet med lagmotionen är att kontanttjänsterna ska hålla den nivå som fastställs i riktlinjerna också på lång sikt.

Enligt Finlands Bank är det ändamålsenligt att inleda ett lagstiftningsprojekt som definierar nivån för kontanttjänster, tillgången till och insättning av kontanter samt acceptansen av kontanter som betalningsmedel.

Lagen bör träda i kraft innan tjänsterna minskar till en lägre nivå än vad som är rimligt för samhället.

Kontanternas ställning är föremål för diskussion också i Eurosystemet. Euro Legal Tender Expert Group (ELTEG) gjorde en utredning av situationen i hela euroområdet och publicerade också en slutrapport i ämnet. [Enligt rapporten har de flesta euroländerna i kraft bestämmelser som definierar kantanternas ställning som lagligt betalningsmedel tvingande \(på engelska\)](#).

Finlands Bank lade fram en lagmotion om tryggnad av en tillräcklig nivå för kontanttjänster.

Den nya lagen om mynt motsvarar nu EU:s lagstiftning

Enligt [lagen om mynt 216/1998](#) har i Finland staten rätt att låta präga mynt och mynten ges ut av Finlands Bank. Skadade mynt får inte användas som betalningsmedel och behöver inte godkännas som betalning.

Finlands Bank är skyldig att ta emot och betala ersättning för ett skadat euromynt om dess äkthet kan fastställas.

Den uppdaterade lagen om mynt trädde i kraft i november 2022 och motsvarar [Europaparlamentets och rådets förordning](#).

Vid uppdateringen infördes i lagen att Finlands Bank kan vägra att betala ersättning för mynt som antingen ändrats avsiktligt eller genom en process.

Dessutom kan Finlands Bank vägra att ta emot euromynt, om mottagandet eller hanteringen av dem utgör en hälsorisk för de som hanterar dem eller om en inlämning inte uppfyller standarderna för paketering eller märkning.

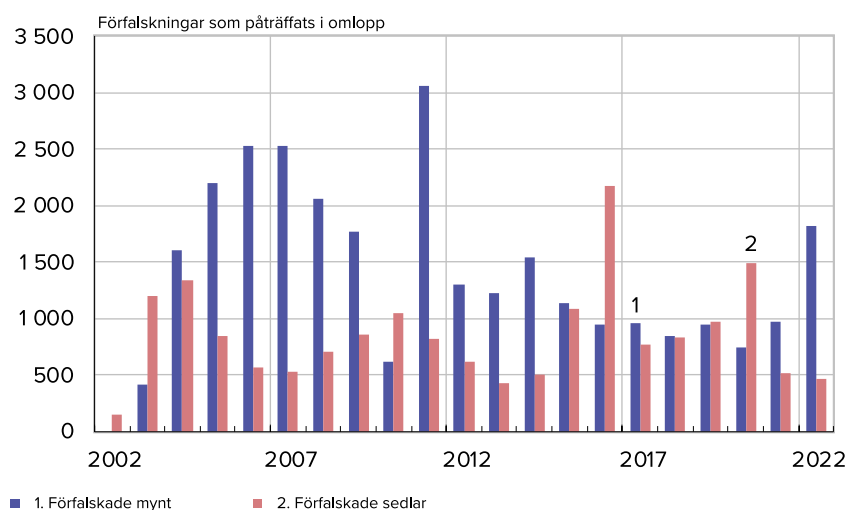
Historisk lågt antal förfalskade pengar i omlopp 2022

[År 2022 påträffades redan för andra året i följd ett historiskt lågt antal förfalskade eurosedlar i Finland och euroområdet.](#)

I Finland påträffades 469 förfalskade sedlar och 1 826 förfalskade mynt (diagram 17). Bland de förfalskningar som påträffades var valören 20 euro vanligast med totalt 229 stycken.

Diagram 17.

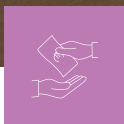
Förfalskade eurosedlar och mynt i Finland

Källa: Centralkriminalpolisen.

Efter en paus på två år återupptog Finlands Bank sedelseminarierna för professionella kontanthanterare, som 2022 ordnades i Helsingfors och Villmanstrand.

[Finlands Bank höll öppet hus](#) vid månadsskiftet september-oktober, då allmänheten också hade möjlighet att studera förfalskade sedlar och jämföra dem med äkta sedlar.

Utvecklingen av betalningar förutsätter fortlöpande satsningar

24.3.2023

Till Finlands Banks övervakningsuppgifter hör bedömning av systemrisker, policyarbete för att främja effektiva betalningar och analysarbete till stöd för dessa uppgifter. Finlands Bank bidrar till den fortsatta utvecklingen av betalningar. Sommaren 2022 utvecklades i Finland inom ramen för myndighetsarbetet ett kontosystem inom försörjningsberedskapen för att säkerställa dagliga betalningar vid allvarliga störningar i samhället eller under undantagsförhållanden.

Kontosystemet inom försörjningsberedskapen är ett reservsystem som möjliggör kontantuttag, betalningsöverföringar och betalningar med debetkort. Det kan användas, om de egna systemen eller de betalningssystem som kreditinstituten normalt använder, exempelvis [TARGET2](#) eller [EBA Clearing \(på engelska\)](#), ligger nere under flera dagar.

Reservarrangemanget baserar sig på lagen om vissa arrangemang för tryggnad av försörjningsberedskapen inom finansbranschen ([666/2022](#)).

Finlands Bank utvecklade tillsammans med andra myndigheter reservsystem för att säkerställa dagliga betalningar under alla förhållanden.

Finlands Bank offentliggjorde i maj 2022 sina riktlinjer för elektroniska betalningar

Finlands Bank offentliggjorde i samband med [Betelningsforum \(på finska\)](#) i maj 2022 sina riktlinjer för elektroniska betalningar, som sammanfattar bankens syn på effektiva betalningssystem.

Riktlinjerna återspeglar Europeiska kommissionens och Europeiska centralbankens (ECB) strategier för massbetalningar.

Diagram 18.

Omedelbara betalningar ger konsumenterna fler alternativ

Omedelbara betalningar är betalningsöverföringar där tillgångarna sekunds snabbt överförs från betalarens konto till betalningsmottagarens konto, vilken tid på dygnet som helst alla dagar på året.

Europeiska kommissionen publicerade i oktober 2022 ett förslag till förordning ([COM\(2022\)546 \(på engelska\)](#)) som syftar till att underlätta omedelbara betalningar. Enligt förslaget ska aktörer som erbjuder betalningsöverföringar i euro också erbjuda möjlighet att skicka och ta emot omedelbara betalningar i euro och avgiften för en sådan betalning ska motsvara avgiften för betalningsöverföringar.

Euro Retail Payments Board (ERP) arbetar för utveckling av omedelbara betalningar och bättre insyn i kontouppgifterna för kunderna. Betalningsrådet i Finland konstaterade på sitt [sammanträde \(på finska\)](#) i september 2022 att insatser för att främja omedelbara betalningar i Finland kräver samarbete mellan aktörer på ett bredare plan.

Omedelbara betalningar ska ge konsumenterna fler alternativ och medföra fördelar för såväl betalaren som betalningsmottagaren. Betalningsrådet i Finland inrättade en arbetsgrupp för att ta fram ett nationellt koncept för omedelbara betalningar och detta arbete fortsätter under 2023.

Betalningsrådet grundade också en uppföljningsgrupp för att säkerställa [bättre insyn i kontouppgifterna vid omedelbara betalningar för slutkunderna \(på engelska\)](#). Här spelar utöver betaltjänstleverantörerna framför allt handelsbranschen och företagen en nyckelroll.

Allt viktigare att skydda den finansiella sektorns tjänster mot cyberrisker och att bedriva internationellt samarbete

Rysslands anfallskrig i Ukraina och Finlands Natomedlemskapsprocess har ökat hoten mot kritisk infrastruktur i Finland både i den fysiska miljön och i cybermiljön.

[På basis av de angrepp som rapporterats till Cybersäkerhetscentret](#) är också finländska organisationer allt oftare direkt exponerade för risker, vilket framhäver betydelsen av ett adekvat skydd och tester.

Finanssektorn i Finland fortsatte 2022 att genomföra datasäkerhetstester enligt [TIBER-FI-modellen \(på finska\)](#) både med finländska aktörer och i samarbete med de nordiska länderna.

Mångsidigt analysarbete stöder Finlands Banks övervakning och policyarbete

Dagens betalningsteknologi skulle möjliggöra utveckling av betalningssystem som underlättar den globala handeln. Valutaöverskridande betalningar har emellertid varit det betalningsområde som utvecklats allra långsammast.

Finlands Bank publicerade i oktober 2022 i tidskriften Euro & talous en artikel som behandlade [G20-ländernas initiativ för att effektivisera företagens och konsumenternas utlandsbetalningar \(på finska\)](#). Det planerade projektet gynnar framför allt stora företag med omfattande internationell betalningsrörelse.

I Finlands Banks artikel [På grund av pandemin minskade användningen av kontanter och e-handelsbetalningarna ökade \(på finska\)](#) analyserades förändringarna i konsumenternas betalningsbeteende i Finland och euroområdet under coronapandemin.

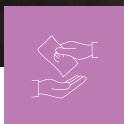
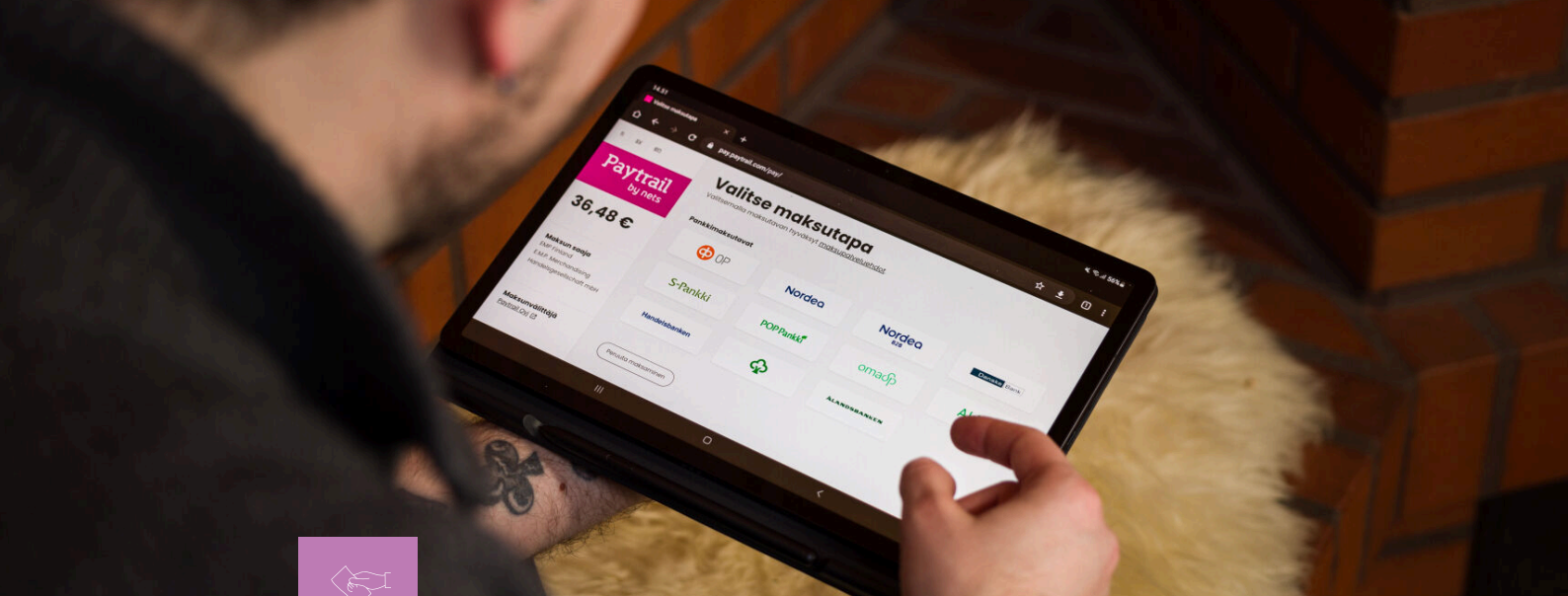
Enligt den [SPACE-undersökning \(på engelska\)](#) som artikeln baserar sig på minskade användningen av kontanter vid betalningar i Finland till den lägsta nivån inom hela euroområdet mellan 2019 och 2022, även om hälften av finländarna ser det som viktigt att kunna betala med kontanter. Samtidigt har acceptansen av kontanter som betalningsmedel minskat så att Finland nu hör till de euroländer som har den lägsta acceptansen av kontanter.

Finlands Bank fortsatte under 2022 att utveckla [betalnings- och avvecklingssystemsimulatorn \(BoF-PSS3\)](#) och erbjöd centralbanken i Namibia konsulttjänster i samband med en kvantitativ analys av landets betalningssystem.

Vid slutet av augusti ordnades det 20:e simulatorseminariet i Helsingfors. Bland annat centralbankerna i Polen och Namibien presenterade analyser som gjorts med BoF-PSS3-simulatorn. I samband med simulatorseminariet ordnades också en övningskurs för nya användare av BoF-PSS3-simulatorn.

Under 2022 fortsatte också utvecklingsprojektet mellan Finlands Bank och Europeiska centralbanken för att ta fram en ny analysmiljö och ett simulatorprogram för TARGET-tjänster till Eurosystemet.

Simulatorn används också i Finlands Banks eget analysarbete. Bankernas motpartsrisiker och likviditetsrisiker i betalningssystemen är exempel på områden där övervakningsarbetet har kopplingar till centralbankens uppgift att sörja för den finansiella stabiliteten och till det arbete som Verket för finansiell stabilitet gör.

Arbetet med utveckling av TARGET-tjänsterna avancerade 2022

24.3.2023

Finlands Bank tillhandahåller Eurosystemets gemensamma TARGET-tjänster för finansiella aktörer i de nordiska länderna. Under 2022 upprätthöll Finlands Bank de nuvarande systemen och deltog aktivt i projekt för utveckling av nya TARGET-tjänster.

Eurosystemets gemensamma TARGET-tjänster omfattar TARGET2-betalsystemet, TIPS-systemet för omedelbara betalningar och T2S-plattformen för avveckling av värdepapperstransaktioner.

TARGET-systemens tillförlitliga funktion stödde den finansiella stabiliteten 2022

TARGET-tjänsternas funktionssäkra och effektiva system möjliggör smidiga transaktioner med pengar, värdepapper och säkerheter överallt i Europa och stöder därigenom genomförandet av den gemensamma penningpolitiken.

TARGET-systemen fungerade tillförlitligt under hela 2022 utan betydande störningar.

Eurosystemet och Finlands Bank bereder sig aktivt på olika risker som hotar den finansiella infrastrukturen. Under 2022 gjordes fler övningar än tidigare med deltagarna i Finlands Banks system för att testa beredskapen för undantagsförhållanden.

Antalet och värdet av betalningstransaktionerna i TARGET2-Suomen Pankki ökade 2022

[TARGET2](#) är ett av världens största betalningssystem och det ägs av centralbankerna inom Eurosystemet. Över tusen kreditinstitut har ett konto i systemet. Genom TARGET2 förmedlas exempelvis avvecklingen av massbetalningar mellan bankerna i centralbankspengar. Dessutom används systemet för euroområdet penningpolitiska transaktioner.

I sitt eget delsystem TARGET2-Suomen Pankki hade Finlands Bank 23 nordiska banker och anslutna system som kontokunder vid utgången av 2022.

Under 2022 förmedlades dagligen i genomsnitt 4 350 betalningar till ett värde av totalt ca 49 miljarder euro via TARGET2-Suomen Pankki.

Antalet betalningar per dag ökade med 21 % och värdet med 20 % jämfört med 2021.

Finlands Bank förbereder övergången till det nya T2-systemet

Det nuvarande TARGET2-systemet, som togs i bruk 2007, ersätts med det nya T2-betalningssystemet som en del av [konsolideringsprojektet T2-T2S \(på engelska\)](#).

Projektet syftar till att införa nya standarder för betalningsmeddelanden, förnya TARGET-systemens likviditetshantering samt ansluta de olika systemen till en gemensam teknisk plattform.

Under 2022 förberedde Finlands Bank övergången till T2-systemet tillsammans med de övriga centralbankerna och gav deltagarna teststöd.

I slutet av 2022 gick Finlands Bank och deltagarna över från testfasen till förberedelser inför lanseringen.

Avsikten var att övergå till det nya T2-systemet i slutet av 2022. På grund av de utmaningar som uppstod under testningen [beslutade ECB-rådet att flytta fram övergången till mars 2023 \(på engelska\)](#), så att deltagarna skulle ha tillräckligt med tid att förbereda lanseringen.

Finlands Banks deltagare som förmedlar SEPA-direktgireringar har anslutit sig till TIPS-systemet för omedelbara betalningar

I enlighet med [ECB-rådets beslut \(på engelska\)](#) skulle alla betaltjänstleverantörer som deltar i TARGET2-systemet och som förbundit sig att använda [SEPA-direktgirering \(på engelska\)](#), kunna nås via [TIPS-systemet för omedelbara betalningar \(TARGET Instant Payment Settlement\) \(på engelska\)](#) före februari 2022. Syftet är att främja övergången och tillgången till omedelbara betalningar i euroområdet.

Alla finländska banker som förmedlar SEPA-direktgireringar hade beredskap att ta emot direktgireringar via TIPS-systemet inom utsatt tid.

Anslutningen av värdepapperscentralen Euroclear Finland till T2S-systemet förbereds

[T2S-systemet](#) är den plattform som Eurosystemet använder för avveckling av värdepapperstransaktioner. Systemet möjliggör överföring av värdepapper i realtid mot betalningar i centralbankspengar.

Finlands värdepapperscentral Euroclear Finland (EFi) ansluter sig till T2S-systemet i september 2023, vilket ökar systemets betydelse för finländska finansiella aktörer.

Under 2022 förberedde Finlands Bank anslutningen av EFi till T2S-systemet tillsammans med ECB och gav de kommande T2S-deltagarna stöd vid övergången till systemet.

Euroområdets gemensamma ECMS-säkerhetshanteringssystem införs 2024

I dag har varje nationell centralbank inom Eurosystemet sina egna system för hantering av de tillgångar som används som säkerheter för Eurosystemets penningpolitiska refinansieringstransaktioner.

Eurosystemet ersätter dessa totalt 20 nationella system med det gemensamma [ECMS-säkerhetshanteringssystemet \(Eurosystem Collateral Management System\) \(på engelska\)](#).

Målet är att effektivisera Eurosystemets säkerhetshantering och göra det möjligt att snabbare verkställa de beslut som gäller det penningpolitiska ramverket.

Finlands Bank inledde i slutet av 2022 samtester av ECMS-förbindelserna och förberedde användartesterna för Eurosystemets motpartsbanker. På grund av att införandet av det nya T2-systemet har skjutits upp [beslutade ECB-rådet att senarelägga övergången till ECMS-systemet till april 2024 \(på engelska\)](#).

Tillgångsförvaltning

- 117 **Finlands Banks tillgångsförvaltning 2022**
- 124 **Ansvarsfulla investeringar ger verkliga utsläppsminskningar**
- 132 **Hantering av Finlands Banks finansiella risker 2022**

Tillgångsförvaltning

24.3.2023

Innehav och förvaltning av valutareserven hör till Finlands Banks lagstadgade uppgifter. Marknadsförhållandena var svåra under 2022 och avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar låg nära noll.

Finlands Banks finansiella tillgångar investeras i enlighet med en investeringspolicy som årligen fastställs av bankens direktion.

Investeringspolicyn, inbegripet principerna för ansvarsfulla investeringar, skapar ett strategiskt marknadsbaserat index, som investeringarna kan jämföras med.

Avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar låg nära noll under 2022

Marknadsförhållandena var svåra under 2022, då avkastningen på både aktier och räntebärande värdepapper var huvudsakligen negativt globalt. Avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar låg nära noll.

Vid utgången av 2022 uppgick Finlands Banks finansiella tillgångar till ca 11 miljarder euro. Tillgångarna bestod av guld- och valutareserverna och investeringar i aktie- och fastighetsfonder.

Under 2022 övergick banken från fossila investeringar till investeringar som stöder en grön omställning

Finlands Bank uppdaterade sina principer för ansvarsfulla investeringar under 2022. Banken utslöt också producenter av fossila bränslen från sina investeringar.

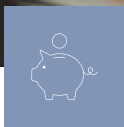
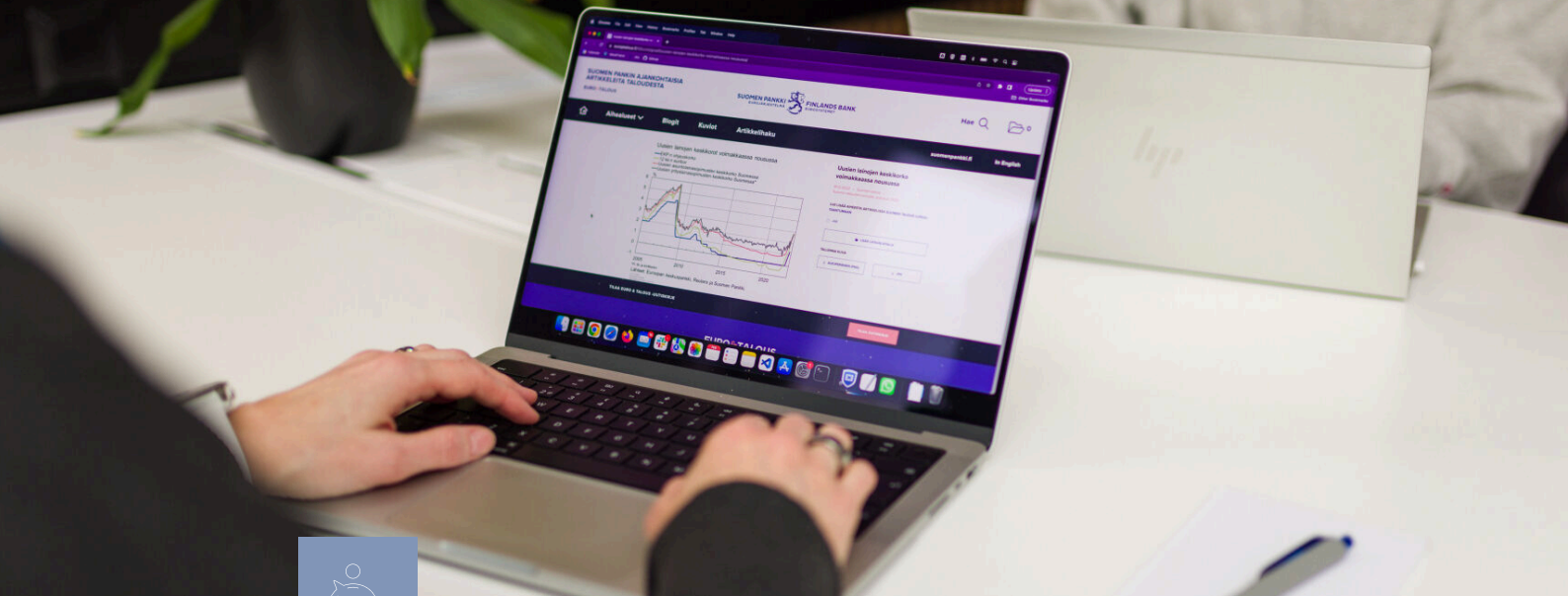
Finlands Bank deltog aktivt i beredningen av Eurosystemets jämförbara rapportering av klimatrisker.

Finlands Banks penningpolitiska risker och riskerna i de finansiella tillgångarna ökade under 2022

Eurosystemets styrräntor började stiga under 2022, vilket ledde till en uppgång i räntan på centralbanksinlåningen.

På basis av rådande ränteförväntningar vid utgången av 2022 kommer denna finansieringskostnad att leda till ett negativt resultat för Finlands Bank under de kommande åren.

Finlands Bank hanterar riskerna bland annat genom spridning av investeringarna, men det finns en strukturell ränterisk i bankens balansräkning.

Finlands Banks tillgångsförvaltning 2022

24.3.2023

Marknadsförhållandena var exceptionellt svåra under 2022, då avkastningen på både mer riskfyllda objekt och räntebärande värdepapper var huvudsakligen negativt globalt. Trots detta låg avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar under 2022 nära noll, främst med stöd av den stärkta dollarn och värdeökningen på guld.

Med Finlands Banks finansiella tillgångar avses de poster i balansräkningen som omfattas av bankens egen investeringsverksamhet, som vid utgången av 2022 uppgick till ca 11 miljarder euro. De finansiella tillgångarna omfattar inte balansposter som härrör från Eurosystemets penningpolitiska refinansieringstransaktioner, såsom penningpolitiska köpprogram eller utlåning till affärsbanker.

Finlands Bank fattar beslut om bankens finansiella tillgångar med beaktande av [avtalet om finansiella nettotillgångar ANFA \(Agreement on Net Financial Assets\)](#). ANFA är ett avtal mellan centralbankerna i Eurosystemet och Europeiska centralbanken (ECB). Avtalet reglerar sådana investeringar som de nationella centralbankerna gör i utövandet av sina nationella uppgifter.

Finlands Bank investerar och förvaltar sina finansiella tillgångar i enlighet med målen för centralbanksverksamheten och med beaktande av intäkterna från och riskerna i investeringsverksamheten samt hållbarhetsaspekter. Banken riktade ytterligare [fokus på hållbarheten i investeringsverksamheten](#) och rapportering om den under 2022.

Finlands Banks valutareserv intar en primär roll för riskberedskapen

Innehav och förvaltning av valutareserven hör till Finlands Banks lagstadgade uppgifter. Storleken och valutfördelningen av Finlands Banks valutareserv är ett strategiskt beslut, som grundar sig på beredskapsaspekter.

Beslut om valutareserven fattar Finlands Banks direktion vid behov eller med minst tre års mellanrum. Målnivåerna för valutabeloppen för 2022–2024 är 5 miljarder för amerikanska dollar, för brittiska pund 650 miljoner och för japanska yen 95 miljarder enheter i lokal valuta.

Förvaltningen av valutareserven intar en primär roll i arbetet för att säkerställa Finlands Banks ekonomiska beredskap att möta framtida osäkerhetsfaktorer och risker.

Vid behov ska de nationella centralbankerna i Eurosystemet stödja ECB med transaktioner ur valutareserven. Dessutom skapar Finlands Bank bland annat beredskap för kriser som kan försämra landets externa betalningsförmåga.

Sammansättningen av de finansiella tillgångarna

Vid utgången av 2022 uppgick Finlands Banks finansiella tillgångar till ca 11 miljarder euro (tabell 5). De bestod av direkta och indirekta investeringar i räntebärande värdepapper, investeringar i aktie- och fastighetsfonder, bankens guldreserv och särskilda dragningsrätter ([SDR, Special Drawing Rights](#)) i [Internationella valutafonden \(på finska\)](#).

De direkta och indirekta investeringarna i räntebärande värdepapper i euro och andra valutor tillsammans med SDR-innehavet utgör valutareserven. Värdet av Finlands Banks guldreserv var 2,7 miljarder euro vid utgången av 2022. Banken bedrev inte aktiv investeringsverksamhet med guld under 2022.

Tabell 5.

Finlands Banks finansiella tillgångar	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro
Guld	2 690	2 537
Valutareserv	6 861	6 719
SDR	933	690

Räntebärande värdepapper i USD	4 274	4 256
Räntebärande värdepapper i GBP	718	777
Räntebärande värdepapper i JPY	684	732
Räntefonder	252	264
Räntebärande värdepapper i EUR	0	0
Aktiefonder	1 328	1 513
Fastighetsfonder	156	176
Summa	11 035	10 946

Källa: Finlands Bank.

Investeringspolicy för Finlands Banks finansiella tillgångar

Finlands Banks finansiella tillgångar investeras i enlighet med en investeringspolicy som årligen fastställs av bankens direktion. Investeringspolicyn består av en investeringspolicy för räntebärande värdepapper, en policy för långsiktiga investeringar och principerna för ansvarsfulla investeringar.

Investeringspolicyn för räntebärande värdepapper bestämmer den strategiska fördelningen av investeringarna i räntebärande värdepapper på tillgångsklasser och anger en ränterisknivå för varje enskild valuta.

För de långsiktiga investeringarna är den förväntade avkastningen högre och likviditetskravet lägre än för övriga finansiella tillgångar. Spridning av investeringarna mellan olika tillgångar förbättrar förhållandet mellan risk och avkastning i balansräkningen som helhet.

Finlands Bank uppdaterar principerna för ansvarsfulla investeringar vid behov och årligen i samband med fastställandet av investeringspolicyn. [Principerna för ansvarsfulla investeringar \(på finska\)](#) och relaterade praktiska åtgärder under 2022 behandlas i ett eget avsnitt.

Investeringspolicyn, inbegripet principerna för ansvarsfulla investeringar, skapar ett strategiskt marknadsbaserat index som investeringarna kan jämföras med. Tillgångsförvaltningsbyrån kan i sin investeringsverksamhet avvika från det strategiska indexet inom ett tillåtet handlingsutrymme och i enlighet med givna risklimiter.

En långsiktig investeringspolicy som beaktar riskerna i hela balansräkningen gör det möjligt att upprätthålla en stark balansräkning och främjar Finlands Banks mål om en stabil vinstutdelning till staten utan att äventyra kapitaltäckningen.

Finlands Banks investeringar i räntebärande värdepapper 2022

Finlands Bank direktinvesteringar i räntebärande värdepapper uppgick till 5 676 miljoner euro vid utgången av 2022.

Direktinvesteringarna bestod av statsobligationer och insättningar i centralbanker (58,9 %), obligationer utgivna av multinationella eller statsbundna institutioner (25,3 %), säkerställda obligationer med bakomliggande tillgångar (4,1 %), företagsobligationer (11,4 %) och kontantinstrument (0,3 %).

Direktinvesteringarna i fonder uppgick till 269 miljoner euro. De bestod i sin helhet av investeringen i BIS (Bank for International Settlements, Banken för internationell betalningsutjämning) fond för gröna obligationer (Green Bond).

Den genomsnittliga durationen, som utgör ett mått på ränterisken, var 1,7 år för ränteportföljen vid slutet av 2022. Investeringarna görs i obligationer med högt kreditbetyg.

Långsiktig investeringsverksamhet

Under 2022 omfattade Finlands Banks långsiktiga tillgångsförvaltning aktie- och fastighetsinvesteringar, som genomfördes indirekt via fonder. Vid utgången av 2022 var portföljens storlek 1 484 miljoner euro.

Investeringarna i aktieportföljen har spridits till indexfonder som följer ett globalt index för utvecklade ekonomier och beaktar hållbarhets- och klimatfrågor. Aktieinvesteringarna genomfördes kostnadseffektivt via passiva ETF-fonder (Exchange Traded Funds).

Finlands Bank fastighetsportfölj har spridits mellan flera europeiska onoterade fastighetsfonder som äger attraktivt belägna fastigheter som är lätta att hyra ut, vilket säkerställer en jämn hyresavkastning på dessa investeringar på lång sikt.

Avkastning på och risker i de finansiella tillgångarna

Den totala avkastningen på Finlands Banks finansiella tillgångar 2022 var -0,18 %, dvs. -24,3 miljoner euro (tabell 6).

Den globala ekonomin växte under 2022, men osäkerheten kring den ekonomiska tillväxten drog ned värderingen av riskfyllda tillgångsklasser. Den ihållande globala inflationen tvingade centralbankerna att höja styrrentorna i rask takt, vilket speglades i en global ränteuppgång.

På grund av ränteuppgången var avkastningen på räntebärande värdepapper negativ, -192,9 miljoner euro. Avkastningen på investeringar i amerikanska dollar var -175,1 miljoner euro, på investeringar i engelska pund -17,6 miljoner euro och på investeringar i japanska yen -0,4 miljoner euro.

Mot slutet av året sjönk börskurserna från de historiskt höga värderingsnivåerna i början av året och närmade sig sitt långsiktiga genomsnitt. Till börskursernas nedgång under 2022 bidrog bland annat osäkerheten kring fortsatt ekonomisk tillväxt, ränteuppgången och de geopolitiska riskerna.

Trots börsfallet var företagens resultatförmåga fortsatt måttlig, även om det kan bli en utmaning för företagen framöver att upprätthålla vinstmarginalerna när den ekonomiska tillväxten börjar visa tecken på avmattning. Avkastningen på Finlands Banks aktieportfölj 2022 var -17,7 %, dvs. -269 miljoner euro.

Den årliga avkastningen på investeringarna i fastighetsfonder varierar beroende på hyresintäkterna och värdeförändringar på fastigheterna. Fjolåret var ett kärvt år på fastighetsmarknaden. Ränte- och prisuppgången i förening med de osäkra ekonomiska utsikterna skapade tryck på värderingsnivåerna, även om hyresbetalningsförmågan hölls relativt normal. Avkastningen på Finlands Banks fastighetsportfölj 2022 var 6,7 %, dvs. 10 miljoner euro – ett relativt gott resultat med tanke på marknadsläget.

Finlands Banks fastighetsportfölj består av investeringar i onoterade fastighetsfonder med en lågriskprofil, dvs. så kallade core-fonder. Värdeutvecklingen på dem sker med eftersläpning jämfört med marknaden för börsnoterade fastighetsfonder. Således kan 2023 medföra större utmaningar för Finlands Banks fastighetsplaceringar än 2022.

År 2022 var ett exceptionellt investeringsår, då värdet på både räntebärande och mer riskfyllda investeringar sjönk avsevärt och de vanliga fördelarna med spridning inte fanns att tillgå. Finlands Banks finansiella tillgångar ökade dock beräknat i euro, särskilt på grund av förstärkningen av amerikanska dollarn och prisökningen på guld.

Förstärkningen av dollarn gentemot euron avspeglades i en positiv omvärdering av valutareserven med 263 miljoner euro. Totalt stärktes valutaposterna i portföljen av räntebärande värdepapper med 179 miljoner euro, varav förändringen i dollarinvesteringar stod för 286 miljoner euro, förändringen i pundinvesteringar för -29 miljoner euro och förändringen i värdepapper i yen för -78 miljoner euro. Aktieportföljens andel av den totala avkastningen på växelkursförändringar utgjorde 84 miljoner euro 2022.

Tabell 6.

Avkastning på Finlands Banks finansiella tillgångar	2022		2021	
	%	Mn euro	%	Mn euro
Räntebärande investeringar	-3,1	-193	-0,6	-35
Aktiefonder	-17,7	-269	23,1	273
Fastighetsfonder	6,7	10	6,5	10
Växelkursförändring	3,5	263	6,8	483
Summa exkl. guld och SDR	-2,5	-188,0	10,5	731,0
Guld	6,0	152	4,3	103
Särskilda dragningsrätter, SDR	1,8	11	4,9	32
Summa	-0,2	-24	8,6	866

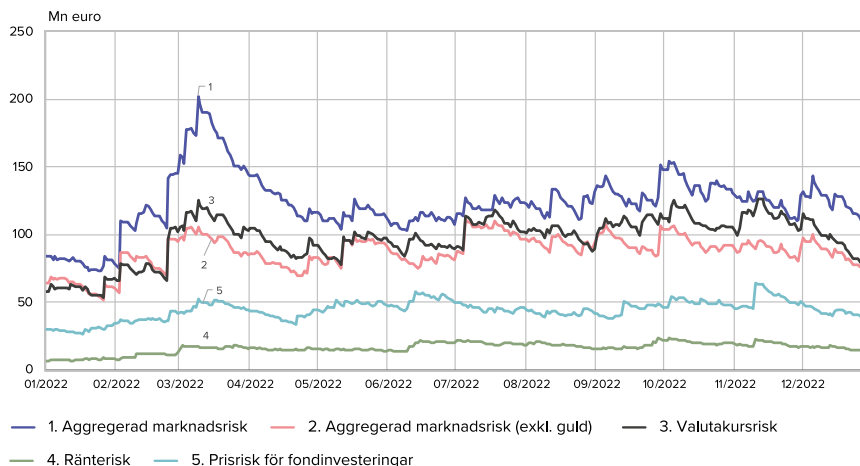
Källa: Finlands Bank.

Marknadsrisken (Value-at-Risk 99 %, en dags horisont) för de finansiella tillgångarna varierade under 2022 mellan 73 miljoner euro och 202 miljoner euro (diagram 19).

Valutakursrisken är den största risken i Finlands Banks räntebärande portfölj i utländsk valuta. Valutareservens storlek har dimensionerats för centralbanksuppgifterna.

Diagram 19.

VaR-värden för marknadsrisk i Finlands Banks finansiella tillgångar 2022*

Källa: Finlands Bank.

*Med en dags horisont och en konfidsgrad på 99 %.

Finlands Banks andel av Europeiska centralbankens valutareserv 2022

[ECB har också en egen valutareserv](#), och förvaltningen av den har anförtrots de nationella centralbankerna i Eurosystemet i proportion till deras [andelar enligt en kapitalfördelningsnyckel](#). Finlands Bank förvaltar en andel av ECB:s valutareserv i samarbete med Estlands centralbank.

I förvaltningen av ECB:s valutareserv accentueras säkerhets- och likviditetsaspekter, eftersom det primära syftet med reserven är att garantera Eurosystemet tillräckliga resurser för eventuella valutamarknadsinterventioner.

Värdet på den andel av valutareserven i amerikanska dollar som består av Finlands och Estlands sammanslagna andelar uppgick vid slutet av 2022 till 1 178 miljoner euro.

Mer information om förvaltningen av ECB:s valutareserv finns i [ECB:s årsrapport](#).

Ansvarsfulla investeringar ger verkliga utsläppsminskningar

24.3.2023

Under 2022 uppdaterade Finlands Bank sina principer för ansvarsfulla investeringar och uteslöt på ett betydande sätt producenter av fossila bränslen från sina potentiella investeringar. Finlands Bank deltog också aktivt i beredningen av Eurosystemets jämförbara rapportering av klimatrisker.

Hållbarheten i Finlands Banks investeringsverksamhet styrs av offentliga [principer för ansvarsfulla investeringar \(på finska\)](#). I principerna som antagits av direktionen fastställs också Finlands Banks klimatmål och relaterade investeringsrestriktioner.

Finlands Bank har ställt upp ett nettonollutsläppsmål för sin investeringsverksamhet. Målet ska uppnås senast 2050, bland annat genom kvantitativa och kvalitativa mål som banken har ställt för investeringsverksamheten.

Från fossila investeringar till investeringar som stöder en grön omställning

Under 2022 uppdaterade Finlands Bank sina principer för ansvarsfulla investeringar och utvidgade investeringsrestriktionerna till att också gälla okonventionella produktionsformer för fossila bränslen, t.ex. oljeborrning i Arktis och djuphavsborrning. I regel investerar Finlands Bank inte i värdepapper utgivna av emittenter som bedriver verksamhet som gäller dessa okonventionella produktionsformer.

Det är emellertid fortfarande möjligt att finansiera också dessa emittenters gröna omställning. Finlands Bank kan nämligen investera i värdepapper som emitterats av exkluderade emittenter, om värdepapperet används för att finansiera grön omställning.

Undantaget för gröna värdepapper gäller dock inte emittenter som Finlands Bank har uteslutit från sina investeringar på andra grunder, såsom till exempel brott mot de mänskliga rättigheterna.

Omfattande bedömning av hållbarhetskriterierna, emittenter exkluderas också från index

Finlands Bank bedömer emittenterna ur ett hållbarhetsperspektiv utgående från faktorer som hänför sig till miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning. I bedömningen utnyttjar banken en extern tjänsteleverantör som tillhandahåller information med fokus på hållbarhetsfrågor.

På basis av bedömningen beslutar Finlands Banks interna arbetsgrupp för ansvarsfulla investeringar vilka emittenter som ska uteslutas från investeringsverksamheten. Dessa emittenter avlägsnas också från de jämförelseindex som banken använder i verksamheten.

Emittenter som inte uppfyller Finlands Banks hållbarhetskriterier kan beviljas undantag av arbetsgruppen för ansvarsfulla investeringar under förutsättning att emittenten har en trovärdig plan för att göra förändringar i sin affärsverksamhet, sätta upp mål för den eller vidta andra lämpliga åtgärder.

Arbetsgruppen följer regelbundet upp de emittenter som beviljats undantag. Beviljade undantag kan också upphävas om företaget inte uppvisar tillräckliga framsteg.

Eurosystemets första jämförbara rapportering av klimatrisker

I början av 2021 beslutade de nationella centralbankerna i Eurosystemet och Europeiska centralbanken att klimatrapporeringen av portföljer i euro som är orelaterade till penningpolitiken förenhetligas under första kvartalet 2023.

I syfte att förbättra rapporteringens jämförbarhet genomförde Eurosystemet en omfattande gemensam upphandling av klimatdata, som slutfördes i början av 2022.

Finlands Bank medverkade aktivt i upphandlingsgruppen och deltog både i förberedelserna för upphandlingen och i utvärderingen av de deltagande tjänsteleverantörerna.

Upphandlingen resulterade i valet av ISS och Carbon4Finance (C4F) till Eurosystemets gemensamma klimatdataleverantörer.

Minimikraven för Eurosystemets jämförbara klimatrapportering är

- portföljens totala utsläpp (absolute emissions)
- portföljviktad genomsnittlig koldioxidintensitet (WACI)
- portföljens utsläpp i förhållande till portföljens storlek (emissions per 1 million euros invested)
- det långsiktiga klimatmålet
- portföljens storlek
- tillgångsklasser
- källa för de data som använts
- omfattningen av de data som använts.

Finlands Bank har beslutat att rapportera klimatriskerna också för portföljer i andra valutor än euro och att inkludera vissa element utöver minimikraven, såsom framåtblickande nyckeltal. Rapporten publiceras på [Finlands Banks webbplats i sin helhet \(på finska\)](#).

Det är första gången Finlands Bank publicerar klimatavtrycket för sina portföljer av räntebärande värdepapper.

De tillgångsklasser som rapporteras är indelade i räntor och aktier. Förutom direkta investeringar redovisas också fondinvesteringar i Finlands Banks rapport. Placeringarna i räntebärande värdepapper är indelade efter emittent, eftersom formeln för beräkning av utsläpp för statsobligationer inte är densamma som för företagsobligationer (tabell 7).

Tabell 7.

Klimatnyckeltal för Finlands Banks investeringsverksamhet kategoriserade enligt Eurosystemets jämförbara rapportering			
Statliga emittenter			
Stater och statsbundna institutioner			
	Produktion	Konsumtion	Staten
Portföljens storlek (miljoner euro)		2 424	
WACI (ton koldioxidekvivalenter per köpkraftsparitetsjusterad BNP)	300	20	280
WACI (täckningsgrad för klimatdata)	100%	100%	100%

Klimatnyckeltal för Finlands Banks investeringsverksamhet kategoriserade enligt Eurosystemets jämförbara rapportering

Totala utsläpp (ton koldioxidekvivalenter)	727 000	798 000	105 000
Totala utsläpp (täckningsgrad för klimatdata)	100%	100%	100%
Klimatavtryck (ton koldioxidekvivalenter per investerade miljoner euro)	300	330	40
Klimatavtryck (täckningsgrad för klimatdata)	100%	100%	100%

Icke-statliga emittenter

	TOTALT	Multinationella emittenter	Säkerställda obligationer	Företagsobligationer	Aktier
Portföljens storlek (miljoner euro)	3 081	834	247	678	1 323
WACI (ton koldioxidekvivalenter per köpkraftsparitetsjusterad BNP)	80	<10	<10	80	140
WACI (täckningsgrad för klimatdata)	88%	67%	100%	98%	100%
Totala utsläpp (ton koldioxidekvivalenter)	124 000	<100	<100	55 000	69 000
Totala utsläpp (täckningsgrad för klimatdata)	88%	67%	100%	98%	100%
Klimatavtryck (ton koldioxidekvivalenter per investerade miljoner euro)	40	<1	<1	80	50
Klimatavtryck (täckningsgrad för klimatdata)	88%	67%	100%	98%	100%

Källor: ISS, C4F och Världsbanken.

Procenttalen under siffrorna anger täckningsgraden för klimatdata.

[Läs mer om principerna för beräkning av Finlands Banks nyckeltal i slutet av texten.](#)

Eftersom det tills vidare inte finns en internationellt godkänd metod för beräkning av klimatavtrycket för guld, ingår guldinvesteringarna inte i beräkningen. Även fastighetsinvesteringarna har lämnats utanför rapporten, eftersom beräkningsmetoden också här är annorlunda än för andra portföljinvesteringar.

De fonder som Finlands Bank anlitar för fastighetsinvesteringar tar fram omfattande rapporter om sin miljöpåverkan och har satt upp långsiktiga klimatmål för sin verksamhet.

Ändringar i aktieinvesteringsfonden hade en stor inverkan på portföljens utsläpp

Finlands Banks mål är att halvera aktieportföljens viktade genomsnittliga koldioxidintensitet (WACI) från basnivån på 151 tCO₂e före utgången av 2025.

Under 2022 sjönk utsläppsintensiteten för aktieportföljen betydligt jämfört med det föregående året. Detta berodde på att banken investerade ca 450 miljoner amerikanska dollar i två ESG- och klimatfonder.

Tabell 8.

Minskning av utsläppsintensiteten i Finlands Banks aktieportfölj, jämförelse av utgångsläget och läget vid slutet av 2022

	31.12.2022	31.12.2021	Q1 2021 (utgångsläge)
WACI (tCO ₂ e)	107	135	151
Procentuell minskning	-29 %	-11 %	-

Källa: ISS.

Ny praxis för investeringar i räntebärande värdepapper

Finlands Bank har infört kvantitativa omsättningsbaserade limiter för direktinvesteringar i räntebärande värdepapper som gäller [produktionen av fossila bränslen](#).

Dessutom inledde Finlands Bank 2022 i enlighet med sina klimatmål en ny verksamhetsform, emittentmöten. Emittenterna uppmanas fastställa klimatmål och göra beräkningar av klimatriskerna i sin investeringsverksamhet.

Finlands Bank fortsätter att hålla emittentmöten också under 2023.

Kontinuerlig utveckling av verksamheten med stöd av internationella rekommendationer

Finlands Bank strävar ständigt efter att utveckla hållbarheten i sin investeringsverksamhet. Finlands Banks experter bidrar aktivt till arbetet i nationella och internationella arbetsgrupper, framför allt inom Eurosystemet. Vi håller uppsikt över utvecklingen inom investeringsbranschen genom att följa referensgrupper för centralbanker och andra investerare.

Finlands Bank undertecknade de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar som en av de första centralbankerna 2019. Genom att underteckna principerna har Finlands Bank förbundit sig till att rapportera om sina åtgärder för att uppnå och främja hållbarhet.

De som undertecknat principerna får också en utvärdering av sina åtgärder, vilket sedan kan utnyttjas som underlag för fortsatt utveckling. Utvärderingen kan användas för att identifiera styrkor och svagheter i bankens eget hållbarhetsarbete i jämförelse med den internationella referensgruppen.

Finlands Bank uppdaterade sina principer för ansvarsfulla investeringar och uteslöt ett betydligt antal producenter av fossila bränslen från sina investeringar.

Principer för klimatredovisning

Innehållet i Finlands Banks portfölj har rapporterats utgående från läget per den 31 december 2022. Portföljens klimatpåverkan har beräknats på basis av de senaste tillgängliga uppgifterna om utsläppsnivåerna och finansiella och statliga data. Detta innebär att utsläppsnivåerna för innehaven vid utgången av 2022 huvudsakligen hänför sig till 2021. Vissa datapunkter kan dessutom hänföra sig till 2020 på grund av uppdateringsintervallet för data från externa dataleverantörer.

Beräkningsformlerna för tabellerna

Aktier

WACI (viktad genomsnittlig koldioxidintensitet):

$$WACI = \sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}}{\text{portföljens totala värde}} \right) \times \left(\frac{\text{emittentens växthusgasutsläpp}_i}{\text{emittentens omsättning, miljoner euro}_i} \right)$$

Totala utsläpp:

$$TCE = \sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}_i}{\text{företagsvärde inkl. kontanter (EVIC)}_i} \right) \times \text{emittentens växthusgasutsläpp}_i$$

Klimatavtryck:

$$CF = \frac{\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}_i}{\text{företagsvärde inkl. kontanter (EVIC)}_i} \right) \times \text{emittentens växthusgasutsläpp}_i}{\text{portföljens totala värde (miljoner euro)}}$$

Statsemitterade räntebärande värdepapper

WACI (viktad genomsnittlig koldioxidintensitet):

$$WACI = \sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}_i}{\text{portföljens totala värde}} \right) \times \left(\frac{\text{emittentens växthusgasutsläpp}_i}{\text{BNP, population, total konsumtion}_i} \right)$$

Totala utsläpp:

$$TCE = \sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}_i}{\text{köpkraftsparitetsjusterad BNP}_i} \times \text{emittentens växthusgasutsläpp}_i \right)$$

Klimatavtryck:

$$CF = \frac{\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}_i}{\text{köpkraftsparitetsjusterad BNP}_i} \right) \times \text{emittentens växthusgasutsläpp}_i}{\text{portföljens totala värde (miljoner euro)}}$$

Övriga räntebärande värdepapper

WACI (viktad genomsnittlig koldioxidintensitet):

$$WACI = \sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}}{\text{portföljens totala värde}} \right) \times \left(\frac{\text{emittentens växthusgasutsläpp}_i}{\text{emittentens omsättning, miljoner euro}_i} \right)$$

Totala utsläpp:

$$TCE = \sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}_i}{\text{företagsvärde inkl. kontanter (EVIC)}_i} \right) \times \text{emittentens växthusgasutsläpp}_i$$

Klimatavtryck:

$$CF = \frac{\sum_n^i \left(\frac{\text{investeringens värde}_i}{\text{företagsvärde inkl. kontanter (EVIC)}_i} \right) \times \text{emittentens växthusgasutsläpp}_i}{\text{portföljens totala värde (miljoner euro)}}$$

Hantering av Finlands Banks finansiella risker 2022

24.3.2023

Till centralbankens kärnuppgifter hör att genomföra penningpolitiken och säkerställa stabiliteten och funktionen i det finansiella systemet. Dessa uppgifter medför finansiella risker som Finlands Bank skapar beredskap för genom att sörja för en stark balansräkning. De penningpolitiska riskerna och riskerna i de finansiella tillgångarna ökade under 2022.

Investeringsverksamheten och genomförandet av penningpolitiken ger upphov till risker

Vid utgången av 2022 uppgick [Finlands Banks finansiella tillgångar till ca 11 miljarder euro](#). Tillgångarna bestod av guld- och valutareserverna och investeringar i aktie- och fastighetsfonder. De finansiella tillgångarna omfattar inte poster som härrör från genomförande av penningpolitiken, såsom penningpolitiska krediter till banker eller värdepapper som förvärvats vid penningpolitiska transaktioner.

I Finlands Banks valutareserv ingår likvida investeringar i räntebärande värdepapper. Valutareservens storlek har dimensionerats för centralbanksuppgifterna.

En betydande del av Finlands Banks tillgångar består av värdepapper som förvärvats av penningpolitiska skäl och lånefordringar på bankerna till följd av de penningpolitiska transaktionerna. Eurosystemets penningpolitiska transaktioner genomförs decentraliserat mellan medlemsstaterna och Europeiska centralbanken (ECB), men riskerna i och intäkterna av dem fördelas till en stor del mellan de nationella centralbankerna.

Riskerna i de penningpolitiska tillgångarna motsvarar i princip Finlands Banks andel av de nationella centralbankernas totala penningpolitiska fordringar enligt [kapitalfördelningsnyckeln](#). Vid utgången av 2022 var Finlands Banks andel 1,837 %.

De nationella centralbankerna bär emellertid själva riskerna i de obligationer utgivna av stater och statsbundna institutioner som förvärvas inom ramen för programmet för köp av offentliga värdepapper och köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP, pandemic emergency purchase programme).

Volymer av Eurosystemets penningpolitiska tillgångar minskade

Volymer av Eurosystemets penningpolitiska tillgångar minskade under 2022 med ca 700 miljarder euro och uppgick vid utgången av året till ca 6 300 miljarder euro. Minskningen speglar framför allt förtida återbetalningar av tilldelning från riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO, targeted longer-term refinancing operations).

Nettotillgångsköpen inom ramen för programmet för köp av tillgångar (APP, asset purchase programme) och PEPP-köpprogrammet upphörde under första halvåret 2022. Återinvesteringarna av kapitalet från förfallande värdepapper inom ramen för dessa program fortsätter också efter utgången av 2022.

Finlands Banks andel av de penningpolitiska tillgångarna minskade med ca 13 miljarder euro och uppgick vid utgången av 2022 till ca 106 miljarder euro.

Tabell 9.

Finlands Banks finansiella tillgångar och andel av penningpolitiska fordringar	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro
Finansiella tillgångar	11 037	10 946
Guld	2 690	2 537
Valutareserv	6 864	6 720
Räntebärande värdepapper i euro	0	0
Investeringar i aktiefonder	1 328	1 513
Investeringar i fastighetsfonder	156	176
Andel av penningpolitiska fordringar	106 168	118 748

Refinansieringstransaktioner	24 327	40 446
Riktade refinansieringstransaktioner ¹	24 203	40 375
Andra refinansieringstransaktioner ¹	123	70
Obligationer inom programmet för tillgångsköp	53 757	50 121
Finländska statsobligationer och obligationer utgivna av statsbundna institutioner	37 295	34 554
Obligationer utgivna av europeiska institutioner ¹	5 056	4 859
Säkerställda obligationer ¹	5 085	5 019
Företagsobligationer ¹	6 321	5 688
Obligationer inom köpprogrammet med anledning av pandemin ²	28 046	28 070
Avslutade program	39	111
Värdepappersmarknadsprogrammet ¹	39	101
Köpprogrammen för säkerställda obligationer	0	10
Summa	117 206	129 694

1) Andel enligt kapitalfördelningsnyckeln (1,837% från 1.2.2020) av de nationella centralbankernas totala fordringar.

2) I tabellen upptas under köpprogrammet med anledning av pandemin fordringarna i Finlands Banks balansräkning.

Utöver de fordringar som presenterats i tabell 9 upptogs i Finlands Banks balansräkning fordringar inom Eurosystemet för 48 miljarder euro, som huvudsakligen består av [Target2-balansposten \(på finska\)](#). [Finlands Banks balansomslutning vid slutet av 2022 uppgick till 190 miljarder euro.](#)

Finlands Bank hanterar risker genom spridning

Finlands Banks finansiella tillgångar exponeras för marknads-, kredit- och likviditetsrisker. Med marknadsrisker avses till exempel förlustrisken till följd av förändringar i valutakurser, räntor och aktiepriser.

Valutakursrisken medför mest fluktuationer i värdet av de finansiella tillgångarna. Finlands Bank sprider valutakursrisken genom att utöver amerikanska dollar också investera i brittiska pund och japanska yen. Via fordringarna på Internationella valutafonden sprids Finlands Banks valutakursrisk också ut på kinesiska yuan.

En strategisk allokering av tillgångsklasser bestäms med hjälp av ett jämförelseindex. Jämförelseindexet i förening med ett detaljerat limitramverk styr ränte- och kreditrisken i investeringsverksamheten. På detta sätt säkerställer Finlands Bank investeringar med hög likviditet och en tillfredsställande riskspridning mellan tillgångsklasser, länder, maturiteter och emittenter. Tyngdpunkten i investeringarna ligger på obligationer med högt kreditbetyg.

Finlands Bank investerar en del av sina finansiella tillgångar på de internationella aktie- och fastighetsmarknaderna. Investeringarna görs via fonder och bidrar till spridningen av övriga risker i balansräkningen.

Liksom de övriga centralbankerna genomför Finlands Bank de penningpolitiska köpprogrammen i enlighet med godtagbarhetskriterierna och övriga riktlinjer för riskhanteringen för hela Eurosystemet.

[Finlands Bank förvaltar sina finansiella tillgångar ansvarsfullt.](#) Banken tillämpar hållbarhetskriterier för att avgränsa sina direktinvesteringar i räntebärande värdepapper. Hållbarhets- och tillförlitlighetsbedömningar av tjänsteleverantörerna betonas också i den indirekta investeringsverksamheten.

Den strukturella ränterisken i Finlands Banks balansräkning

Likviditetstillförseln genom köpprogram och refinansieringstransaktioner redovisas i Finlands Banks balansräkning på skuldsidan som en ökning av centralbanksinlåningen.

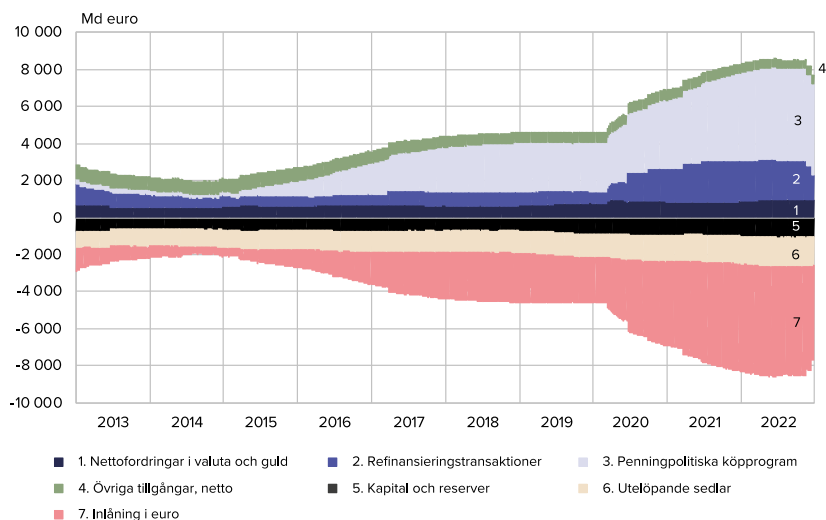
Eurosystemet fastställer räntenivån på affärsbankernas inlåning i centralbanken på penningpolitiska grunder. Räntebeslutet har en direkt inverkan på Finlands Banks räntekostnader. Räntan på de penningpolitiska tillgångarna är däremot i regel fast. Således sjunker Finlands Banks räntenetto om räntan på centralbanksinlåningen stiger. Denna skillnad i räntebindningen för tillgångar och skulder ger upphov till en strukturell ränterisk i Finlands Banks balansräkning.

Under de senaste åren har avkastningsnivån på värdepapper med en fast räntesats som förvärvats av penningpolitiska skäl varit låg. Under andra halvåret 2022 började Eurosystemets styrräntor stiga, vilket också har lett till en uppgång i räntan på centralbanksinlåningen. På basis av rådande ränteförväntningar vid utgången av 2022 kommer denna finansieringskostnad att leda till ett negativt resultat för Finlands Bank under de kommande åren.

Den strukturella ränterisken i balansräkningen minskar när de penningpolitiska värdepapperen med fast ränta förfaller till betalning. Återinvesteringen av kapitalet från förfallande värdepapper bidrar till att bibehålla den strukturella ränterisken.

Diagram 20.

Utveckling av posterna i Eurosystemets balansräkning

Källa: Europeiska centralbanken.

Kvartalsuppdateringar av de finansiella risktalen finns tillgängliga på finska under [Riskhantering och riskkontroll](#) på Finlands Banks webbplats.

Finlands Banks penningpolitiska risker och riskerna i de finansiella tillgångarna ökade under 2022

Finlands Banks finansiella risker ökade under 2022 jämfört med 2021. Den tilltagande osäkerheten kring marknadsräntorna höjde marknadsrisken. Dessutom höjde den vikande marknadssituationen kreditrisken i värdepapper.

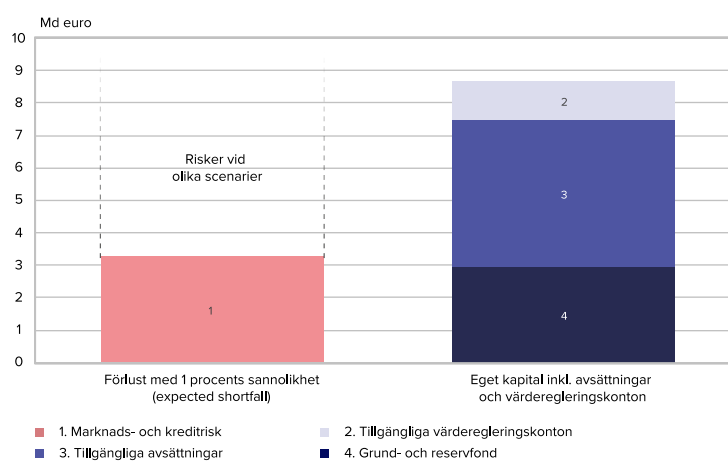
Finlands Bank mäter de totala riskerna i balansräkningen med vedertagna statistiska metoder. Mätningen av den penningpolitiska kreditrisken baserar sig på riskrapporter som tas fram av Europeiska centralbanken och som kontinuerligt utvecklas under ledning av Eurosystemets riskhanteringskommitté.

Finlands Banks bedömning av värdet av den totala risken motsvarar en förlust med 1 procent sannolikhet under det följande året (s.k. expected shortfall 99 %). Riskbedömningen kompletteras med stresstester, som bedömer förlusterna till följd av osannolika men tänkbara scenarier.

Vid slutet av 2022 uppgick den totala risken enligt bedömningen till 3,2 miljarder euro. Guldrisken ingår inte i bedömningen av den totala risken, eftersom värderingskontot för guld täcker en värdeminskning av betydande storlek. Risktalet är 3,2 miljarder euro även om guldrisken räknas med.

Diagram 21.

Samlade risker och eget kapital inkl. avsättningar och värderingskonton exkl. guldrisk och värderingskonton för guld i Finlands Banks balansräkning

Källa: Finlands Bank.

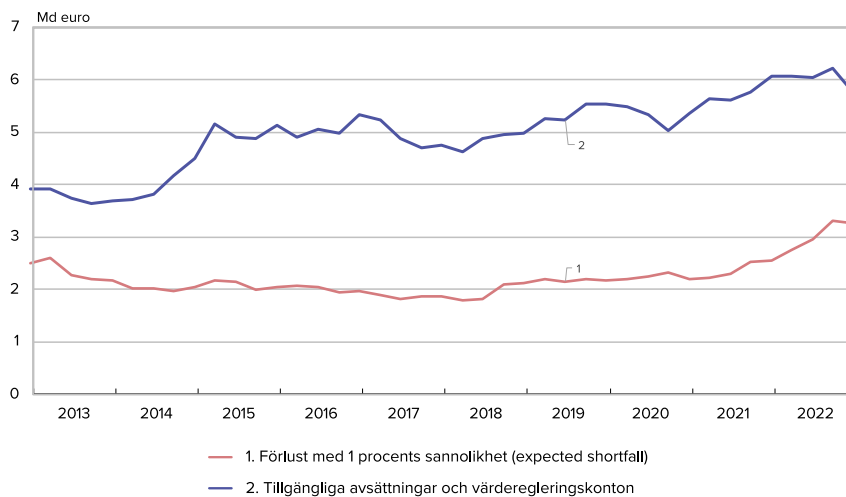
Vid utgången av 2022 uppgick Finlands Banks medel för att täcka förluster till 1,2 miljarder euro på värderingskonton och 4,5 miljarder euro i avsättningar. Grund- och reservfonden uppgick till 2,9 miljarder euro (diagram 21).

Riskbuffertarna minskade under året till följd av att ränte- och aktieplaceringarna gick ner i värde.

Finlands Banks kapitaltäckning räcker till för att bära de risker som banken exponeras för i sin verksamhet (diagram 22).

Diagram 22.

Risker och riskbuffertar exkl. guld och värderegleringskontot för guld

Källa: Finlands Bank.

Växelverkan och samarbete

- 142 **Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland 2022**
- 146 **Energikrisen och den höga inflationen avspeglades 2022 i dystrare ekonomiska prognoser för Finland**
- 153 **Finlands Banks forskning under 2022**
- 157 **Internationellt samarbete vid Finlands Bank 2022**
- 161 **De ekonomiska konsekvenserna av Rysslands anfällsrig och energikrisen i fokus för Finlands Banks kommunikation 2022**

Växelverkan och samarbete

24.3.2023

Kriserna under 2022 framhävde betydelsen av och tillförlitligheten i Finlands Banks kommunikation. Finlands Bank tog särskilt ställning till konsekvenserna av energikrisen för Finlands ekonomi och bedömningen av policyinsatserna med anledning av krisen.

Finlands Bank tillhandahåller oberoende och forskningsbaserad analys och expertis för beslutsfattare och hela det finländska samhället.

I likhet med tidigare år tog Finlands Bank fram analyser av den ekonomiska utvecklingen och deltog i den inhemska ekonomisk-politiska debatten.

Energikrisen dominerade de ekonomiska utsikterna för Europa och Finland under 2022

I Finland har stödåtgärderna med anledning av energikrisen varit måttliga i internationell jämförelse.

Finlands Bank betonade att stödåtgärderna bör vara bättre inriktade på de svårast drabbade hushållen och genomföras så att de inte försvagar incitamenten för energibesparingar och hämmar den gröna omställningen.

År 2022 framhöll Finlands Bank i sina uttalanden att det lönar sig för samhället att investera i att skapa förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt. Detta sker genom höjning av utbildningsnivån, bred utveckling av arbetsmarknaden och investeringar i forskning och innovation.

Finlands Banks nya forskningsprojekt behandlade bl.a. transmissionen av penningpolitiken och inflationsförväntningarna. Vid Finlands Banks forskningsinstitut för tillväxtmarknader utmärktes verksamheten under 2022 främst av behovet att ta fram analyser av de ekonomiska konsekvenserna av Rysslands olagliga anfallskrig.

Nära internationella relationer och samarbete är viktiga för Finlands Bank

De ekonomiska frågorna i anslutning till centralbankspolitiken är till sin natur gränsöverskridande och kräver därför nära internationella relationer och samarbete.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina 2022 synliggjorde betydelsen av globalt samarbete.

Allt eftersom coronapandemin lättade hölls allt fler möten under 2022 åter som fysiska möten.

Internationella valutafondens möten fick stor betydelse i det internationella samarbetet. Globala utmaningar såsom livsmedelskrisen, energikrisen och klimatförändringarna kräver gränsöverskridande samarbete.

De ekonomiska konsekvenserna av Rysslands anfallskrig och energikrisen i fokus för Finlands Banks kommunikation 2022

Finlands Bank har ökat fokus på beredskap och kontinuitetshantering i sin verksamhet.

Finlands Banks proaktiva forsknings- och analysarbete bevisade sitt värde efter Rysslands anfall mot Ukraina, då Finlands Bank fick stor synlighet i medierna genom sina expertutlåtanden och prognoser för Finlands ekonomi.

Betydelsen av Finlands Banks kommunikation och dess tillförlitlighet betonades under 2022 och analysen av den ekonomiska krisen till följd av Rysslands anfallskrig väckte intresse också utomlands.

Under 2022 tog Finlands Bank fram analyser av krisens ekonomiska konsekvenser och publicerade aktivt information om dem. Framför allt experterna vid forskningsinstitutet för tillväxtmarknader BOFIT har regelbundet och ofta framträtt i finländska och internationella medier.

Finlands Bank och den ekonomiska politiken i Finland 2022

24.3.2023

I sina uttalanden under 2022 tog Finlands Bank särskilt upp konsekvenserna av energikrisen för Finlands ekonomi och bedömningen av policyinsatserna med anledning av krisen. I likhet med tidigare år tog Finlands Bank fram analyser av den ekonomiska utvecklingen, den ekonomiska tillväxten på lång sikt och de offentliga finanserna samt deltog i den inhemska ekonomisk-politiska debatten.

Uttalandena om den inhemska ekonomiska politiken baserar sig på de mål och den självständiga ställning som tillskrivits banken i lagen och i EU:s grundfördrag.

Finlands Banks primära mål är prisstabilitet. Till övriga mål hör insatser för att främja hållbar ekonomisk tillväxt och finansiell stabilitet. Finlands Bank tillhandahåller aktuell, oberoende och forskningsbaserad analys och expertis för beslutsfattare och hela det finländska samhället.

Finlands Banks fokus ligger på att identifiera problem och bedöma effekterna av alternativa handlingsmodeller. Finlands Banks ställningstaganden framförs bland annat i direktionsmedlemmarnas tal och i bankens uttalanden.

Kriget och energikrisen dominerade 2022 de ekonomiska utsikterna för Europa och Finland och upprätthöll osäkerheten i regionen

De stigande energipriserna har haft en kraftig inverkan på ekonomierna i euroländerna, eftersom dessa importerar en betydande del av sin energi från utlandet.

På det hela taget är Finland mindre beroende av rysk energiimport än många andra euroländer. Naturgas används dessutom i mindre utsträckning i Finland än i euroområdet i genomsnitt. Därför har energiprisernas inflationsdrivande inverkan varit mindre i Finland än i övriga euroländer. Den nordiska marknaden har räknat med måttligare prishöjningar på elektricitet än de stora euroländernas marknader.

Den långsiktiga inriktningen av den europeiska energipolitiken har ännu inte fastställts, vilket inger oro. Det finns stor variation i utgångsläget mellan olika europeiska länder, både avseende den nuvarande energiproduktionen och eventuella framtida lösningar.

I Finland har stödåtgärderna med anledning av energikrisen varit måttliga i internationell jämförelse. Det finns dock en risk för att stödåtgärderna höjer grossistpriset på elektricitet och visar sig vara kostliga för de offentliga finanserna utan att medföra motsvarande nytta för hushållen. Samtidigt bidrar alltför generösa och dåligt inriktade understöd till att bromsa upp anpassningen av efterfrågan och upprätthålla en hög prisnivå på längre sikt, vilket försvårar centralbankernas arbete för att stabilisera inflationen kring 2 % på medellång sikt.

Finlands Bank betonade att stödåtgärderna ska riktas till de svårast drabbade hushållen och genomföras så att de inte försämrar incitamenten för energibesparingar och investeringar som minskar energiförbrukningen.

Konsolidering av de offentliga finanserna skapar beredskap för stigande åldersrelaterade utgifter

Under de senaste åren har den ekonomiska politiken präglats av kriser och osäkerhet till följd av coronapandemin och det ryska anfallskriget.

Snabba och kraftiga penning- och finanspolitiska åtgärder har bidragit till att undvika en konkursvåg, gynnat en god sysselsättningsutveckling och förhindrat en kraftig minskning av hushållens inkomster.

Samtidigt har dock Finlands offentliga skuldkvot ökat betydligt. Det fanns ett betydande strukturellt problem i Finlands offentliga finanser redan före coronapandemin. Enligt Finlands Banks nya bedömning från december 2022 var hållbarhetsunderskottet ca 13 miljarder euro, dvs. 4 % av BNP.

Det ökade skuldtrycket på Finlands offentliga finanser beror på en obalans mellan de offentliga inkomsterna och utgifterna, som under de närmaste åren kommer att öka på grund av växande vård- och omsorgskostnader och stigande offentliga ränteutgifter.

Efter kriserna är det viktigt att bygga upp förtroendet för en hållbar finanspolitik. De offentliga finanserna måste stärkas för att Finland ska kunna säkerställa finansieringen av stigande åldersrelaterade och andra nödvändiga utgifter. För att trygga de viktigaste tjänsterna krävs prioritering och en bred kunskapsbas till stöd för beslutsfattandet.

Målet bör vara att öka skuldållbarheten på längre sikt och ta fram ett konsekvent anpassningsprogram för att uppnå detta. På så sätt skulle den ekonomiska politiken i sin helhet stödja en stabil och förutsägbar omvärld och göra det möjligt att undvika plötsliga åtstramningar i framtiden.

Utöver utgiftsnedskärningar och skärpt beskattning måste anpassningsprogrammet inbegripa reformer som ökar produktiviteten i de offentliga tjänsterna och skapar bättre förutsättningar för ekonomisk tillväxt på längre sikt.

Viktigt att säkerställa förutsättningar för ekonomisk tillväxt på längre sikt

Under 2010-talet ökade arbetsproduktiviteten långsammare i Finland än i de övriga nordiska länderna. Fokus för investeringarna låg på byggnadsbeståndet i stället för på investeringar som stöder arbetsproduktivitetsökningen.

Samtidigt har befolkningen i arbetsför ålder börjat krympa. Utbildningsnivån för de unga åldersklasserna har slutat stiga, vilket också har betydelse för arbetsproduktivitetsökningen. Åldersklasserna som föddes i slutet av 1970-talet håller på att bli den tills vidare högst utbildade generationen.

Alla dessa faktorer försvagar tillväxtutsikterna för Finlands ekonomi på längre sikt. Finlands Bank har i sina uttalanden framhållit behovet att bryta denna utveckling. Vi kan påverka utvecklingen genom att investera i utbildning, utveckling av arbetsmarknaden och i forskning och innovation.

Fler insatser krävs också för att öka den arbetsrelaterade invandringen och främja integrationen. Särskilt viktigt är det att förbättra möjligheterna för utländska högskolestuderande att stanna kvar i Finland efter utexamineringen och bidra med sitt kunnande till det finländska samhället.

Styrningen av den ekonomiska politiken bör utvecklas till att stödja en långsiktig planering av de offentliga finanserna

Finlands offentliga finanser har visat underskott i nästan 15 års tid. I sina [uttalanden 2022 \(på finska\)](#) framhöll Finlands Bank att Finland måste återgå till sådana utgiftsramar för statsfinanserna som tar oss närmare balans i de offentliga finanserna. Detta kräver en stark politisk uppslutning kring hållbara offentliga finanser och ett målmedvetet genomförande av nödvändiga reformer.

Samtidigt betonade Finlands Bank att det är angeläget att besluta om reformen av EU:s ekonomiska styrsystem utan onödiga dröjsmål. Detta skulle bidra till att de finanspolitiska reglerna bättre stöder en långsiktig hantering av de offentliga finanserna och skapa svängrum för stimulerande åtgärder när ekonomin befinner sig i en recession.

Energikrisen och den höga inflationen avspeglades 2022 i dystrare ekonomiska prognoser för Finland

24.3.2023

Rysslands anfallskrig mot Ukraina under 2022 kastade en ny mörk skugga över ekonomin. På grund av krigets verkningar förutspås Finland glida in i en mild recession under 2023. Energikrisen och den höga inflationen kommer att hämma den ekonomiska tillväxten i Finland under de kommande åren.

Som underlag för utformning och beslut om penningpolitiken måste Eurosystemet bilda sig en uppfattning om medlemsstaternas ekonomiska läge och utveckling. För detta behövs oberoende och analytisk bedömning av den ekonomiska utvecklingen under åren framöver.

Finlands Bank ger årligen ut fyra prognoser för Finlands ekonomi.

Den omfattande makroekonomiska prognosen för Finlands ekonomi tas fram i samarbete med Eurosystemet och publiceras i juni och december varje år. En betydligt snävare interimprognos publiceras i mars och september.

De prognoser som Finlands Bank tog fram under 2022 präglades tydligt av Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess eskalerande inverkan på energikrisen och inflationen. Den akuta energikrisen och den snabbt stigande inflationen försvagade tillväxtutsikterna för Finland.

Krigsutbrottet i Europa fick återhämtningen av ekonomin från coronapandemin att bromsa upp och tillförde stor osäkerhet i de ekonomiska prognoserna.

Under 2022 reviderades prognoserna för den ekonomiska tillväxten betydligt nedåt, särskilt prognoserna för 2023.

Interimsprognosen i mars togs fram under stor osäkerhet

Rysslands anfall mot Ukraina i februari 2022 skapade mycket stor osäkerhet i ekonomin, eftersom krigets utbredning och varaktighet inte var kända.

I interimsprognosen i mars betonade Finlands Bank att Rysslands anfallskrig mot Ukraina väsentligt förändrade utsikterna för Finlands ekonomiska utveckling under åren framöver och medförde stor ekonomisk osäkerhet.

Finlands utrikeshandel med Ryssland minskade snabbt på grund av kriget, och de ekonomiska konsekvenserna av kriget bedömdes bli långvariga om det tar lång tid att ersätta bortfallet av den ryska marknaden.

På grund av den stora osäkerheten tog Finlands Bank fram två scenarier för interimsprognosen i mars. I båda scenarierna beräknades Rysslands anfallskrig mot Ukraina försvaga den ekonomiska tillväxten och driva upp inflationen.

Det gynnsammare scenariot byggde på antagandet att inflationen och nedgången i exportefterfrågan blir måttliga och att ekonomin relativt snabbt anpassar sig till den nya situationen. Enligt detta scenario ökar totalproduktionen med 2 % under 2022 och med 1,5 % under 2023 (tabell 10).

Det negativare scenariot räknade med att kriget drar ut på tiden, att den ekonomiska krisen i Ryssland fördjupas och att Finlands ekonomi anpassar sig långsamt till situationen. Enligt detta scenario blir BNP-tillväxten endast ca 0,5 % under både 2022 och 2023. Inflationen väntades stiga till 5 % under 2022 och därefter sjunka till 3 % under 2023.

I juniprognosen väntades kriget strypa den ekonomiska återhämtningen i Finland

I juniprognosen konstaterade Finlands Bank att Finlands utrikeshandel med Ryssland hade rasat till följd av kriget och att den ekonomiska tillväxten försvagades av den ökade osäkerheten i kombination med stigande priser.

Enligt prognosen väntades inflationen stiga på grund av högre råvaru- och energipriser och växande flaskhalsar i produktionen till följd av kriget. Den tilltagande osäkerheten i ekonomin väntades försämra både konsumtions- och investeringsutsikterna. Den höga inflationen bedömdes dämpa hushållens konsumtionsökning och minska konsumenternas köpkraft.

I Finlands Banks prognos i juni beräknades den ekonomiska tillväxten ligga mellan de två scenarier som tagits fram i mars. Finlands Bank förutspådde att den ekonomiska tillväxten kommer att ligga vid 1,7 % under 2022 och sedan minska till 0,5 % under 2023 på grund av krigets verkningar. Den ekonomiska tillväxten förväntades dock stiga till 1,5 % under 2024 i takt med att svårigheterna i den globala ekonomin minskar och inflationen saktar in. Effekterna av kriget och coronapandemin förväntades gradvis bedarra.

I juniprognosen betonades att den ekonomiska utvecklingen kan bli sämre än beräknat och att även recession är möjlig. Inflationen kan bli högre och marknadsräntorna stiga snabbare än väntat.

Trots flera nedåtrisker var prognosen dock också förenad med vissa uppåtrisker. Både exporten och den inhemska efterfrågan kan till exempel öka snabbare än väntat om företagen snabbt lyckas anpassa sin verksamhet och ersätta de förlorade marknaderna med nya.

Enligt interimsprognoisen i september väntades den ekonomiska tillväxten stagnera mot slutet av 2022 till följd av energikrisen

I interimsprognoisen i september kom Finlands Bank med det tydliga budskapet att risken för recession hade ökat på grund av energikrisen och den kraftigt stigande inflationen. Finlands ekonomi beräknades krympa något under 2023 och den vikande konjunkturen varslade om ett slut på den gynnsamma sysselsättningsutvecklingen.

Finlands Bank framhöll vidare att den exceptionellt höga inflationen tärde på hushållens köpkraft och att konsumenternas förtroende var mycket lågt, vilket minskar den privata konsumtionen. Trycket på konsumentpriserna beräknades inte lätta förrän 2023, då energiprisökningen väntades sakta in.

Interimsprognoisen i september räknade med en snabbare ekonomisk tillväxt för 2022 än vad som tidigare prognosticerats, men förutsåg en större avmattning i tillväxten än väntat under 2023 och 2024. Enligt interimsprognoisen förväntades Finlands ekonomi växa med 2,2 % under 2022 tack vare den starka utvecklingen under första halvåret och krympa med 0,3 % under 2023 för att 2024 åter stiga till drygt 1 %, dvs. nära den finländska ekonomins långsiktiga tillväxtpotential.

Interimsprognoisen i september präglades fortfarande av flera betydande osäkerhetsfaktorer, inte minst energikrisens framfart i Europa. Också inflationsprognosen omgavs av stor osäkerhet. Om perioden med hög inflation förlängs ytterligare, försvagas hushållens köpkraft mer än väntat.

Enligt decemberprognosen glider Finlands ekonomi in i en recession

I den omfattande prognosen i december beräknades Finlands ekonomi glida in i en mild recession under 2023 till följd av energikrisen, som Rysslands anfallskrig fördjupat ytterligare, och de snabbt stigande levnadskostnaderna.

Jämfört med prognosen i september bedömde Finlands Bank i december att ekonomin kommer att krympa kraftigare under 2023 än vad som tidigare antagits. Recessionen uppskattades dock bli kortvarig och ekonomin långsamt börja växa under 2024, då energikrisen lättar och osäkerheten skingras. Tillväxten väntas också få stöd av exporten under prognosperioden i takt med uppgången på exportmarknaden.

I december förutspådde Finlands Bank att BNP kommer att krympa med 0,5 % under 2023 och återhämta sig till 1,1 % under 2024. Tillväxten stiger till ca 1,5 % under 2025, dvs. nära den långsiktiga tillväxtpotentialen.

I prognosen framhölls att Finlands ekonomiska tillväxt är svag på en bred front. Den snabba inflationen tär på köpkraften och konsumenternas förtroende ligger på en mycket låg nivå. Osäkerheten tynger inte endast den privata konsumtionen utan också efterfrågan på investeringar.

I decemberprognosen fäste Finlands Bank stor vikt vid utvecklingen på arbetsmarknaden. Den stagnerade ekonomiska tillväxten och företagens försämrade förväntningar på sysselsättningen återspeglas också i konjunkturen på arbetsmarknaden. Sysselsättningstillväxten bromsar in och arbetslösheten stiger tillfälligt. Sysselsättningen ligger dock fortfarande kvar på en god nivå, eftersom recessionen blir kortvarig och arbetskraftsbristen i många branscher är strukturell.

Enligt decemberprognosen väntades inflationen avta under de närmaste åren när flaskhalsarna i produktionen lättar, åtstramningen av penningpolitiken börjar få genomslag och den inhemska efterfrågan minskar.

Prisfallet på råolja och råvaror dämpar ökningen av konsumentpriserna, medan de höga elpriserna dock fotsätter att upprätthålla pristrycket, särskilt under de kommande vintermånaderna. En del av det ackumulerade kostnadstrycket speglas med eftersläpning i priserna på livsmedel, konsumtionsvaror och tjänster.

Riskerna i decemberprognosen var huvudsakligen nedåtriktade. Utvecklingen på Finlands exportmarknad var fortfarande instabil på grund av kriget i Ukraina. Osäkerheten var fortfarande stor i slutet av 2022, men hade dock minskat något under året. Den största oron om krigets spridning och energitillgången hade i stort sett skingrats.

Tabell 10.

Finlands Banks prognoser reviderades nedåt	2022	2023	2024	2025
Interimsprognos i mars				
- Scenario 1: gynnsam ekonomisk utveckling	2,0 %	1,5 %	-	-
- Scenario 2: svag ekonomisk utveckling	0,5 %	0,5 %	-	-
Konjunkturprognos i juni	1,7 %	0,5 %	1,5 %	-
Interimsprognos i september	2,2 %	-0,3 %	1,1 %	-
Konjunkturprognos i december	1,9 %	-0,5 %	1,1 %	1,5 %
Källa: Finlands Bank.				

Prognosmodeller och analyser till stöd för prognosarbetet

Finlands Bank tar fram prognoser och alternativa scenarier med hjälp av den makroekonomiska modellen Aino 2.0, som utarbetats för att avbilda Finlands ekonomi. Också Aino 3.0, som bygger på den tidigare modellen, används i stor utsträckning för att utarbeta analyser och alternativa scenarier. Utvecklingsarbetet kring prognosmodellerna och informationssystemen och verktygen för dem utgör en viktig del av prognosticeringen av Finlands ekonomi.

Aino-modellerna avbildar Finlands ekonomi som helhet

Finlands Bank utnyttjar olika ekonomiska och statistiska modeller i sitt prognos- och analysarbete. Modellerna [Aino 2.0](#) och [Aino 3.0 \(på engelska\)](#) avbildar Finlands ekonomi som helhet. De är så kallade dynamiska stokastiska allmänjämviktsmodeller (DSGE-modeller) och lämpar sig särskilt väl för analys av konjunkturfuktuationer.

Båda Aino-modellerna uppdaterades under 2022

Aino 2.0 togs i bruk vid Finlands Bank 2016 och används för att ta fram Finlands Banks ekonomiska prognoser och olika alternativa scenarier.

Aino 3.0 är nära relaterad till Aino 2.0-modellen, men den fokuserar på att ge en exaktare bild av hushållssektorn, hushållsskulden och bostadsmarknaden.

Utvecklingsarbetet för Aino 3.0 inleddes vid Finlands Bank 2017 och den första versionen av modellen stod färdig 2020. Därefter har båda Aino-modellerna utvecklats vidare.

Under 2022 uppdaterades strukturen för Aino 2.0-modellen och dess parametrar omestimerades för att modellen bättre ska spegla konjunkturdynamiken i Finlands ekonomi. Samtidigt tog Finlands Bank i bruk en motsvarande uppdaterad version av Aino 3.0.

Aino 3.0 möjliggör en noggrannare analys av sambanden mellan det finansiella systemet och den reala ekonomin

Aino 3.0 utvidgar Finlands Banks verktygslåda för konjunktur- och policyanalys. Modellen möjliggör en noggrannare analys av kopplingarna mellan det finansiella systemet och den reala ekonomin i Finland.

Aino 3.0-modellen kan användas för att undersöka bland annat hur hushållens skuldsättning inverkar på konjunkturfluktuationerna i ekonomin eller via vilka transmissionskanaler Europeiska centralbankens penningpolitik förmedlas till Finlands ekonomi. Modellen kan också tillämpas för att analysera hur t.ex. skärpta villkor för bankernas utlåning inverkar på investeringar och ekonomisk tillväxt i Finland.

Under 2022 användes Aino 3.0-modellen för att ta fram [ett alternativt scenario \(på finska\)](#) som publicerades i samband med Finlands Banks decemberprognos. Scenariot innehöll en beskrivning av nedåtriskerna i prognosen, som – om de realiseras – skulle kunna leda till en betydligt svagare ekonomisk utveckling än väntat.

Scenariot användes för att bedöma i vilken utsträckning hushållssektorns skuldsättning skulle kunna fördjupa recessionen om levnadskostnaderna och räntenivån stiger snabbare än väntat.

Som underlag för prognoserna publicerades flera översikter och artiklar om Finlands ekonomi på webbplatsen [eurojalous.fi \(på finska och engelska\)](#). Många av dem behandlade de ekonomiska konsekvenserna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, till exempel energikrisen och den kraftigt stigande inflationen. Artiklarna diskuterade också bland annat läget i Finlands offentliga finanser och utvecklingen av kostnadskonkurrenskraften.

Som ytterligare underlag för prognoserna ger Finlands Bank också ut en [konjunkturöversikt för Finlands ekonomi \(på finska\)](#) på [eurojalous.fi](#).

Översikten relaterar den ekonomiska utvecklingen mot bakgrund av de senaste indikatorerna. Den redovisar också BNP-prognoser som bygger på kortsiktiga indikatormodeller. Under 2022 började Finlands Bank publicera konjunkturöversikterna i form av en koncis diapresentation.

Finlands Banks forskning under 2022

24.3.2023

Finlands Banks forskningsarbeten publicerades i ledande ekonomiska tidskrifter under 2022. Bankens nya forskningsprojekt behandlade bl.a. transmissionen av penningpolitiken och inflationsförväntningarna. Vid Finlands Banks forskningsinstitut för tillväxtmarknader präglades 2022 främst av behovet av aktuell analys och kommunikation till följd av Rysslands anfallskrig.

Forskningen vid Finlands Bank erbjuder ett mångfasetterat stöd för beredningen av penningpolitiken och bidrar till en bättre förståelse av den penningpolitiska transmissionen.

Ett bra exempel på ett sådant forskningsbidrag är Francesco D'Acuntos, Daniel Hoangs, Maritta Paloviitas och Michael Webers artikel [IQ, Expectations, and Choice \(på engelska\)](#), som utkom i den prestigefyllda tidskriften *Review of Economic Studies* och [behandlade kognitiva färdigheters inverkan på konsumenternas inflationsförväntningar och konsumtionsplaner \(på finska\)](#).

Vid Finlands Banks forskningsinstitut för tillväxtmarknader (BOFIT) utmärktes verksamheten under 2022 främst av behovet att ta fram analyser av de ekonomiska konsekvenserna av Rysslands olagliga anfallskrig.

Efterfrågan på forskning och välgrundade synpunkter var mycket stor 2022 både inom och utanför Finland. Dessutom utvidgades BOFITs verksamhetsområde till att även omfatta övervakning och analys av globala ekonomiska fenomen.

Finlands Banks diskussionsrapporter 2022

I de engelskspråkiga diskussionsunderlagen som publicerades 2022 behandlades bland annat [penningpolitikens inverkan på inkomstfördelningen \(på engelska\)](#) (Petri Mäki-Fränti, Aino Silvo, Adam Gulan och Juha Kilponen), kreditrisk- och likviditetsmarginalerna i [euroländernas statsobligationer \(på engelska\)](#) (Juuso Nissinen och Markus Sihvonen) och [långsiktiga konsekvenser \(på engelska\)](#) av djupa recessioner (David Aikman, Mathias Drehmann, Mikael Juselius och Xiaochuan Xing). Michaela Elfsbacka-Schmöller bedrev forskning om [finanspolitikens \(på engelska\)](#) effekter och (i samarbete med Martin Spitzer) om [penningpolitikens \(på engelska\)](#) effekter på ekonomisk tillväxt på längre sikt. Andra forskningsämnen omfattade exempelvis finansieringen av banker och företag [under krisen \(på engelska\)](#) (Markus Haavio, Antti Ripatti och Tuomas Takalo), [förväntningarna \(på engelska\)](#) om det ekonomiska läget under pandemin (Gene Ambrocio och Iftekhar Hasan) och [nationalekonomiska forskares syn \(på engelska\)](#) på penningpolitiska målsättningar (Gene Ambrocio, Andrea Ferrero, Esa Jokivuolle och Kim Ristolainen).

I BOFITs diskussionsunderlag och Policy Brief-publikationsserien gav banken ut forskningsbidrag bland annat om [det tidsmässiga sambandet mellan indragning av koncession för ryska banker och politiska val \(på engelska\)](#) (Zuzana Fungáčová, Alexei Karas, Laura Solanko och Laurent Weill) och den [ryska statsekonomin \(på engelska\)](#) (Vesa Korhonen).

De olika konsekvenserna av det ryska anfallskriget och de ekonomiska sanktionerna mot Ryssland undersöktes i flera engelskspråkiga BOFIT Policy Brief-artiklar. I artiklarna diskuterades bland annat [Rysslands ekonomiska integration i världsekonomin \(på engelska\)](#), [sanktionernas inverkan på Rysslands egen produktion \(på engelska\)](#) och [importen av teknologiprodukter från Asien till Ryssland \(på engelska\)](#).

Publikationsserien BoF Economics Review 2022

I bidragen till [publikationsserien BoF Economics Review \(på engelska\)](#) diskuterades hur [åldersstrukturen \(på engelska\)](#) och de [låga räntorna \(på engelska\)](#) inverkar på sparandet, den avtagande tillväxten i [Finlands export \(på engelska\)](#), prognostiseringen av [utlåningen till hushållen \(på engelska\)](#) samt [optimala kapitalkrav för banker \(på engelska\)](#) och [begränsningar av kapitalrörelserna \(på engelska\)](#).

Finlands Banks referentgranskade publikationer i internationella tidskrifter 2022

Forskning av högsta kvalitet ökar Finlands Banks inflytande och prestige som samarbetspartner i Finland och internationellt. Ett mått för kvaliteten är antalet publikationer i väl ansedda ekonomiska tidskrifter.

Utöver den ovan nämnda artikeln i *Review of Economic Studies* gavs under 2022 också bland annat följande forskningsartiklar ut:

Joseba Martinez, Thomas Philippon och Markus Sihvonens undersökning [Does a Currency Union Need a Capital Market Union \(på engelska\)](#) i tidskriften *Journal of International Economics*.

Juha Kilponen, Jouko Vilmunen och Oskari Vähämaa's forskningsarbete [Revisiting intertemporal elasticity of substitution in a sticky price model \(på engelska\)](#) i tidskriften *Journal of Economic Dynamics and Control*.

Claudio Borios, Piti Disyatat, Mikael Juselius och Phurichai Rungcharoenkitkulis undersökning [Why So Low for So Long? A Long-Term View of Real Interest Rates \(på engelska\)](#) i tidskriften *International Journal of Central Banking*.

Denis Davydov, Jukka Sihvonens och Laura Solankos undersökning [Who cares about sanctions? Observations from annual reports of European firms \(på engelska\)](#) om sanktionernas konsekvenser för europeiska företag i tidskriften *Post-Soviet Affairs*.

Satu Nurmis, Juuso Vanhalas och Matti Viréns undersökning om zombieföretag [Are zombies for real? Evidence from zombie dynamics \(på engelska\)](#) i tidskriften *International Journal of Industrial Organization*.

Zuzana Fungáčová, Eeva Kerolas och Laurent Weills undersökning om transmissionen av den kinesiska penningpolitiken [Does bank efficiency affect the bank lending in China? \(på engelska\)](#) i tidskriften *Emerging Markets Review*.

Presentation av Finlands Banks forskningsarbeten för intressenter

Finlands Banks undersökningar presenterades under 2022 vid ett flertal evenemang ordnade av Eurosystemet och vid evenemang i Finland och utomlands.

Finlands Banks experter publicerade flera engelskspråkiga kolumner på VoxEU och artiklar om sina undersökningar i SUERF:s publikationsserie [Policy Briefs \(på engelska\)](#).

Konferenser i Finland och utomlands 2022

I augusti höll Finlands Bank en temasession under rubriken Financial Literacy, household finance and beliefs vid årsmötet för Central Bank Research Association (CEBRA) i Barcelona och seminariet [Workshop on Banking and Institutions \(på engelska\)](#) i samarbete med Strasbourg University och Fordham University.

I september stod Finlands Bank värd för en vetenskaplig hybridkonferens under rubriken Monetary Policy in the Post-Pandemic Era tillsammans med den europeiska organisationen CEPR (Centre for Economic Policy Research).

I oktober arrangerade Finlands Banks forskningsinstitut för tillväxtmarknader i samarbete med FN-universitetets institut för forskning om utvecklingsekonomi UNU-WIDER en internationell konferens under rubriken [Debt and Innovative Finance in Developing Countries \(på engelska\)](#) om tillväxtekonomiernas skuldfrågor och nya gröna finansieringsinstrument.

Under 2022 arrangerade Finlands Bank dessutom ett flertal korta forskningsseminarier, huvudsakligen i hybridform.

Internationellt samarbete vid Finlands Bank 2022

24.3.2023

De ekonomiska frågorna i anslutning till centralbankspolitiken är till sin natur gränsöverskridande och kräver därför nära internationella relationer och samarbete. Allt eftersom coronapandemin lättade hölls allt fler möten under 2022 åter som fysiska möten.

Eurosystemet är Finlands Banks viktigaste samarbetsnätverk.

Dessutom deltar Finlands Bank i internationella och europeiska institutioners och kommittéers verksamhet och har ett nära samarbete med centralbankerna i andra länder.

Diagram 23.

Finlands Bank är en internationellt ansedd påverkare och samarbetspartner

Eurosystemet och
Europeiska central-
bankssystemet

EU:s institutioner
och kommittéer

Internationella
organisationer

Nordiska
centralbanker

Källa: Finlands Bank.

Finlands Bank är medlem i flera ECB- och EU-organ och andra internationella organisationer. [Se alla uppgifter på Finlands Banks webbplats](#) (pdf).

Finlands Bank svarar för Finlands kontakter med Internationella valutafonden

Internationella valutafonden (IMF, International Monetary Fund) är en organisation som består av 190 medlemsländer. Dess uppgift är att främja internationellt samarbete, öppen och regelbaserad internationell handel, hållbar ekonomisk tillväxt och finansiell stabilitet.

Finlands Banks chefdirektör **Olli Rehn** är Finlands representant i IMF:s styrelse, som är valutafondens högsta beslutande organ.

Finlands Bank utövar inflytande i IMF:s verksamhet också i den nordisk-baltiska valkretsen, som i IMF:s direktion representeras av en gemensam direktionsmedlem. **Mika Pösös** treåriga mandatperiod i direktionen löpte ut i slutet av 2022.

Länderna i valkretsen tar fram gemensamma ställningstaganden i policyfrågor som behandlas av IMF:s direktion. Under perioden 2020–2022 låg beredningsansvaret hos Finland. Finlands Bank och finansministeriet tog fram ställningstagandena tillsammans.

[Läs mer om Finlands inverkan på IMF:s beslut i Euro & talous-bloggen \(på finska\).](#)

Valkretsens verksamhet styrs av den nordisk-baltiska monetära och finansiella kommittén (Nordic-Baltic Monetary and Financial Committee, NBMFC), där vice ordföranden i Finlands Banks direktion **Marja Nykänen** är medlem.

Internationella valutafondens möten är viktiga forum för internationellt samarbete

Efter coronapandemin återgick IMF till att ordna sina vår- och årsmöten i Washington DC, där också Finlands Bank var närvarande.

IMF:s möten är viktiga för det internationella samarbetet och i samband med dem hölls också möten i Internationella monetära och finansiella kommittén (IMFC, International Monetary and Financial Committee).

Diskussionerna på mötena fokuserade på utsikterna för världsekonomin, den globala finansiella stabiliteten och aktuella ekonomisk-politiska utmaningar. Rysslands anfallskrig mot Ukraina fördömdes allmänt av mötesdeltagarna.

I sina anföranden vid vår- och årsmötena betonade IMF:s verkställande direktör **Kristalina Georgieva** behovet av beslutsamma policyåtgärder och enighet i det internationella samfundet. Hon tog också upp osäkerheten kring de ekonomiska utsikterna, den ökade kriskänsligheten i världen och den svåra politiska omvärlden. Globala utmaningar, såsom livsmedelskrisen, energikrisen och klimatförändringar, kan lösas endast genom internationellt samarbete.

[Läs mer om stämningarna under IMF:s och Världsbankens årsmöten i chefdirektörens blogg \(på finska\).](#)

Finlands Bank medverkar i arbetet inom Europeiska unionens institutioner och kommittéer

Finlands Bank är medlem i EU:s Ekonomiska och finansiella kommitté (Economic and Financial Committee, EFC). Kommittén har till uppgift att främja samordningen av den ekonomiska politiken mellan medlemsländerna och delta i beredningen av arbetet i rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekofin).

Under 2022 sammanträdde EFC 13 gånger i sin fullständiga sammansättning som omfattar centralbankerna.

Kommittén diskuterade bland annat konsekvenserna av det ryska anfallskriget för ekonomin och finansmarknaden, energipriser och derivatmarknaden för energi, sanktionerna mot Ryssland, stödpaketen till Ukraina och de ekonomiska och finansiella konsekvenserna av klimatförändringarna.

Kommittén beredde också gemensamma ställningstaganden inför internationella möten.

Finlands Bank medverkar också i arbetet inom flera EU-kommittéer och institutioner som främjar stabiliteten i bank- och finanssystemet. Den viktigaste av dem är Europeiska systemrisknämndens (European Systemic Risk Board, ESRB) styrelse, där Finlands Banks chefdirektör är medlem.

Under 2022 behandlade ESRB:s styrelse bland annat konsekvenserna av det ryska anfallskriget för finansmarknaden och för finansiella stabilitetsrisker och diskuterade bland annat sårbarheterna i EU:s finansiella system och systemets motståndskraft mot kriser. Därtill diskuterade ESRB:s styrelse EU-ländernas makrotillsynspolitik och makrotillsynsåtgärder.

Banken för internationell betalningsutjämning (BIS) främjar samarbete och dialog mellan centralbankerna

Finlands Banks chefdirektör deltar i BIS (Bank for International Settlements) regelbundna centralbankschefsmöten.

På mötena diskuteras utvecklingen av och aktuella frågor inom världsekonomin och finansmarknaden samt andra viktiga centralbanksfrågor.

Finlands Banks samarbete med de övriga nordiska centralbankerna

Finlands Bank har nära kontakter med de övriga nordiska centralbankerna. De nordiska centralbankscheferna samlas årligen för att behandla aktuella frågor.

De nordiska centralbankscheferna träffades 2022 i november i Oslo. Centralbankscheferna diskuterade bland annat inflationsrelaterade frågor och säkerheten i betalningssystemen.

Vice centralbankscheferna träffades två gånger, i Reykjavik i april och i Oslo i december.

Samarbetet mellan experter på Finlands Bank och experter från de övriga nordiska centralbankerna främjas regelbundet vid olika möten kring teman som tangerar flera olika avdelningars arbete.

De ekonomiska konsekvenserna av Rysslands anfällsrig och energikrisen i fokus för Finlands Banks kommunikation 2022

24.3.2023

I Finlands Banks kommunikation betonades under 2022 begriplighet och experternas starka roll. Samtidigt lärde sig bankens anställda nya hybrida arbetssätt. Centralen för ekonomiskt kunnande, som deltar i genomförandet av den nya nationella strategin för ekonomiskt kunnande, inledde sin verksamhet vid Finlands Banks myntmuseum i januari 2022.

Finlands Banks kommunikation och dess tillförlitlighet fick ökad betydelse under 2022. Analysen av den ekonomiska kris som följde av Rysslands anfällsrig väckte internationellt intresse. Finlands Bank klarade sig också bra genom den två år långa coronapandemin.

Vid slutet av 2022 gjorde Finlands Bank en utredning av verksamheten i den krisorganisation som inrättats under coronatiden. Enligt utredningen var Finlands Banks kommunikation under coronapandemin lyckad och tillräcklig och nådde ut via flera kanaler.

Bankens regelbundna och uppsökande kommunikation ökade personalens trygghetskänsla under coronapandemin. Andra betydande framgångar var bland annat det snabba upprättandet av en krisorganisation, insatser för att säkerställa verksamhetens kontinuitet och sörja för medarbetarnas hälsa och säkerhet samt den smidiga övergången till distansarbete.

Finlands Bank studerade och analyserade de ekonomiska konsekvenserna av Rysslands anfallskrig och informerade om dem också internationellt

Beredskap och kontinuitetshantering har fått en allt viktigare roll i Finlands Banks verksamhet, vilket också återspeglas i bankens strategiska mål för åren framöver. Finlands Bank bidrar på nationell nivå till att säkerställa kontinuiteten i det finansiella systemet tillsammans med finansiella aktörer och andra myndigheter.

Rysslands attack mot Ukraina i februari 2022 blev startskottet till en exceptionell period i Finlands Bank. Bedömningen av de ekonomiska utsikterna och utmaningarna efter coronapandemin förbyttes i studier och analyser av krigets ekonomiska konsekvenser.

Kriget fick snabbt återverkningar på hela den globala ekonomin. Den energikris som Rysslands anfallskrig utlöste bromsade upp den ekonomiska tillväxten i Finland och fick inflationen att accelerera. Centralbankerna svarade på den stigande inflationen genom att strama åt penningpolitiken och höja styrräntorna.

Finlands Bank utvärderade under 2022 de ekonomiska konsekvenserna av krisen och gav aktivt ut information om dem. Framför allt experterna vid forskningsinstitutet för tillväxtmarknader BOFIT har regelbundet och ofta framträtt i finländska och internationella medier.

[På bankens webbplats finns samlat material om de ekonomiska konsekvenserna av kriget som Finlands Bank gett ut \(på finska\).](#)

Finlands Bank publicerar aktuell, oberoende och forskningsbaserad information för allmänheten

År 2022 var målet för Finlands Banks kommunikation att publicera mångsidigt och riktat lättbegripligt innehåll i Finlands Banks samtliga kanaler. Lättförståeligt innehåll publicerades bland annat i form av korta sammanfattningar, infografik och korta videor.

Viktiga teman för Finlands Banks kommunikation 2022 var konsekvenserna av Rysslands anfallskrig för ekonomin och säkerställandet av försörjningsberedskapen inom betalningar.

Finlands Banks externa kommunikation tog dessutom upp åtstramningen av Europeiska centralbankens (ECB) penningpolitik, ökningen i hushållens vardagliga utgifter i takt med den accelererande inflationen och de kraftigt stigande energipriserna samt konsekvenserna av ränteuppgången för bolånetagarna.

Finlands Banks experter deltog aktivt i kommunikationen 2022. Under året publicerades 55 blogginlägg. Vid utgången av 2022 hade uppskattningsvis en fjärdedel av bankens medarbetare anslutit sig till [Twitter-gruppen för Finlands Banks experter](#).

Experternas delaktighet i debatten på de sociala medierna har stärkt bankens ställning som en pålitlig organisation.

Medarbetarnas aktivitet har bidragit till att Finlands Banks meddelanden fått en bred spridning på de sociala medierna och visat sig i form av delning av korrekt information och kollegialt stöd.

Finlands Bank tillhandahöll aktuell, oberoende och forskningsbaserad information om de ekonomiska konsekvenserna av det ryska anfällskriget.

Finlands Banks arbete som producent av tillförlitlig information accentueras under kriser

Finlands Banks aktiva arbete med att ta fram tillförlitlig och oberoende information under så kallade normala förhållanden har under kriser resulterat i ett stort intresse för Finlands Banks experter och innehåll.

Finlands Banks proaktiva forsknings- och analysarbete bevisade sitt värde efter Rysslands anfall mot Ukraina, då Finlands Bank fick stor synlighet i medierna genom sina expertutlåtanden och prognoser för Finlands ekonomi.

Under krigets första månad nämndes Finlands Bank i samband med kriget i 53 ledare, kolumner eller redaktörskommentarer.

Finlands Bank omarbetade [publikationssidan eurojatalous.fi \(på finska\)](#) utifrån en användarundersökning, intressentintervjuer och bankens egna experters observationer.

Den omarbetade webbplatsen som lanserades vid utgången av 2022 tillgodoser användarnas behov bättre än tidigare. Vid reformen beaktades också webbtjänstens användbarhet och tillgänglighet. Samtidigt uppdaterades sidornas visuella utformning.

Diagram 24.

Begriplighet och expertkunskap i fokus för Finlands Banks kommunikation 2022

Källa: Finlands Bank.

I Finlands Banks interna kommunikation 2022 betonades utmaningarna med hybridarbete och säkerhetsmiljön

År 2022 vid Finlands Bank präglades av anpassningen till en ny arbetslivskultur där medarbetarna lärde sig att ta till sig nya arbetssätt och arbeta tillsammans enligt en hybridmodell.

Satsningarna på personalens arbetshälsa och välmående samt trygghet i verksamheten syntes i [Finlands Banks arbetsplatskommunikation](#).

De anställdas bidrag för att skapa en trygg vardag på arbetsplatsen har varit viktigt. Kampanjen Trygghet i vardagen som började i slutet av 2021 och pågick under hela 2022 gav personalen ökad kompetens inom trygghet och informationssäkerhet.

Den interna kommunikationen under kampanjen behandlade bland annat säker och trygg närvaro på sociala medier och webben, principerna för ansvarsfull kommunikation och informationspåverkan. Enligt den avslutande enkäten efter kampanjen upplevde medarbetarna att de tack vare kampanjen också själva arbetade tryggare i vardagen.

Möte mellan kultur, människor och historia på bankens öppet hus-evenemang

Finlands Bank höll öppet hus för allmänheten i sin huvudbyggnad och på Myntmuseet vid månadsskiftet september–oktober 2022.

Huvudteman för evenemanget var konst och historia, pengar och betalningar samt ekonomiskt kunnande. Informations-, konst- och historieinnehåll presenterades i Finlands Banks huvudbyggnad och på Myntmuseet.

Före det allmänna evenemanget ordnade banken en familjedag för sina anställda och deras anhöriga. Separata evenemang ordnades även för intressenter.

På öppet hus-evenemanget hölls aktuella informationsinslag om bland annat nätfiske och sanktionerna med anledning av Rysslands anfallskrig. Också för barnen ordnades eget program med konstverkstad och idékläckning om sedelhack. De fick också pröva på att känna igen säkerhetsdetaljerna på en sedel.

Öppet hus-evenemanget lockade under tre dagar ca 5 100 besökare. Ta del av stämningen på dagarna för allmänheten på [Finlands Banks Flickr-bildtjänst](#).

Centralen för ekonomiskt kunnande inledde sin verksamhet vid Finlands Banks myntmuseum 2022

Finlands Bank fortsatte 2022 arbetet för att främja medborgarnas ekonomiska kunnande.

Den viktigaste insatsen inom detta område var inrättandet av [Centralen för ekonomiskt kunnande](#) i anslutning till Myntmuseet. Centralens invigning hölls virtuellt i januari 2022. Talare vid invigningen var finansminister Annika Saarikko och chefdirektör Olli Rehn.

Centralen för ekonomiskt kunnande har väckt stort intresse såväl i Finland som internationellt. Centralens verksamhet vid Myntmuseet främjar finländarnas ekonomiska kunnande och stöder den nationella strategin för ekonomiskt kunnande, som genomförs under justitieministeriets ledning.

Finlands Bank har också internationellt en etablerad roll inom ekonomiskt kunnande

Finlands Bank är Finlands enda fullvärdiga medlem i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD:s (Organisation for Economic Co-operation and Development) internationella nätverk för finansiell utbildning (OECD-INFE).

[Genom nätverkets konferenser får Finlands Bank nyttig information \(på finska\)](#) om olika länders strategier för ekonomiskt kunnande samt om internationell forskning i och mätning av ekonomiskt kunnande.

Europeiska kommissionen och OECD-INFE publicerade i januari 2022 en [referensram för främjande av ekonomiskt kunnande bland vuxna \(på finska\)](#). Motsvarande riktlinjer är också under beredning för barn och unga.

Myntmuseets verksamhet lever upp efter coronan

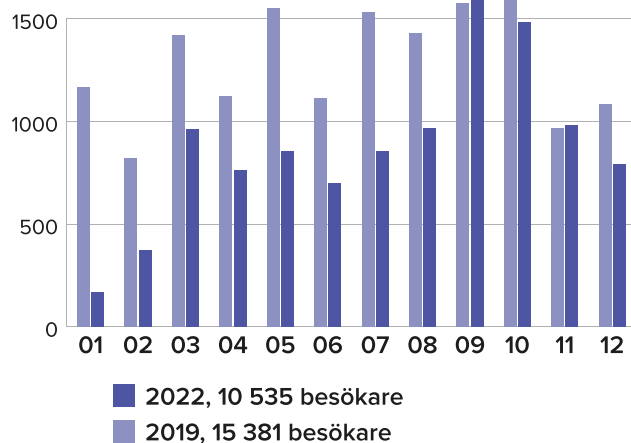
Under 2022 började Myntmuseets verksamhet leva upp efter coronapandemin, och antalet besökare ökade för varje månad.

Besökarantalet 2022 nådde slutligen det långsiktiga genomsnittet för museet, nämligen över 10 000 besökare. Myntmuseets förnyade guidade visningar bokades aktivt.

Föreläsningarna för allmänheten vid Finlands Banks myntmuseum ordnades 2022 som hybridföreläsningar och de följdes för det mesta via nätet. På detta sätt har föreläsningarnas geografiska tillgänglighet förbättrats.

Diagram 25.

Myntmuseets månatliga besökarantal steg i slutet av 2022 tillbaka till nivån före coronapandemin

Källa: Finlands Bank.

Hållbarhet genom konkreta handlingar i vardagen

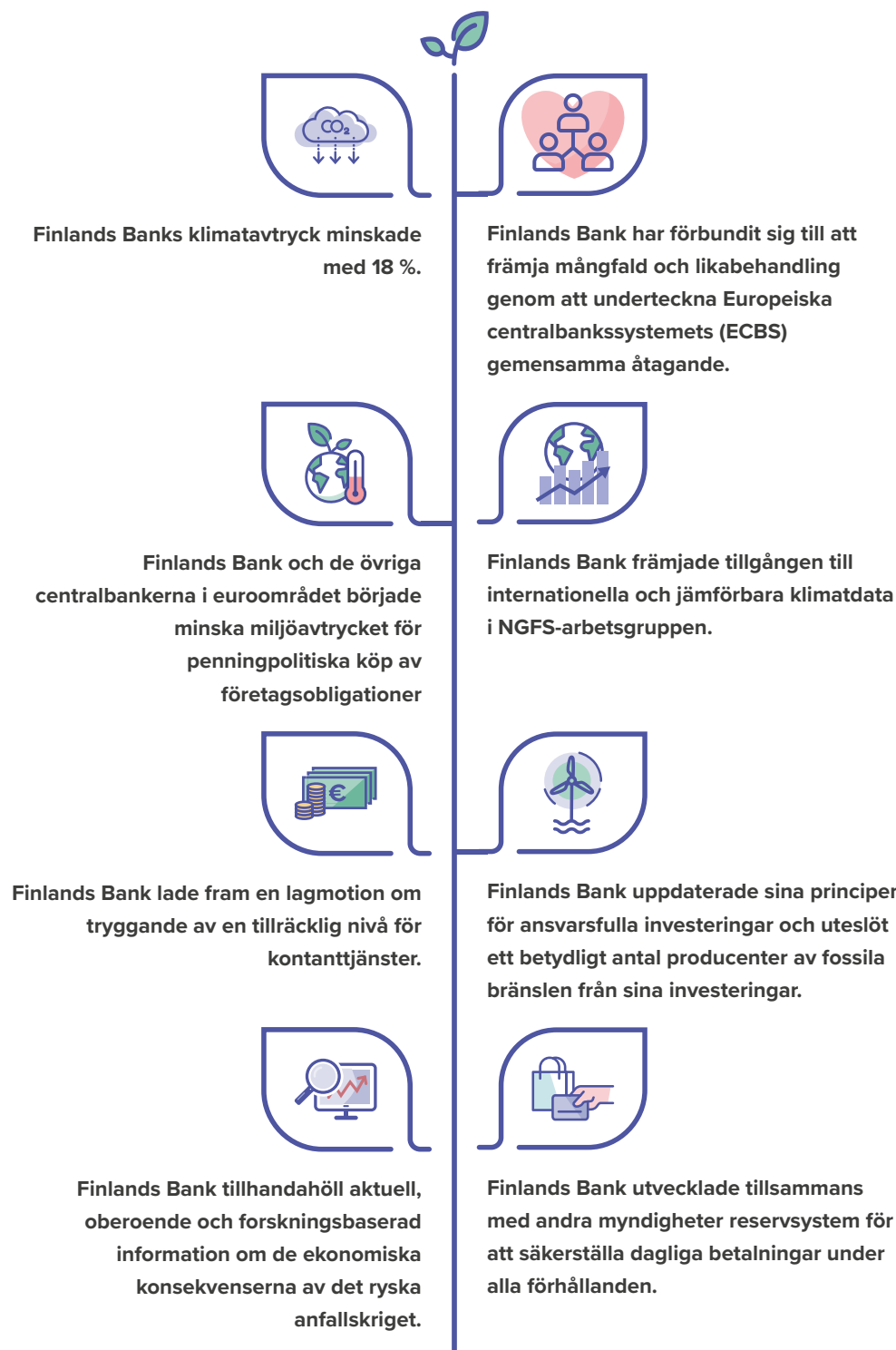
24.3.2023

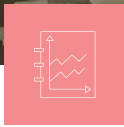
Hållbarhetsarbetet vid Finlands Bank under 2022 omfattade bl.a. tillhandahållande av aktuell, oberoende och forskningsbaserad information om de ekonomiska konsekvenserna av det ryska anfallskriget och aktiva insatser för att främja målen för ansvarsfulla investeringar.

Finlands Bank redogjorde för uppfyllelsen av målen i bankens hållbarhetsprogram i årsberättelsen, i sina publikationer och i andra rapporter.

[Hållbarhetsprogrammet](#) fokuserar på insatser för hållbar tillväxt och välfärd, påverkan genom information och samarbete och hantering av klimatrisker.

Fakta om Finlands Banks hållbarhet

Bokslut

31.12.2022

Finlands Banks reviderade resultat för räkenskapsåret 2022 är noll euro efter upplösning av avsättningar. Avsättningen för valutakurs- och prisrisker upplöstes med 165 miljoner euro för att täcka värderingsförluster på de finansiella tillgångarna, som huvudsakligen hänförde sig till nedgången i marknadsvärdet på värdepapper i dollar. Därtill upplöstes den generella avsättningen med 47 miljoner euro för att täcka det negativa verksamhetsresultatet.

De stigande räntorna har lett till ett svagare resultat för Finlands Bank. Finlands Bank har förberett sig för uppgången i räntorna genom att stärka sina riskavsättningar redan under perioden av låga räntor. Resultatutsikterna är svaga också de närmaste åren och banken kommer att vara tvungen att upplösa riskavsättningar.

Under coronakrisen utökade Eurosystemet de penningpolitiska köpen och beviljade bankerna långfristig utlåning till fördelaktiga villkor. Detta bidrog ytterligare till att öka Finlands Banks balansräkning. För centralbanker är det finansiella resultatet en följd av skötseln av centralbankens uppgifter, inte det primära målet för verksamheten.

Finlands Bank har genom de penningpolitiska programmen köpt obligationer, av vilka en stor del är långfristiga obligationer med fast ränta emitterade av den offentliga sektorn i Finland. De har finansierats med affärsbankernas centralbanksinlåning, på vilken ECB:s inlåningsränta betalas. Den avvikande räntebindningen för tillgångar och skulder ger upphov till en strukturell ränterisk i centralbankens balansräkning.

År 2022 inledde Europeiska centralbanken höjningar av styrräntan på grund av den alltför höga inflationen. Det har ökat ränteutgifterna för affärsbankernas inlåning och därigenom direkt försämrat Finlands Banks räntenetto. Räntenettet för 2022 på 459 miljoner euro är nästan 200 miljoner euro mindre än året innan.

Balansräkning

31.12.2022

Mn euro		31.12.2022	31.12.2021
TILLGÅNGAR			
1	Guld och guldfordringar	2 690	2 537
2	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet	12 430	12 180
	Fordringar på Internationella valutafonden (IMF)	5 314	5 016
	Banktillgodohavanden och värdepapper, externa lån och andra externa tillgångar	7 116	7 164
3	Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet	172	360
4	Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet	–	–
5	Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	30 096	36 113
6	Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet	16	0
7	Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet	95 900	90 001
	Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften	95 745	89 825
	Andra värdepapper	156	176
8	Fordringar inom Eurosystemet	47 769	33 983
	Andel i ECB	188	177

Mn euro	31.12.2022	31.12.2021
Fordringar motsvarande överföring av valutareserver	741	741
Nettofordringar relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet	8 010	8 263
Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)	38 830	24 802
9 Övriga tillgångar	737	608
Euroområdets mynt	41	38
Materiella och immateriella anläggningstillgångar	87	92
Övriga omsättningstillgångar	33	34
Diverse	577	444
Summa tillgångar	189 811	175 782

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Mn euro	31.12.2022	31.12.2021
SKULDER		
1 Utelöpande sedlar	26 567	26 100
2 Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	138 697	124 607
Löpande räkningar (inkl. kassakrav)	4 684	101 054
Inlåningsfacilitet	134 013	23 553
3 Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet	354	306
4 Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet	1 733	2 708
5 Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet	5 891	5 388
6 Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	–	–
7 Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	–	–
8 Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF	4 381	4 326
9 Skulder inom Eurosystemet	–	–

Mn euro		31.12.2022	31.12.2021
10	Övriga skulder	522	448
11	Värderegleringskonton	3 628	3 623
12	Avsättningar	5 095	5 309
13	Kapital och reserver	2 941	2 915
	Grundfond	841	841
	Reservfond	2 100	2 074
14	Årets vinst	–	52
Summa skulder		189 811	175 782

Helsingfors den 28 februari 2023

FINLANDS BANKS DIREKTION

Olli Rehn, direktionens ordförande

Marja Nykänen, direktionens vice ordförande

Tuomas Välimäki, direktionsmedlem

Resultaträkning

31.12.2022

Mn euro		1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
1	Ränteintäkter	1 125	981
2	Räntekostnader	-666	-323
3	RÄNTENETTO	459	658
4	Valutakursdifferenser	59	5
5	Prisdifferenser på värdepapper	19	44
6	Värderingsförluster på valutor och värdepapper	-244	-28
7	Förändring av avsättningar för valutakurs- och prisrisker	165	-21
	NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER	458	658
8	Avgifts- och provisionsnetto	-6	-5
9	Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster	-422	-483
10	Andel av ECB:s vinst	1	7
11	Intäkter från övriga stamaktier och andelar	4	9
	RESULTAT AV CENTRALBANKSVERKSAMHETEN	35	186
12	Övriga intäkter	44	44
	Verksamhetskostnader	-126	-120

Mn euro		1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
13	Personalkostnader	-62	-61
14	Avgift till pensionsfonden	-10	-10
15	Administrationskostnader	-38	-35
16	Avskrivningar av anläggningstillgångar	-10	-9
17	Kostnader för anskaffning av sedlar	-6	-5
18	Övriga kostnader	0	0
VERKSAMHETSRESULTAT		-47	110
Pensionsfondens resultat		–	–
19	Pensionsfondens intäkter	31	31
20	Pensionsfondens kostnader	-31	-31
21	Förändring av avsättningar	47	-58
22	ÅRETS RESULTAT	–	52

Helsingfors den 28 februari 2023

FINLANDS BANKS DIREKTION

Olli Rehn, direktionens ordförande

Marja Nykänen, direktionens vice ordförande

Tuomas Välimäki, direktionsmedlem

Redovisningsprinciper

31.12.2022

1. Generella redovisningsprinciper

Finlands Bank tillämpar de redovisningsprinciper och metoder som antagits av ECB-rådet, och boksluten upprättas enligt dessa harmoniserade principer. Enligt 11 § i lagen om Finlands Bank fastställer bankfullmäktige grunderna för bankens bokslut på framställning av direktionen.

Finlands Banks resultaträkning innehåller också intäkterna och kostnaderna för Finlands Banks pensionsfond och Finansinspektionen. ECBS riktlinje för harmoniserade redovisningsprinciper gäller inte pensionsfondens bokföring.

2. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder i utländsk valuta och guld

Tillgångarna och skulderna i utländsk valuta och gullet omräknas i bokslutet till euro enligt kurserna på balansdagen. Posterna värderas valuta för valuta. Värderingsdifferenser som beror på valutakurser redovisas separat från differenser som beror på prisförändringar på värdepapper. Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegeringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande realiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegeringskonton i balansräkningen. Resultatförda, realiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Differenser som beror på pris- och kursförändringar avseende guld redovisas i en post. Under räkenskapsåret realiserade valutakursvinster och valutakursförluster redovisas till daglig nettogenomsnittskurs. Kurserna framgår av tabellen nedan.

Valuta	31.12.2022	31.12.2021
US-dollar	1,0666	1,1326
Japanska yen	140,6600	130,3800
Svenska kronor	11,1218	10,2503
Schweiziska franc	0,9847	1,0331
Brittiska pund	0,8869	0,8403
Kanadensiska dollar	1,4440	1,4393
Särskilda dragningsrätter (SDR)	0,7989	0,8091
Guld	1 706,0750	1 609,4830

3. Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper

Intäkterna och kostnaderna redovisas enligt prestationsprincipen. Realiserade intäkter och kostnader resultatförs. Differensen mellan anskaffningskostnaden och det nominella värdet för obligationer periodiseras under löptiden. Vinst och förluster på grund av prisförändringar på obligationer har redovisats enligt genomsnittskostnadsmetoden.

Orealiserade vinster redovisas i balansräkningen på värderegleringskonton. Orealiserade förluster resultatförs om de överstiger motsvarande orealiserade värderingsvinster som tidigare redovisats på värderegleringskonton i balansräkningen. Resultatförda, orealiserade förluster återförs inte under följande räkenskapsår. Både värdepapperen i utländsk valuta och värdepapperen i euro värderas efter värdepappersslag. Om orealiserade förluster i ett värdepappersslag eller i en valuta resultatförs i bokslutet, justeras genomsnittspriset för värdepappersslaget eller nettogenomsnittskursen för valutan på motsvarande sätt före ingången av följande räkenskapsår.

Återförsäljningsförbindelser avseende värdepapper, dvs. omvända repor, upptas i balansräkningen som utlåning mot säkerhet på tillgångssidan. Återköpsavtal, dvs. repor, redovisas i balansräkningen som inlåning mot säkerhet på skuldsidan. Värdepapper som sålts genom repor kvarstår i Finlands Banks balansräkning.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

Obligationer som innehas i penningpolitiska syften värderas till upplupen anskaffningskostnad efter avdrag för eventuell nedskrivning.

Andra värdepapper

Omsättningsbara värdepapper och motsvarande tillgångar värderas värdepapper för värdepapper med användning av antingen marknadens mittkurs eller avkastningskurvan på balansdagen. Vid värderingen 2022 användes marknadens mittkurs den 30 december 2022.

Omsättningsbara investeringsfonder värderas till marknadspris netto (fond för fond) och inte på basis av de underliggande tillgångarna, under förutsättning att de uppfyller vissa på förhand fastställda kriterier som närmast hänför sig till Finlands Banks inflytande i fondens dagliga verksamhet, fondens rättsliga ställning och bedömningen av investerings utveckling. Någon nettning förekommer inte mellan olika omsättningsbara investeringsfonder.

Fastighetsfonder värderas enligt senaste tillgängliga kurs och kursen kontrolleras ytterligare efter bokslutet i januari, då fonderna rapporterar kurserna på balansdagen.

4. Redovisningsprinciper för fordringar och skulder inom ECBS

Fordringar och skulder inom Eurosystemet uppkommer huvudsakligen genom gränsöverskridande betalningar i EU som avvecklas i centralbankspengar i euro. Transaktionerna har för det mesta initierats av aktörer inom den privata sektorn. Avvecklingen sker i TARGET2-systemet, dvs. i det transeuropeiska automatiserade systemet för bruttoavveckling av betalningar i realtid (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer). Betalningarna genererar bilaterala fordringar och skulder på TARGET2-konton som EU:s centralbanker håller för varandra. Dessa bilaterala fordringar och skulder nettoredovisas dagligen så att ECB är motpart gentemot båda parterna i transaktionen. Varje nationell centralbank har härefter endast en nettoposition gentemot ECB.

Finlands Banks fordringar och skulder gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton och övriga fordringar och skulder i euro inom Eurosystemet (såsom interimistisk vinstutdelning till de nationella centralbankerna och nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster) nettoredovisas i Finlands Banks balansräkning som fordran eller skuld i posten ”Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto)” eller ”Övriga skulder inom Eurosystemet (netto)”. Fordringar och skulder inom ECBS gentemot nationella centralbanker i EU-länder utanför euroområdet, som inte härrör från TARGET2-konton, redovisas i posten ”Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet” eller ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet”.

Fordringar inom Eurosystemet som hänför sig till Finlands Banks andel av ECB:s kapital redovisas i posten ”Andel i ECB”. I denna balanspost ingår i) de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s tecknade kapital, ii) de nettobelopp som de nationella bankerna har betalat in till följd av ökningen av deras andel av värdet på ECB:s eget kapital⁴¹ på grund av alla tidigare justeringar av fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital, och iii) inbetalningar enligt artikel 48.2 i stadgan för ECBS och ECB från centralbankerna i sådana medlemsstater vars undantag har upphävts.

I samband med övergången till Eurosystemet överförde Finlands Bank valutareserver till ECB. Fordringar inom Eurosystemet som härrör från överföringen redovisas i euro i posten ”Fordringar motsvarande överföring av valutareserver”.

Nettofordran som härrör från tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet redovisas i en tillgångspost som ”Nettofordringar relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet” (se ”Utelöpande sedlar” under redovisningsprinciperna).

5. Värderingsprinciper för anläggningstillgångar

Anläggningstillgångarna har värderats till anskaffningskostnad efter avskrivningar. Linjär avskrivning tillämpas. De linjära avskrivningarna görs under den förväntade ekonomiska livslängden för anläggningstillgångarna i regel med början kalendermånaden efter förvärvet.

Motposten till byggnader och markområden som i balansräkningen för 1999 aktiverats till marknadsvärde är värderingskontot. Avskrivningarna på byggnaderna har redovisats mot värderingskontot utan resultatpåverkan

De ekonomiska livslängderna är följande:

- datorer, tillhörande utrustning och program samt bilar: 4 år
- maskiner och inventarier: 10 år
- byggnader: 25 år.

Anläggningstillgångar värda under 10 000 euro kostnadsförs under anskaffningsåret.

6. Utelöpande sedlar

ECB och de nationella centralbankerna i euroområdet, som tillsammans bildar Eurosystemet, ger ut eurosedlar.²⁾ Det totala värdet av utelöpande eurosedlar fördelas på centralbankerna den sista bankdagen i respektive månad enligt fördelningsnyckeln för sedlar.³⁾ ECB har tilldelats 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar och resterande 92 % har fördelats på de nationella centralbankerna enligt fördelningsnyckeln för sedlar. Andelen redovisas i balansräkningen i skuldposten "Utelöpande sedlar". Skillnaden mellan värdet av eurosedlar som tilldelats den nationella centralbanken enligt sedelfördelningsnyckeln och värdet av eurosedlar som centralbanken faktiskt satt i omlopp bildar en räntebärande fordran eller skuld inom Eurosystemet. Dessa räntebärande⁴⁾ fordringar eller skulder redovisas i delposten "Fordringar/skulder inom Eurosystemet: Nettofordringar/nettoskulder relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet". I Finlands Bank redovisas en nettofordran. Ränteintäkterna och räntekostnaderna på dessa poster nettas över ECB:s konton och redovisas i posten "Räntenetto".

7. ECB:s interimistiska vinstutdelning

ECB-rådet har beslutat att ECB:s inkomster från eurosedlar som inflyter av dess andel på 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar samt ECB:s nettoinkomster från värdepapper som förvärvats inom ramen för a) programmet för värdepappersmarknaderna (SMP), b) det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3), c) programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar (ABSPP), d) programmet för köp av offentliga värdepapper (PSPP) och e) köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP) ska fördelas i form av interimistisk vinstutdelning i januari följande år efter räkenskapsåret, om inte ECB-rådet beslutar annat.⁵¹ Om ECB-rådet på grund av en motiverad skattning som gjorts av ECB:s direktionsräkningar med att ECB kommer att utvisa förlust under året eller kommer att göra en nettovinst under året som understiger intäkterna, ska rådet besluta att inte fördela intäkterna. ECB-rådet kan också besluta att överföra hela eller delar av intäkterna till en avsättning för finansiella risker.

Därtill kan ECB-rådet också besluta att ECB:s kostnader för utgivning och hantering av eurosedlar dras av från de intäkter från utelöpande eurosedlar som delas ut som interimistisk vinstutdelning i januari. Det belopp som delats ut till de nationella centralbankerna redovisas i resultaträkningen i posten ”Intäkter från övriga stamaktier och andelar”.

8. Pensionsfond

Tillgångarna i Finlands Banks pensionsfond redovisas i bankens balansräkning och för pensionsfonden upprättas en separat årsredovisning.

Pensionsfondens fastigheter upptas i balansräkningen till värdet vid överföringstidpunkten efter avskrivningar. Till den del byggnaderna skrivits upp i balansräkningen redovisas motsvarande avskrivningar mot återförda uppskrivningar utan resultatverkan.

9. Principer för redovisning av avsättningar

Avsättningar kan göras i bokslutet om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. I bokslutet kan också göras de avsättningar som är nödvändiga för att täcka bankens pensionsåtagande.

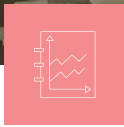
10. Åtaganden utanför balansräkningen

Vinster och förluster av poster utanför balansräkningen behandlas på samma sätt som vinster och förluster av poster i balansräkningen. Valutaterminerna inräknas i nettogenomsnittskostnaden för valutapositionen.

11. Förändringar i redovisningsprinciperna

Redovisningsprinciperna för bokslutet har inte förändrats under 2022.

-
- 1) Med värdet på eget kapital avses ECB:s samlade reserver, värderegleringskonton och avsättningar som är likvärdiga med reserver minus eventuella förluster som överförts från tidigare räkenskapsperioder. Om fördelningsnyckeln justeras under räkenskapsperioden, ingår i värdet på det egna kapitalet också ECB:s ackumulerade nettovinst eller nettoförlust fram till justeringen.
 - 2) ECB:s beslut av den 13 december 2010 om utgivningen av eurosedlar (ECB/2010/29), (2011/67/EU), (EUT L 35, 9.2.2011, s. 26), i dess ändrade lydelse. En [inofficiell konsoliderad version](#) med alla ändringar finns även tillgänglig.
 - 3) Fördelningsnyckeln för sedlar innebär den procentsats som blir resultatet efter hänsyn tagen till ECB:s andel av det totala utgivna antalet eurosedlar och vid tillämpning av fördelningsnyckeln för teckning av kapital i enlighet med respektive nationell centralbanks andel av ECB:s totala kapital.
 - 4) ECB:s beslut (EU) 2016/2248 av den 3 november 2016 om fördelning av de monetära inkomsterna för nationella centralbanker i medlemsstater som har euron som valuta (ECB/2016/36), (EUT L 347, 20.12.2016, s. 26), i dess ändrade lydelse. En [inofficiell konsoliderad version](#) med alla ändringar finns även tillgänglig.
 - 5) ECB:s beslut (EU) 2015/298 av den 15 december 2014 om interimistisk fördelning av ECB:s inkomster (ECB/2014/57), (EUT L 53, 25.2.2015, s. 24), i dess ändrade lydelse. En [inofficiell konsoliderad version](#) med alla ändringar finns även tillgänglig.

Noter till balansräkningen

31.12.2022

Tillgångar

1. Guld och guldfordringar

Finlands Bank har 1 576 487 troy uns guld (1 troy uns = 31,103 g) som i bokslutet upptagits till marknadsvärde. Vid början av 1999 överförde Finlands Bank, i likhet med de övriga nationella centralbankerna i Eurosystemet, cirka 20 % av sitt guld till ECB.

Guld	31.12.2022	31.12.2021
Kvantitet (mn troy uns)	1,6	1,6
Pris per troy uns guld (euro)	1 706,1	1 609,5
Marknadsvärde (mn euro)	2 689,6	2 537,3
Förändring av marknadsvärde (mn euro)	152,3	103,4

2. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet

I posten ingår till valutareserven hänförliga valutafordringar på hemmahörande utanför euroområdet och fordringar på Internationella valutafonden (IMF).

2.1 Fordringar på Internationella valutafonden (IMF)

Fordringar på Internationella valutafonden (IMF)	31.12.2022		31.12.2021	
	Mn euro	Mn SDR	Mn euro	Mn SDR
Reservposition i IMF	828,9	662,2	741,2	599,7
Särskilda dragningsrätter	4 464,3	3 566,6	4 234,5	3 426,2
Övriga fordringar på IMF	20,9	16,7	40,3	32,6
Summa	5 314,2	4 245,6	5 016,0	4 058,6

Kursen mellan euro och SDR 2021 och 2022	2022	2021
Vid utgången av mars	0,8030	0,8277
Vid utgången av juni	0,7826	0,8333
Vid utgången av september	0,7621	0,8216
Vid utgången av december	0,7989	0,8091

Finlands medlemsandel i valutafonden är 2 410,6 miljoner SDR. Reservpositionen är den del av Finlands medlemsandel som har betalats till IMF i utländsk valuta. Den andra delen av medlemsandelen har betalats i mark. Denna del har valutafonden lånat tillbaka till Finlands Bank. Den i mark betalda medlemsandelens nettoeffekt på Finlands Banks balansräkning är noll, eftersom fordran och skulden redovisas i samma balanspost.

Finlands Banks innehav av särskilda dragningsrätter (Special Drawing Rights, SDR) uppgår till 4 464,3 miljoner euro. De utgör en valutareserv som IMF har lagt upp och fördelat på sina medlemsländer. Särskilda dragningsrätter används i valutahandeln på samma sätt som normala valutor. Postens värde förändras genom valutahandeln mellan medlemsländerna. Postens storlek påverkas ytterligare av erhållna och utbetalda räntor och vinstandelen i IMF.

Finlands Banks fordringar på Internationella valutafonden uppgår totalt till 5 314,2 miljoner euro.

2.2 Banktillgodohavanden och värdepapper, externa lån och andra externa tillgångar

Här redovisas banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande utanför euroområdet	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	–	44,7	-44,7
Räntebärande värdepapper	4 070,5	3 963,5	107,0
Diskonteringsinstrument	220,4	485,5	-265,2
Andelar i investeringsfonder	1 580,8	1 775,7	-194,9
Övriga fordringar	1 244,3	894,9	349,5
Summa	7 116,0	7 164,3	-48,3

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Valuta	31.12.2022		31.12.2021	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	587,8	13,7	410,8	9,2
US-dollar	3 569,7	83,2	3 827,3	86,0
Japanska yen	133,4	3,1	211,0	4,7
Summa	4 290,9	100,0	4 449,1	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande utanför euroområdet

Löptid	31.12.2022		31.12.2021	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	1 169,9	27,3	1 638,0	36,8
Över 1 år	3 121,0	72,7	2 811,0	63,2
Summa	4 290,9	100,0	4 449,1	100,0

3. Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet

Denna post består av banktillgodohavanden, värdepapper och övriga fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet.

Fordringar i utländsk valuta på hemmahörande i euroområdet	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro	Förändring Mn euro
Banktillgodohavanden	33,7	87,2	-53,5
Räntebärande värdepapper	109,1	269,3	-160,2
Övriga fordringar	29,7	3,4	26,2
Summa	172,4	359,9	-187,5

Valutafördelning av värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Valuta	31.12.2022		31.12.2021	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Brittiska pund	61,7	56,5	145,5	54,0
US-dollar	47,4	43,5	123,8	46,0
Summa	109,1	100,0	269,3	100,0

Återstående löptid för värdepapper i utländsk valuta utgivna av hemmahörande i euroområdet

Löptid	31.12.2022		31.12.2021	
	Mn euro	%	Mn euro	%
Upp till 1 år	59,4	54,4	148,0	55,0
Över 1 år	49,7	45,6	121,3	45,0
Summa	109,1	100,0	269,3	100,0

4. Fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet

Den 31 december 2022 hade Finlands Bank inga fordringar i euro på hemmahörande utanför euroområdet.

5. Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner

Denna post består av penningpolitiska instrument som Finlands Bank använder för att genomföra den monetära politiken som en del av Eurosystemet. Posten består av räntebärande utlåning till finländska kreditinstitut och dess storlek är beroende av de finländska kreditinstitutens likviditetsbehov.

Hela Eurosystemets fordringar relaterade till penningpolitiska transaktioner uppgår till 1 324,3 miljarder euro, varav 30 096,4 miljarder euro redovisas över Finlands Banks balansräkning. Enligt artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB ska riskerna relaterade till penningpolitiska transaktioner, om de realiserar, fördelas på de nationella centralbankerna i Eurosystemet till fullt belopp och i förhållande till centralbankernas andelar i fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Förlust kan uppstå endast om en motpart går i konkurs och tillräckliga medel inte erhålls när de säkerheter som motparten ställt realiserar. Risker till följd av eventuella särskilda säkerheter som diskretionärt kan godtas av de nationella centralbankerna fördelas enligt beslut av ECB-rådet inte mellan alla centralbanker.

Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro	Förändring Mn euro
Huvudsakliga refinansieringstransaktioner	–	–	–
Långfristiga refinansieringstransaktioner	30 096,4	36 113,4	-6 017,0
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Strukturella reverserade transaktioner	–	–	–
Utlåningsfacilitet	–	–	–
Fordringar avseende marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	30 096,4	36 113,4	-6 017,0

5.1 Huvudsakliga refinansieringstransaktioner

De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna är likviditetstillförande reverserade transaktioner med en löptid på en vecka som genomförs i form av fasträntebud varje vecka. De huvudsakliga refinansieringstransaktionerna spelar en nyckelroll när det gäller att påverka räntorna, kontrollera likviditetsslaget på marknaden och signalera den penningpolitiska hållningen.

5.2 Långfristiga refinansieringstransaktioner

Genom dessa transaktioner tilldelas motparterna likviditet med längre löptid. Transaktionerna genomfördes som fastränteanbud med full tilldelning. I december 2020 utökade ECB-rådet den serie av sju kvartalsvisa refinansieringstransaktioner (TLTRO III) som lanserats 2019 med ytterligare tre refinansieringstransaktioner, vilka genomfördes mellan juni och december 2021. Dessa transaktioner har en löptid på tre år. Från och med september 2021 har det varit möjligt att återbetala de tilldelade krediterna i de sju första TLTRO III-refinansieringstransaktionerna kvartalsvis före förfallodagen. Krediten kan återbetalas antingen i sin helhet eller delvis, när 12 månader har förflutit från tilldelningen. Återbetalning av den åttonde och senare TLTRO III-refinansieringstransaktioner har kunnat inledas kvartalsvis från och med juni 2022. Enligt ECB-rådets ursprungliga beslut kan den slutliga räntan i refinansieringstransaktionerna i den tredje serien som lägst vara den genomsnittliga inlåningsränta som beräknats för giltighetstiden för respektive transaktion. Som svar på den chock som coronaviruspandemin orsakade beslutade ECB-rådet 2020 ¹⁾ därtill att räntan under *den särskilda ränteperioden* mellan den 24 juni 2020 och den 23 juni 2021 och *den ytterligare särskilda ränteperioden* mellan den 24 juni 2021 och den 23 juni 2022 som lägst kan vara lika med räntan för inlåningsfaciliteten under samma period minus 50 baspunkter men dock inte lägre än -1 %.

Den 27 oktober 2022 beslutade ECB-rådet att räntan på TLTRO III-transaktioner från och med den 23 november 2022 fram till och med förfallodagen, eller dagen för förtida återbetalning för respektive utestående TLTRO III-transaktion kommer att vara indexerad till de tillämpliga genomsnittliga ECB-räntorna för denna period. Samma dag beslutade ECB-rådet ytterligare att införa tre datum för förtida frivillig återbetalning, så att deltagarna i TLTRO III-refinansieringstransaktionerna ska ha fler möjligheter att återbetala sina utestående TLTRO III-lån i sin helhet eller delvis innan de förfaller.

De slutliga räntorna klarnar först på förfallodagen eller den förtida återbetalningsdagen för respektive transaktion, och en tillförlitlig uppskattning av räntan kan göras före det endast, om de ränteuppgifter som hänför sig till den särskilda ränteperioden och den ytterligare särskilda ränteperioden redan har meddelats motparterna. Vid beräkning av räntefordringar på TLTRO III-refinansieringstransaktionerna i bokslutet för 2022 användes således i) fram till den 23 juni 2022 räntorna för den särskilda ränteperioden, för vilken uppgifter om räntan meddelades motparterna den 10 juni 2022, ii) mellan den 24 juni 2022 och den 22 november 2022 en ränta som indexerats till den tillämpliga genomsnittliga ECB-räntan för denna period för tiden mellan betalningsdagen och den 22 november 2022, och iii) mellan den 23 november 2022 och den 31 december 2022 en ränta som indexerats till den tillämpliga genomsnittliga ECB-räntan för denna period. För år 2022 beaktas också inverkan av justeringen av styrräntorna samma år på den ränta som influtit under den ränteperiod som föregår den särskilda ränteperioden.

Under 2022 förföll dessutom tre av de fyra långfristiga refinansieringstransaktioner med anledning av pandemin (pandemic emergency longer-term refinancing operations, PELTRO) som genomförts kvartalsvis 2021. Refinansieringstransaktionerna, som alla hade en löptid på ca ett år, genomfördes för att skapa beredskap för eventuella likviditetsunderskott i banksystemet i euroområdet och bidra till en fortsatt smidigt fungerande penningmarknad vid en utdragen pandemi. PELTRO-refinansieringstransaktionerna genomfördes som fastränteanbud med full tilldelning till en ränta som ligger 25 baspunkter under den genomsnittliga räntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna under löptiden för varje transaktion.

5.3 Finjusterande reverserade transaktioner

Syftet med finjusterande reverserade transaktioner är att kontrollera likviditetsläget på marknaden och påverka räntorna. De sätts in vid behov för att hantera effekterna av oväntade likviditetsfluktuationer på räntorna.

5.4 Strukturella reverserade transaktioner

Strukturella reverserade transaktioner är reverserade öppna marknadsoperationer som Eurosystemet genomför i form av standardiserade anbudsförfaranden för att justera sin strukturella likviditetsposition i förhållande till finanssektorn.

5.5 Utlåningsfacilitet

Genom utlåningsfaciliteten tillhandahåller de nationella centralbankerna motparterna likviditet över natten till en på förhand bestämd ränta mot godtagbara säkerheter.

5.6 Fordringar relaterade till marginalsäkerheter

I posten ingår kontantbetalningar till motparter i situationer där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten lämnat överskrider det fastställda gränsvärdet, dvs. behovet till följd av utestående penningpolitiska transaktioner.

6. Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet

Här ingår banktillgodohavanden i euro och konton i kreditinstitut i euroområdet.

Övriga fordringar i euro på kreditinstitut i euroområdet	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar	0,0	0,0	0,0
Omvända repor	–	–	–
Likviditetsstöd i nödlägen	–	–	–
Övriga fordringar	16,4	–	16,4
Summa	16,4	0,0	16,4

För att öka öppenheten beslutade ECB-rådet den 17 maj 2017 att publicera avtalet om likviditetsstöd i nödlägen på ECB:s webbplats. Avtalet ersätter förfarandet för likviditetsstöd i nödlägen, som publicerades i oktober 2013. Ett pressmeddelande om publiceringen av avtalet finns på adressen <http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2017/html/ecb.pr170619.en.html>.

7. Värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet

7.1 Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften

I posten ingick den 31 december 2022 värdepapper som Finlands Bank har förvärvat inom ramen för programmet för värdepappersmarknaderna (SMP), det tredje köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP3), programmet för köp av offentliga värdepapper (PSPP), programmet för köp av företagsobligationer (CSPP) och köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP). Samtliga värdepapper som förvärvats inom ramen för det första och det andra köpprogrammet för säkerställda obligationer (CBPP1 och CBPP2) förföll under 2022, varför ECB och de nationella centralbankerna i euroområdet inte hade sådana värdepappersinnehav den 31 december 2022.

	Startdatum	Slutdatum	ECB:s beslut	Godtagbara värdepapper ¹
Avslutade/Fullbordade program				
CBPP1	juli 2009	juni 2010	ECB/2009/16	Säkerställda obligationer utgivna av hemmahörande i euroområdet
CBPP2	november 2011	oktober 2012	ECB/2011/17	Säkerställda obligationer utgivna av hemmahörande i euroområdet
SMP	maj 2010	september 2012	ECB/2010/5	Offentliga och privata värdepapper emitterade i euroområdet ²
Programmet för tillgångsköp (APP)				
CBPP3	oktober 2014	aktivt	ECB/2020/8, i dess ändrade ordalydelse	Säkerställda obligationer utgivna av hemmahörande i euroområdet
ABSPP	november 2014	aktivt	ECB/2014/45, i dess ändrade ordalydelse	Seniora och garanterade mezzanintrancher av värdepapper med bakomliggande tillgångar utgivna av hemmahörande i euroområdet
PSPP	mars 2015	aktivt	ECB/2020/9	Obligationer i euro utgivna av centrala, regionala eller lokala myndigheter samt av godkända agenturer i euroområdet och av internationella organisationer och multilaterala utvecklingsbanker i euroområdet
CSPP	juni 2016	aktivt	ECB/2016/16, i dess ändrade ordalydelse	Obligationer utgivna av företag utanför banksektorn hemmahörande i euroområdet
Köpprogrammet med anledning av pandemin (PEPP)				
PEPP	mars 2020	aktivt	ECB/2020/17, i	Alla godtagbara tillgångsklasser inom APP ³

Startdatum	Slutdatum	ECB:s beslut	Godtagbara värdepapper ¹
		dess ändrade ordalydelse	
1) Ytterligare godtagbarhetskriterier för de särskilda programmen finns i ECB-rådets beslut.			
2) Inom SMP-programmet förvärvades endast fem euroländers statsobligationer.			
3) Ett undantag från kraven på godtagbarhet beviljade för värdepapper som emitterats av grekiska staten.			

Under första kvartalet 2022 fortsatte Eurosystemet att göra nettoköp inom programmet för tillgångsköp (APP)²⁾ i en genomsnittlig månatlig takt av 20 miljarder euro. I mars 2022 beslutade ECB-rådet³⁾ att revidera beloppet av nettotillgångsköpen så att köpen i april uppgår till 40 miljarder euro, i maj till 30 miljarder euro och i juni till 20 miljarder euro. I juni 2022 beslutade ECB-rådet⁴⁾ att avsluta nettotillgångsköpen inom APP-programmet den 1 juli 2022. ECB-rådet avser att fortsätta återinvestera förfall av värdepapper fram till utgången av februari 2023. Därefter kommer APP-portföljen att minskas i en måttlig och förutsägbar takt, då alla värdepapper som förfaller inte kommer att återinvesteras. Fram till utgången av andra kvartalet 2023 minskar portföljen med 15 miljarder euro per månad i genomsnitt och takten därefter fastställs efter hand. ECB-rådet kommer regelbundet att se över minskningstakten för APP-portföljen för att säkerställa att den fortsätter att ligga i linje med den övergripande penningpolitiska strategin och penningpolitiska hållningen och därigenom bidra till en fortsatt välfungerande marknad och upprätthålla en fast kontroll av de kortfristiga penningmarknadsförhållandena.

Dessutom fortsatte Eurosystemet under första kvartalet 2022 nettotillgångsköpen inom ramen för PEPP-programmet⁵⁾. Tillgångsköp gjordes emellertid i en måttligare takt än under föregående kvartal i enlighet med ECB-rådets beslut i december 2021⁶⁾. Med stöd av samma beslut avslutades nettotillgångsköpen inom PEPP-programmet vid utgången av mars 2022. Vidare fattade ECB-rådet beslut om att återinvestera förfall av värdepapper förvärvade inom PEPP-programmet fram till åtminstone slutet av 2024. Återinvesteringar görs också i fortsättningen flexibelt, eftersom ECB-rådet avser att skydda den penningpolitiska transmissionsmekanismen mot risker orsakade av pandemin.

Värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen värderas till upplupen anskaffningskostnad efter avdrag för eventuell nedskrivning (se ”Värderings- och periodiseringsprinciper för värdepapper” under redovisningsprinciperna). Nedan anges den upplupna anskaffningskostnaden av värdepapper som innehas av Finlands Bank och som jämförelse också deras marknadsvärde, som inte redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen.⁷⁾

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften (mn euro)						
	31.12.2022		31.12.2021		Förändring	
	Balansvärde	Marknadsvärde	Balansvärde	Marknadsvärde	Balansvärde	Marknadsvärde
CBPP2	–	–	10,0	10,0	-10,0	-10,0
SMP	50,6	53,6	64,5	74,8	-13,9	-21,3
CBPP3	11 730,2	10 650,6	11 004,1	11 045,9	726,0	-395,3
PSPP - offentliga värdepapper	37 294,6	31 605,3	34 554,3	35 451,4	2 740,4	-3 846,1
PSPP - värdepapper utgivna av multinationella institutioner	2 140,5	1 913,1	2 426,5	2 574,0	-286,0	-660,9
CSPP	16 482,8	14 442,2	13 695,0	13 905,6	2 787,8	536,6
PEPP - säkerställda obligationer	218,1	187,0	233,3	231,5	-15,3	-44,5
PEPP - offentliga värdepapper	22 933,0	19 219,8	23 200,9	22 974,3	-267,9	-3 754,4
PEPP - företagsobligationer	4 894,9	4 017,2	4 636,3	4 676,1	258,6	-658,8
Summa	95 744,6	82 088,9	89 824,9	90 943,6	5 919,7	-8 854,7

ECB-rådet bedömer regelbundet de finansiella risker som är knutna till de värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen. I samband med bedömningen genomförs varje år nedskrivningsprövningar på basis av uppgifterna vid årets slut och de godkänns av ECB-rådet. I dessa nedskrivningsprövningar bedöms nedskrivningsindikatorer separat för varje program. Om sådana indikatorer identifieras, görs en mer ingående analys av huruvida de medför förändringar i värdepapperens förväntade kassaflöde.

Eventuella förluster som härrör från värdepapper som förvärvats inom ramen för SMP-, CBPP3- och CSPP-programmen, för köpen från multinationella institutioner (s.k. supra) inom ramen för PSPP-programmet samt för köpen av säkerställda obligationer och företagsobligationer inom ramen för PEPP-programmet fördelas, om de realiserar, i enlighet med artikel 32.4 i stadgan för ECBS och ECB i sin helhet på de nationella centralbankerna inom Eurosystemet i förhållande till deras respektive inbetalda andelar av ECB:s kapital.

På basis av nedskrivningsprövningarna enligt ställningen den 31 december 2022 av de värdepapper som förvärvats inom ramen för ovan nämnda köpprogram och som innehas i penningpolitiska syften fastställde ECB-rådet att värdepapperen förväntas generera alla framtida kassaflöden. I följande tabell redogörs programvis för beloppet av förvärvade värdepapper som innehas av de nationella centralbankerna inom Eurosystemet och andelen i Finlands Banks balansräkning.

Värdepapper som innehas i penningpolitiska syften (mn euro)	Innehas av de nationella centralbankerna inom Eurosystemet		I Finlands Banks balansräkning	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
SMP	2 142,5	5 486,3	50,6	64,5
CBPP3	276 856,7	273 233,2	11 730,2	11 004,1
PSPP - värdepapper utgivna av multinationella institutioner	275 228,1	264 537,0	2 140,5	2 426,5
CSPP	344 119,2	309 675,5	16 482,8	13 695,0
PEPP - säkerställda obligationer	5 282,8	5 377,1	218,1	233,3
PEPP - värdepapper utgivna av multinationella institutioner	145 687,1	130 590,5	–	–
PEPP - företagsobligationer	46 073,9	43 781,6	4 894,9	4 636,3
Summa	1 095 390,3	1 032 681,2	35 517,0	32 059,7

7.2 Andra värdepapper

Posten innehåller andelar i investeringsfonder hemmahörande i euroområdet.

Andra värdepapper i euro utgivna av hemmahörande i euroområdet (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021	Förändring
Andelar i investeringsfonder	155,5	175,8	-20,2
Summa	155,5	175,8	-20,2

8. Fordringar inom Eurosystemet

8.1 Andel i ECB

Enligt artikel 28 i stadgan för ECBS och ECB ska ECB:s kapital endast tecknas av de nationella centralbankerna i ECBS. Teckningsandelarna fastställs enligt artikel 29 i stadgan och justeras vart femte år eller vid förändringar i ECBS sammansättning.

I Finlands Banks balansräkning ingår i denna post i) de nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s tecknade kapital, ii) de nettobelopp som Finlands Bank har betalat in till följd av ökningen av bankens andel av värdet på ECB:s eget kapital på grund av alla tidigare justeringar av fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital och iii) inbetalningar enligt artikel 48.2 i stadgan för ECBS och ECB.

De nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital					
	Kapital- fördelnings- nyckel från 1.2.2020, %	Tecknat kapital Mn euro	Inbetalt kapital 31.12.2020 Mn euro	Inbetalt kapital 31.12.2021 Mn euro	Inbetalt kapital 31.12.2022 Mn euro
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique (Belgien)	2,9630	320,7	276,3	298,5	320,7
Deutsche Bundesbank (Tyskland)	21,4394	2 320,8	1 999,2	2 160,0	2 320,8
Eesti Pank (Estland)	0,2291	24,8	21,4	23,1	24,8
Central Bank of Ireland (Irland)	1,3772	149,1	128,4	138,8	149,1
Bank of Greece (Grekland)	2,0117	217,8	187,6	202,7	217,8
Banco de España (Spanien)	9,6981	1 049,8	904,3	977,1	1 049,8
Banque de France (Frankrike)	16,6108	1 798,1	1 548,9	1 673,5	1 798,1
Banca d'Italia (Italien)	13,8165	1 495,6	1 288,3	1 392,0	1 495,6
Central Bank of Cyprus (Cypern)	0,1750	18,9	16,3	17,6	18,9
Latvijas Banka (Lettland)	0,3169	34,3	29,5	31,9	34,3
Lietuvos bankas (Litauen)	0,4707	51,0	43,9	47,4	51,0
Banque centrale du Luxembourg (Luxemburg)	0,2679	29,0	25,0	27,0	29,0
Central Bank of Malta (Malta)	0,0853	9,2	8,0	8,6	9,2
De Nederlandsche Bank (Nederländerna)	4,7662	515,9	444,4	480,2	515,9
Oesterreichische Nationalbank (Österrike)	2,3804	257,7	222,0	239,8	257,7
Banco de Portugal (Portugal)	1,9035	206,1	177,5	191,8	206,1

De nationella centralbankernas inbetalda andelar av ECB:s kapital

	Kapital- fördelnings- nyckel från 1.2.2020, %	Tecknat kapital Mn euro	Inbetalt kapital 31.12.2020 Mn euro	Inbetalt kapital 31.12.2021 Mn euro	Inbetalt kapital 31.12.2022 Mn euro
Banka Slovenije (Slovenien)	0,3916	42,4	36,5	39,5	42,4
Národná banka Slovenska (Slovakien)	0,9314	100,8	86,9	93,8	100,8
Finlands Bank (Finland)	1,4939	161,7	139,3	150,5	161,7
Delsumma för Eurosystemet	81,3286	8 803,8	7 583,6	8 193,7	8 803,8
Bulgarian National Bank (Bulgarien)	0,9832	106,4	4,0	4,0	4,0
Česká národní banka (Tjeckien)	1,8794	203,4	7,6	7,6	7,6
Danmarks nationalbank (Danmark)	1,7591	190,4	7,1	7,1	7,1
Hrvatska narodna banka (Kroatien)	0,6595	71,4	2,7	2,7	2,7
Magyar Nemzeti Bank (Ungern)	1,5488	167,7	6,3	6,3	6,3
Narodowy Bank Polski (Polen)	6,0335	653,1	24,5	24,5	24,5
Banca Națională a României (Rumänien)	2,8289	306,2	11,5	11,5	11,5
Sveriges Riksbank (Sverige)	2,9790	322,5	12,1	12,1	12,1
Delsumma för nationella centralbanker utanför euroområdet	18,6714	2 021,2	75,8	75,8	75,8
Totalt	100,0000	10 825,0	7 659,4	8 269,5	8 879,6

ECB:s eget kapital

ECB:s tecknade kapital utgör 10 825 miljoner euro. Efter Bank of Englands utträde ur ECBS den 31 januari 2020 höll ECB det tecknade kapitalet oförändrat, och Bank of Englands andel av ECB:s tecknade kapital fördelades mellan de nationella centralbankerna både inom och utanför euroområdet.

ECB:s inbetalda kapital hölls också oförändrat 2020 och uppgick såldes fortfarande till 7 659 miljoner euro, eftersom de övriga nationella centralbankerna betalade Bank of Englands tidigare inbetalda kapital (58 mn euro). ECB-rådet beslutade dessutom att de nationella centralbankerna inom euroområdet betalar sitt tecknade tilläggs kapital i sin helhet med två delbetalningar år 2021 och 2022 ⁸⁾. Finlands Banks första delbetalning på 11,2 miljoner euro förföll till betalning den 29 december 2021 och ökade bankens andel av ECB:s inbetalda kapital till 150,5 miljoner euro 2021 (2020: 139,3 mn euro). Finlands Banks andra delbetalning (11,2 mn euro) förföll till betalning den 28 december 2022, varvid bankens andel av ECB:s inbetalda kapital ökade till 161,7 miljoner euro år 2022.

I posten ingår sammanlagt 26,0 miljoner euro i nettojusteringsposter redovisade under olika år till följd av ändringar i kapitalfördelningsnyckeln.

8.2 Fordringar motsvarande överföring av valutareserver

Posten ”Fordringar motsvarande överföring av valutareserver” består av den del av valutareserven som Finlands Bank har överfört till ECB. Överföringen skedde i samband med övergången till Eurosystemet. Med stöd av artikel 30.2 i stadgan för ECBS och ECB fastställs bidraget för varje nationell centralbank i förhållande till dess andel av ECB:s tecknade kapital, varför postens storlek förändras vid ändringar i kapitalfördelningsnyckeln. På fordran betalas en ränta som baserar sig på den senaste tillgängliga marginalräntan på Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner och som räknas ut dagligen, fränsett den räntefria guldreserven.

Den 31 december 2022 uppgick Finlands Banks fordran motsvarande överföringen av valutareserver till 741,1 miljoner euro.

8.3 Nettofordringar relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet

I posten ingår den fordran som uppstår när beloppet av Finlands Banks sedlar korrigeras i enlighet med kapitalfördelningsnyckeln och den skuld som hänför sig till den andel på 8 % av sedlarna som tilldelats ECB. Motposterna till bägge posterna redovisas i balansräkningen i skuldposten ”Utelöpande sedlar”. ⁹⁾

Vid räkenskapsårets slut uppgick posten till 8 009,9 miljoner euro (2021: 8 263,0 mn euro). Förändringen berodde på att Finlands Banks sedelutgivning ökade med 4,0 % medan den totala volymen av utelöpande eurosedlar ökade med 1,8 % jämfört med 2021. På fordringarna betalas en ränta som räknas ut dagligen från den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

8.4 Övriga fordringar inom Eurosystemet (netto) eller skuldposten övriga skulder inom Eurosystemet (netto)

Övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro	Förändring Mn euro
Skulder/fordringar gentemot ECB härrörande från TARGET2-konton (inkl. saldon på korrespondentbankskonton inom Eurosystemet)	39 252,0	25 282,4	13 969,6
Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster	-422,1	-483,1	61,1
Fordringar på ECB relaterade till ECB:s interimistiska vinstutdelning	–	2,8	-2,8
Summa övriga fordringar/skulder inom Eurosystemet (netto)	38 829,9	24 802,0	14 027,9

Den 31 december 2022 uppgick posten till 38 829,9 miljoner euro och bestod av följande tre komponenter: 1) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s och de nationella centralbankernas betalningar som förmedlats och mottagits via TARGET2 och saldon på korrespondentbankskonton i centralbankerna inom Eurosystemet, 2) fordringar/skulder gentemot ECB härrörande från monetära inkomster som ska läggas samman och återfördelas inom Eurosystemet och 3) Finlands Banks fordringar på ECB härrörande från ECB:s interimistiska vinstutdelning och eventuella andra fordringar eller belopp som ska betalas tillbaka.

Vid slutet av året uppgick nettofordran på nettobetalningar förmedlade via TARGET2 till 39 252,0 miljoner euro. På posten betalas en ränta som beräknas dagligen på den senaste tillgängliga marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

Den årliga sammanläggningen och återfördelningen av monetära inkomster mellan de nationella centralbankerna i Eurosystemet gav vid slutet av året upphov till en skuld på –422,1 miljoner euro till ECB (se ”Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster” i noterna till resultaträkningen).

År 2021 ingick i posten också Finlands Banks fordringar i anslutning till ECB:s interimistiska vinstutdelning. För 2022 beslutade ECB-rådet på grundval av det totala resultatet för räkenskapsåret att varken fördela intäkterna från eurosedlar i omlopp eller intäkterna från värdepapper som förvärvats inom ramen för SMP-, APP- och PEPP-programmen (se 3.1 ”ECB:s interimistiska vinstutdelning” i redovisningsprinciperna). Här upptogs således inga fordringar i anslutning till den interimistiska vinstutdelningen vid utgången av 2022.

9. Övriga tillgångar

I posten ingår euromynt, anläggningstillgångar och investeringstillgångar (aktier och andelar) som innehas av Finlands Bank. Vidare ingår poster som hänför sig till värderingen av poster utanför balansräkningen, förutbetalda kostnader och upplupna intäkter och övriga tillgångar samt pensionsfondens tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro	Förändring Mn euro
Markområden	6,8	6,8	–
Byggnader	60,0	66,0	-6,1
Maskiner och inventarier	10,4	10,8	-0,4
Konst och numismatisk samling	0,6	0,6	0,0
Summa	77,8	84,3	-6,5

Immateriella anläggningstillgångar

Bokföringsvärde	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro	Förändring Mn euro
It-system	8,8	8,0	0,8
Summa	8,8	8,0	0,8

Övriga tillgångar (mn euro)

	31.12.2022	31.12.2021	Förändring
Euroområdet mynt	40,6	37,6	3,0
Aktier och andelar	22,6	22,6	–
Pensionsfondens fastigheter och resultatregleringar	10,2	11,3	-1,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	626,0	440,2	185,8
Poster som härrör från värdering av poster utanför balansräkningen	-50,1	2,6	-52,7
Övriga tillgångar	0,8	1,0	-0,2
Summa	650,2	515,4	134,8

Skulder

1. Utelöpande sedlar

Posten består av Finlands Banks andel av totalvärdet av utelöpande eurosedlar tilldelad enligt kapitalfördelningsnyckeln och justerad för ECB:s andel.

År 2022 ökade totalvärdet av utelöpande eurosedlar med 1,8 %. Vid slutet av 2022 uppgick värdet av Finlands Banks andel av utelöpande eurosedlar enligt fördelningsnyckeln till 26 567,4 miljoner euro (vid slutet av 2021: 26 100,1 mn euro). Totalvärdet av Finlands Banks utelöpande eurosedlar ökade 2022 med 4,0 % till 18 557,4 miljoner euro (2021: 17 837,1 mn euro). Detta var mindre än totalvärdet enligt kapitalfördelningsnyckeln och differensen, 8 009,9 miljoner euro (2021: 8 263,0 mn euro) har redovisats på tillgångssidan i delposten "Nettofordringar relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet".

Utelöpande sedlar (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
5 euro	75,2	74,8
10 euro	-83,6	-90,6
20 euro	3 315,3	3 250,2
50 euro	13 751,8	12 784,6
100 euro	-1 241,1	-1 179,9
200 euro	877,5	810,8
500 euro	1 862,4	2 187,2
Summa eurosedlar	18 557,4	17 837,1
ECB issue	-2 310,1	-2 269,5
CSM	10 320,0	10 532,4
Utelöpande sedlar enligt kapitalfördelningsnyckeln	26 567,4	26 100,1

2. Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner

Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska transaktioner	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro	Förändring Mn euro
Löpande räkningar (inkl. kassakrav)	4 684,5	101 053,9	-96 369,4
Inlåningsfacilitet	134 012,7	23 552,7	110 460,0
Inlåning med fast löptid	–	–	–
Finjusterande reverserade transaktioner	–	–	–
Inlåning relaterad till marginalsäkerheter	–	–	–
Summa	138 697,2	124 606,6	14 090,6

2.1 Löpande räkningar (inkl. kassakrav)

Löpande räkningar innehåller fordringar hänförliga till kassakravsinslåningen i kassakravspliktiga kreditinstitut. I skuldposten 3 "Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet" redovisas dessutom separat medel för kreditinstitut som inte kan avyttras fritt och konton för kreditinstitut som är undantagna från kassakrav. Fram till den 20 december 2022 motsvarade räntan på kassakravsinslåningen den senaste tillgängliga marginalräntan som Eurosystemet använder i sina huvudsakliga refinansieringstransaktioner som genomförs i form av anbudsförfaranden. Den 27 oktober 2022 beslutade ECB-rådet att Eurosystemets inlåningsränta från och med den 21 december 2022 ska betalas på kassakravsinslåningen. Från och med juni 2014 har på bankernas inestående kassakravsmedel som överstiger kassakravet betalats antingen nollränta eller inlåningsränta, beroende på villkoren som är lägre.

Från och med den 30 oktober 2019 införde ECB-rådet ett system med tudelad ränta för kassakravsmedlen på så sätt att en del av kreditinstitutens överskottsreserver (dvs. de inestående kassakravsmedel som överstiger kassakravet) undantas från negativ inlåningsränta. Den årliga räntan på denna del var 0 %. De kassakravsmedel som överstiger kassakravet vid årets slut och som undantas från negativ inlåningsränta – dvs. den del som undantas – beräknades genom att multiplicera bankens reservkrav med multiplikatorn 6.¹⁰⁾ På den del som inte undantagits betalades fortfarande antingen nollränta eller ECB:s inlåningsränta, beroende på villkoren som var lägre. Sedan räntan på inlåningsfaciliteten stigit över noll den 14 september 2022 beslutade ECB-rådet att slopa systemet med tudelad ränta genom att sätta multiplikatorn till noll, eftersom det inte längre var nödvändigt att tillämpa tudelad ränta på de medel som överstiger kassakravet.

2.2 Inlåningsfacilitet

Inlåningsfaciliteten är en likviditetsindragande stående facilitet i Eurosystemet som bankerna kan använda för insättningar över natten till en på förhand bestämd ränta.

2.3 Inlåning med fast löptid

Tidsbunden inlåning är ett sätt att genomföra likviditetsindragande finjusterande transaktioner.

2.4 Finjusterande reverserade transaktioner

Finjusterande reverserade transaktioner genomförs för att hantera stora likviditetsfluktuationer.

2.5 Inlåning relaterad till marginalsäkerheter

Posten avser motparters inlåning i ett läge där marknadsvärdet av de säkerheter som motparten ställt underskrider det fastställda gränsvärdet.

3. Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet

Den 31 december 2022 uppgick posten till 354,2 miljoner euro (2021: 305,7 mn euro). År 2022 ingick i posten repor. I posten ingick 2021 repor för 300,9 miljoner euro och säkerheter relaterade till valutaswappar för 4,8 miljoner euro.

4. Skulder i euro till övriga hemmahörande i euroområdet

I posten ingår skulder i euro till den offentliga sektorn (1 725,0 mn euro) och andra än kassakravspflichtiga finansinstitut (8,0 mn euro).

5. Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet

Här upptas saldona på konton i Finlands Bank som innehåses av internationella organisationer och banker utanför euroområdet (5 891,3 mn euro).

6. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet

Den 31 december 2022 hade Finlands Bank inga skulder i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet.

7. Skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet

Den 31 december 2022 hade Finlands Bank inga skulder i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet.

8. Motpost till särskilda dragningsrätter som tilldelats av IMF

I denna post redovisas Finlands Banks skuld motsvarande de särskilda dragningsrätterna (jfr motsvarande post under tillgångar). Till en början var de särskilda dragningsrätterna och deras motpost lika stora. Till följd av SDR-handel var fordringarna relaterade till särskilda dragningsrätter vid slutet av 2022 större än motposten på skuldsidan. Motposten på skuldsidan uppgår till 3 500,0 miljarder SDR. I balansräkningen redovisas posten i euro och värderad till kursen den 31 december 2022 (4 380,9 miljarder euro).

9. Skulder inom Eurosystemet

Skulder och fordringar inom Eurosystemet specificeras i noten till posten "Fordringar inom Eurosystemet" på tillgångssidan i balansräkningen.

10. Övriga skulder

Posten består av upplupna kostnader och förutbetalda intäkter samt leverantörsskulder och övriga skulder. Till upplupna kostnader och förutbetalda intäkter hänförs bland annat resultatreglerande poster som ska redovisas i samband med bokslutet och ränteskulder för långfristiga refinansieringstransaktioner. Under övriga skulder upptas bland annat skulder relaterade till mervärdesskatteredovisningar och förskottsinnehållningar.

Övriga skulder (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021	Förändring
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	520,1	446,7	73,4
Leverantörsskulder	0,7	1,6	-0,9
Övriga skulder	1,6	-0,3	1,9
Summa	522,4	448,0	74,4

11. Värderingskonton

Här redovisas realiserade värderingsvinster på grund av marknadsvärdering av valutaposter och värdepapper. I posten ingår också uppskrivningar av markområden och byggnader samt värderingsdifferenser beroende på ändrad redovisningspraxis 1999.

Värderingskonton (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021	Förändring
Guld	2 300,6	2 148,3	152,3
Valuta:			
USD	1 049,2	764,6	284,6
GBP	26,3	68,3	-42,0
JPY	19,4	72,9	-53,5
SDR	34,4	30,3	4,0
Andra valutor	0,2	0,2	0,0
Värdepapper	1,6	24,3	-22,7
Andelar i investeringsfonder	71,3	380,9	-309,6
Övriga uppskrivningar	125,4	132,8	-7,3
Summa	3 628,5	3 622,6	5,8

12. Avsättningar

Enligt 20 § i lagen om Finlands Bank kan avsättningar göras i bokslutet, om detta är nödvändigt för att trygga realvärdet av bankens fonder eller för att utjämna sådana variationer i resultatet som orsakas av förändringar i valutakurserna eller marknadspriserna på värdepapper. Avsättningarna uppgick vid slutet av 2022 till 5 094,7 miljoner euro. Avsättningarna består av generell avsättning, avsättning för realvärde, pensionsavsättning och avsättning för kurs- och prisdifferenser.

Pensionsavsättningen har gjorts för täckning av pensionsåtagandet. Finlands Banks pensionsåtagande uppgår sammanlagt till 569,5 miljoner euro, varav 100,6 % eller 573,2 miljoner euro är täckt. Förändringen av pensionsavsättningen under räkenskapsåret utgörs av upplösning av uppskrivningsfonden, -0,4 miljoner euro, och av pensionsfondens förlust, -2,6 miljoner euro, som täcktes genom upplösning av pensionsavsättningen. Vid slutet av 2022 hade fastigheter till ett värde av 9,9 miljoner euro reserverats som täckning för pensionsavsättningen (se ”Övriga tillgångar” i noterna till balansräkningen). Inga tillgångar har reserverats för täckning av återstoden av pensionsavsättningen (562,9 mn euro), utan den förvaltas som en del av bankens finansiella tillgångar.

Avsättningar (mn euro)	Summa avsättningar 31.12.2020	Förändring av avsättningar 2021	Summa avsättningar 31.12.2021	Förändring av avsättningar 2022	Summa avsättningar 31.12.2022
Avsättningar för kurs- och prISRISKER	1 164	21	1 185	-165	1 021
Generell avsättning	1 945	–	1 945	-47	1 898
Avsättning för realvärde	1 545	58	1 603	–	1 603
Pensionsavsättning	582	-6	576	-3	573
Avsättning för förluster av penningpolitiska transaktioner	–	–	–	–	–
Summa	5 237	73	5 309	-214	5 095

13. Kapital och reserver

Här ingår bankens grundfond och reservfond. Om bankens bokslut uppvisar förlust ska denna enligt 21 § i lagen om Finlands Bank täckas med medel ur reservfonden. Till den del reservfonden inte räcker för ändamålet kan förlusten tills vidare lämnas utan täckning. De följande årens vinst ska i första hand användas till att täcka förluster som lämnats utan täckning.

Kapital och reserver (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021	Förändring
Grundfond	840,9	840,9	-
Reservfond	2 100,0	2 073,8	26,2
Summa	2 940,9	2 914,8	26,2

14. Årets resultat

Resultatet för räkenskapsåret 2022 blev 0,00 euro.

Årets resultat (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021	Förändring
Utdelning till staten	–	26,3	-26,3
Finlands Banks andel av vinsten (överförs till reservfonden)	–	26,2	-26,2
Summa	–	52,5	-52,5

Händelser efter balansdagen

I enlighet med artikel 140.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt införde Kroatien den gemensamma valutan den 1 januari 2023 med stöd av rådets beslut (EU) 2022/1211 av den 12 juli 2022. I enlighet med artikel 48.1 i stadgan för ECBS och ECB och ECB-rådets bestämmelser av den 30 december 2022¹¹⁾ har centralbanken i Kroatien inbetalat sin återstående andel av ECB:s kapital. I enlighet med artikel 48.1 och 30.1 i stadgan för ECBS och ECB har centralbanken i Kroatien överfört valutareserver till ett belopp motsvarande Kroatiens andel av ECB:s tecknade kapital. Eftersom kapitalfördelningsnyckeln justerades när centralbanken i Kroatien anslöt sig till Eurosystemet, minskade Finlands Banks inbetalda andel av ECB:s kapital (kapitalfördelningsnyckeln) från 1,8369 % till 1,8221 %. Finlands Banks andel av ECB:s tecknade kapital är 1,4939 %.

Finlands Banks direktion godkände bokslutet den 28 februari 2023. Före det hade en förtida återbetalning på 250 miljoner euro från TLTRO III-refinansieringstransaktioner som var utestående den 31 december 2022 gjorts till Finlands Bank. Vid samma tidpunkt hade utestående TLTRO III-refinansieringstransaktioner för sammanlagt 99,3 miljarder euro återbetalats till Eurosystemet i förtid. (Se också 5.2 ”Långfristiga refinansieringstransaktioner” i noterna till balansräkningen.)

Åtaganden utanför balansräkningen

Åtaganden utanför balansräkningen (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
Futurkontrakt		
Det nominella värdet av köpkontrakt	46,4	–
Det nominella värdet av säljkontrakt	-30,0	-17,7
Marknadsvärde av FX-swappar	-19,4	8,1
Placeringsåtaganden i fastighetsfonden	69,8	35,0
Värdepapperslån	112,2	109,5

I enlighet med ECB-rådets beslut ställer Finlands Bank värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammen till förfogande för utlåning. Föremål för värdepapperslån är Finlands Banks innehav av säkerställda obligationer, företagsobligationer och offentliga värdepapper samt av värdepapper som förvärvats inom ramen för köpprogrammet med anledning av pandemin. Dessutom ställer Finlands Bank till förfogande för utlåning också värdepapper som ingår i bankens investeringsportfölj. Värdepapperslånetransaktioner utan kontant säkerhet redovisas vid årets slut på konton utanför balansräkningen.¹²⁾ Den 31 december 2022 uppgick det utestående beloppet av värdepapperslånetransaktioner till 112,2 miljoner euro (109,5 mn euro 31.12.2021).

-
- 1) ECB-rådets beslut 30.4.2020 och 10.12.2020.
 - 2) För APP-programmet redogörs mer ingående på [ECB:s webbplats](#).
 - 3) Se pressmeddelandet 10.3.2022 om ECB-rådets beslut.
 - 4) Se pressmeddelandet 9.6.2022 om ECB-rådets beslut.
 - 5) För PEPP-programmet redogörs mer ingående på [ECB:s webbplats](#).
 - 6) Se pressmeddelandet 16.12.2021 om ECB-rådets beslut.
 - 7) Marknadsvärdena är riktgivande och beräknas på marknadspriser. Om ett marknadspris inte finns att tillgå, beräknas marknadsvärdet med hjälp av Eurosystemets interna modeller.
 - 8) Se framför allt beslut (EU) 2020/138 av den 22 januari 2020 om hur de nationella centralbankerna i medlemsstater som har euron som valuta ska betala in Europeiska centralbankens kapital och om upphävande av beslut (EU) 2019/44 (ECB/2020/4), beslut (EU) 2020/136 av den 22 januari 2020 om hur nationella centralbanker utanför euroområdet ska betala in Europeiska centralbankens kapital och om upphävande av beslut (EU) 2019/48 (ECB/2020/2), och beslut (EU) 2020/139 av den 22 januari 2020 om villkoren för överlåtelse av andelar i Europeiska centralbankens kapital mellan de nationella centralbankerna samt om ändring av inbetalat kapital och om upphävande av beslut (EU) 2019/45 (ECB/2020/5).
 - 9) Enligt redovisningspraxis för utgivning av eurosedlar i Eurosystemet tilldelas ECB 8 % av det totala värdet av utelöpande eurosedlar månatligen. Den återstående andelen på 92 % tilldelas de nationella centralbankerna likaså månatligen så att respektive centralbank i sin balansräkning upptar en andel av de utelöpande eurosedlar som motsvarar bankens inbetalda andel av ECB:s kapital. Differensen mellan värdet på eurosedlar som tilldelats de nationella centralbankerna enligt denna praxis och värdet på utelöpande eurosedlar bokförs i posten ”Nettofordringar/nettoskulder relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet”.
 - 10) ECB-rådet kan justera multiplikatorn i linje med utvecklingen i innehaven av överskottsreserver.
 - 11) Beslut ECB/2022/51 av den 30 december 2022 om Hrvatska narodna bankas inbetalning av kapital, överföring av reservtillgångar och bidrag till Europeiska centralbankens reserver och avsättningar (EUT L 17, 19.1.2023, s. 94); Avtal av den 30 december 2022 mellan Hrvatska narodna banka och Europeiska centralbanken om den fordran med vilken Europeiska centralbanken ska kreditera Hrvatska narodna banka i enlighet med artikel 30.3 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (EUT C 18, 19.1.2023, s. 1).
 - 12) Kontant säkerhet som ställts vid värdepapperslånetransaktioner redovisas i balansräkningen (se 3 ”Övriga skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet” och 5 ”Skulder i euro till hemmahörande utanför euroområdet” i noterna till skulderna).

Noter till resultaträkningen

31.12.2022

1. Ränteintäkter

Ränteintäkterna från hemmahörande utanför och i euroområdet uppgick till totalt 1 124,7 miljoner euro. Av detta utgjorde 182,8 miljoner euro ränteintäkter i utländsk valuta och 941,9 miljoner euro ränteintäkter i euro.

ECB-rådet inledde höjningen av styrräntorna den 27 juli 2022. Då steg räntan på inlåningsfaciliteten (0 %), vilket innebar ett avslut för de negativa räntor som i flera år tagits ut på inlåning i centralbanken. Denna s.k. negativa ränta hade fram till det tillämpats på inestående kassakravsmedel till den del som de översteg kassakravet. Från och med den 14 september 2022 har inlåning över natten och kassakravsinslåning gett upphov till räntekostnader. Fram till den 20 december 2022 motsvarade räntan på kassakravsinslåning marginalräntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna, men den 21 december 2022 ändrades räntegrunden till räntan på inlåningsfaciliteten. ¹⁾

Räntan på ECBS-poster, dvs. fordran på ECB motsvarande överföring av valutareserver, skulden och fordran för ECB:s sedelandel, tilldelningen enligt kapitalfördelningsnyckeln och den åtföljande justeringen samt TARGET2-saldona motsvarar marginalräntan i de huvudsakliga refinansieringstransaktionerna. Under 2022 inflöt ränteintäkter på dessa från och med den 27 juli 2022.

Ränteintäkter i utländsk valuta från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	69,2	55,2	14,0
Intäkter från diskonteringsinstrument	1,8	0,3	1,5
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,3	0,0	0,3
Utdelningar på fondandelar	27,4	25,7	1,7
Övriga ränteintäkter	74,2	1,9	72,2
Summa	173,0	83,2	89,8

Ränteintäkter i euro från hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	–	–	–
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,2	0,2	-0,0
Övriga ränteintäkter	13,0	20,3	-7,2
Summa	13,2	20,5	-7,3

Ränteintäkter i utländsk valuta från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	3,1	3,1	0,1
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,2	0,0	0,1
Övriga ränteintäkter	6,5	–	6,5
Summa	9,8	3,1	6,7

Ränteintäkter i euro från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Ränteintäkter från räntebärande värdepapper	–	–	–
Intäkter från diskonteringsinstrument	–	0,1	-0,1
Ränteintäkter från banktillgodohavanden	0,1	0,0	0,1
Utdelningar från investeringar i euro	4,1	3,9	0,1

Ränteintäkter i euro från hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Ränteintäkter från ECBS-poster	334,4	–	334,4
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	0,4	–	0,4
Ränteintäkter från penningpolitiska värdepapper	305,2	200,6	104,5
Ränteintäkter härrörande från negativa räntor på kreditinstitutens inlåning	262,8	633,4	-370,7
Övriga ränteintäkter	21,8	36,4	-14,6
Summa	928,7	874,6	54,1

Summa ränteintäkter (mn euro)	2022	2021	Förändring
Ränteintäkter i utländsk valuta från hemmahörande utanför euroområdet	173,0	83,2	89,8
Ränteintäkter i euro från hemmahörande utanför euroområdet	13,2	20,5	-7,3
Ränteintäkter i utländsk valuta från hemmahörande i euroområdet	9,8	3,1	6,7
Ränteintäkter i euro från hemmahörande i euroområdet	928,7	874,6	54,1
Summa	1 124,7	981,3	143,3

2. Räntekostnader

Räntekostnader i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Övriga räntekostnader	-53,9	-1,4	-52,5
Summa	-53,9	-1,4	-52,5

Räntekostnader i euro till hemmahörande utanför euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Övriga räntekostnader	-23,1	–	-23,1
Summa	-23,1	–	-23,1

Räntekostnader i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Övriga räntekostnader	-0,0	–	-0,0
Summa	-0,0	–	-0,0

Räntekostnader i euro till hemmahörande i euroområdet (mn euro)	2022	2021	Förändring
Räntekostnader för penningpolitisk inlåning	-403,5	–	-403,5
Räntekostnader för penningpolitisk utlåning	-167,3	-321,8	154,5
Övriga räntekostnader	-18,0	–	-18,0
Summa	-588,8	-321,8	-267,0

Summa räntekostnader (mn euro)	2022	2021	Förändring
Räntekostnader i utländsk valuta till hemmahörande utanför euroområdet	-53,9	-1,4	-52,5
Räntekostnader i euro till hemmahörande utanför euroområdet	-23,1	–	-23,1
Räntekostnader i utländsk valuta till hemmahörande i euroområdet	-0,0	–	-0,0
Räntekostnader i euro till hemmahörande i euroområdet	-588,8	-321,8	-267,0
Summa	-665,8	-323,2	-342,6

3. Räntenetto

Räntenetto (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021	Förändring
Ränteintäkter			
Ränteintäkter från finansiella tillgångar	222,0	147,2	74,8
Ränteintäkter från penningpolitiska poster	568,3	834,1	-265,8
Ränteintäkter från fordringar på ECBS	334,4	–	334,4
Summa	1 124,7	981,3	143,3
Räntekostnader			

Räntenetto (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021	Förändring
Räntekostnader för finansiella tillgångar	-95,0	-1,4	-93,6
Räntekostnader för penningpolitiska poster	-570,8	-321,8	-249,0
Räntekostnader för skulder till ECBS	–	–	–
Summa	-665,8	-323,2	-342,6
RÄNTENETTO	458,9	658,1	-199,2

4. Valutakursdifferenser

Posten innehåller realiserade valutakursvinster och valutakursförluster från försäljning av poster i utländsk valuta. År 2022 redovisades sådana vinster till ett belopp av 59,4 miljoner euro.

5. Prisdifferenser på värdepapper

Här ingår realiserade vinster och förluster från försäljning av värdepapper. År 2022 realiserades en vinst på 18,9 miljoner euro för försäljning av värdepapper.

6. Värderingsförluster på valutor och värdepapper

Posten innehåller värderingsförluster på valutor och värdepapper. Varje värdepappersslag och valuta särredovisas i bokföringen. Under 2022 började räntorna stiga, varpå marknadspriserna på värdepapper sjönk. Det gav upphov till realiserade värderingsförluster på värdepapper i framför allt amerikanska dollar men också i andra valutor. I värderingsförluster på värdepapper redovisades sammanlagt 244,0 miljoner euro vid årets slut. År 2022 redovisades inga värderingsförluster på valutor.

7. Förändring av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER

De realiserade nettoförlusterna till följd av valutakursdifferenser och prisdifferenser, sammanlagt 164,7 miljoner euro, täcktes genom upplösning av avsättningar för valutakurs- och prISRISKER i enlighet med redovisningsprinciperna. Avsättningarna har specificerats i noterna till skulderna.

8. Avgifts- och provisionsnetto

I posten ingår avgifter och provisioner som hänför sig till investeringsverksamheten.

9. Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster

Monetära inkomster (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
Finlands Banks inbetalda monetära inkomster till poolen	546,8	507,5
Finlands Banks andel av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln	131,1	21,5
Nettoresultat av sammanläggning av monetära inkomster enligt kapitalfördelningsnyckeln	-415,8	-486,0
Justeringar av monetära inkomster tilldelade under tidigare år	-6,3	2,8
Avsättning för förluster av penningpolitiska transaktioner	–	–
Summa	-422,1	-483,1

I posten ingår nettoresultatet av sammanläggningen av monetära inkomster för 2022, vilket utgör en kostnad på 415,8 miljoner euro (2021: -486,0 miljoner euro).

De monetära inkomsterna för varje nationell centralbank i Eurosystemet beräknas på de årliga intäkterna av de reserverade tillgångar som centralbanken håller som motvärden till skuldbasen. Ränta som ska betalats på poster som ingår i skuldbasen ska avräknas från nettoandelen av de monetära inkomsterna. Om den nationella centralbankens reserverade tillgångar överstiger eller understiger värdet av bankens skuldbas, kompenseras skillnaden med den senaste tillgängliga marginalräntan i Eurosystemets huvudsakliga refinansieringstransaktioner.

I följande tabell specificeras posterna i de reserverade tillgångarna och skuldbasen samt den ränta som tillämpas på dem.

Reserverade tillgångar	Tillämplig ränta	Skuldbas	Tillämplig ränta
Guldreserverna i förhållande till centralbankens andel av fördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital	0 %	Utelöpande sedlar	Tillämpas inte
Fordringar inom Eurosystemet motsvarande överföring av valutareserver till ECB (exklusive guldet)	Marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansierings-	Skulder i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterade till penningpolitiska	Genererad avkastning

Reserverade tillgångar	Tillämplig ränta	Skuldbas	Tillämplig ränta
	transaktioner	transaktioner	
Utlåning i euro till kreditinstitut i euroområdet relaterad till penningpolitiska transaktioner	Genererad avkastning	Nettoskuld inom Eurosystemet på grund av TARGET2-transaktioner*	Marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansierings-transaktioner
CBPP, CBPP2, PSPP - offentliga värdepapper och PEPP - offentliga värdepapper	Marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansierings-transaktioner		
SMP, CBPP3, PSPP - värdepapper utgivna av multinationella institut, CSPP och PEPP (exklusive PEPP - offentliga värdepapper)	Genererad avkastning		
Fordringar på centralbanker utanför euroområdet relaterade till likviditetstillförande transaktioner	Upplupna ränteintäkter (enligt prestationsprincipen)		
Upplupen kupongränta på nedskrivna penningpolitiska värdepapper för vilka avkastningen och riskerna fördelas fullt ut	Tillämpas inte		
Nettofordringar inom Eurosystemet relaterade till tilldelningen av eurosedlar inom Eurosystemet*	Marginalräntan för Eurosystemets huvudsakliga refinansierings-transaktioner		
Upplupen ränta på penningpolitiska tillgångar med en löptid på minst ett år	Tillämpas inte		

* Beroende på nationell centralbank kan dessa komponenter antingen vara örönmärkta tillgångar eller ingå i skuldbasen

Eurosystemets sammanräknade monetära inkomster fördelas på de nationella centralbankerna enligt kapitalfördelningsnyckeln för ECB:s tecknade kapital. Finlands Banks nettoandel är lika med de monetära inkomster som banken betalat in till poolen (546,8 miljoner euro) minus Finlands Banks andel av de monetära inkomsterna enligt fördelningsnyckeln (131,1 miljoner euro).

10. Andel av ECB:s vinst

ECB delade ut en vinst för räkenskapsåret 2021 på 41,7 miljoner euro. Finlands Banks redovisade andel 2022 uppgick till 0,8 miljoner euro.

11. Intäkter från övriga stamaktier och andelar

I posten ingår utdelningar från BIS-aktier för 3,7 miljoner euro.

12. Övriga intäkter

I posten ingår 38,7 miljoner euro i Finansinspektionens intäkter. Vidare ingår 5,3 miljoner euro i fastighetsintäkter samt expeditionsavgifter och provisioner.

13. Personalkostnader

Personalkostnader (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
Löner och arvoden	50,3	49,6
Arbetsgivarersättningar till pensionsfonden	9,8	9,4
Övriga lönebikostnader	2,3	2,1
Summa	62,3	61,1

Medelantal anställda	2022 Anställda	2021 Anställda
Finlands Bank	373	368
Finansinspektionen	246	239
Summa	619	607

Direktionsmedlemmarnas grundlöner (euro)	2022
Olli Rehn	284 802
Marja Nykänen	258 644
Tuomas Välimäki	209 705
Summa	753 151

Till direktionsmedlemmarna utbetalades totalt 43 275,17 euro i naturaförmåner (lunchförmån, telefonförmån och bilförmån).

Bestämmelser om pensionskyddet för Finlands Banks tjänstemän finns i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016). En direktionsmedlem kan efter avslutad mandatperiod få ersättning för inkomstbortfall, om personen till följd av karensbestämmelsen inte kan ta emot annat arbete eller pensionen från Finlands Bank är lägre än ersättningen för inkomstbortfall. Den fulla ersättningen för inkomstbortfall är 60 % av lönen och den betalas i ett år, efter samordning med pensionen från Finlands Bank, så att dessa tillsammans begränsas till högst 60 % av lönen.

14. Avgift till pensionsfonden

Under 2022 betalade Finlands Bank med bankfullmäktiges godkännande in en pensionsfondsavgift på 10 miljoner euro till pensionsfonden för att täcka räkenskapsperiodens underskott.

15. Administrationskostnader

Administrationskostnader (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
Materielkostnader	0,4	0,5
Kostnader för maskiner och inventarier	7,5	7,4
Kostnader för fastigheter	9,7	8,9
Personalrelaterade kostnader	2,4	1,0
Kostnader för köpta tjänster	15,6	15,1
Övriga administrationskostnader	2,4	2,3
Summa	38,0	35,2

Här redovisas hyror, möteskostnader, PR-kostnader, kostnader för köpta tjänster och kontorsartiklar. Som administrationskostnader redovisas också kostnaderna för utbildning, tjänsteresor och rekrytering.

16. Avskrivningar av anläggningstillgångar

Avskrivningar av anläggningstillgångar (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
Byggnader	3,8	3,7
Maskiner och inventarier	2,7	2,6
Summa	6,5	6,2

Avskrivningar av immateriella anläggningstillgångar (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
It-system	3,2	2,8
Summa	3,2	2,8

17. Kostnader för anskaffning av sedlar

Kostnaderna för anskaffning av sedlar var 6,0 miljoner euro.

18. Övriga kostnader

Största delen av övriga kostnader hänför sig till indrivningskostnader, kurs- och avrundningsdifferenser samt andra liknande kostnader.

19. Pensionsfondens intäkter

Här redovisas Finlands Banks och Finansinspektionens arbetsgivarandelar och arbetstagarnas andel av premieinkomsten, sammanlagt 13,6 miljoner euro, samt avgiften till pensionsfonden på 10 miljoner euro. Posten innehåller dessutom 3,3 miljoner euro i intäkter från pensionsfondens investeringsverksamhet och 1,7 miljoner euro i fastighetsintäkter.

20. Pensionsfondens kostnader

I posten ingår utbetalda pensioner, 29,2 miljoner euro, förvaltningskostnader och avskrivningar av pensionsfondens anläggningstillgångar.

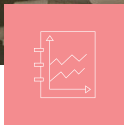
21. Förändring av avsättningar

I posten redovisas 47 miljoner euro i upplösning av den generella avsättningen. Alla avsättningar har specificerats i noterna till skulderna.

22. Årets resultat

Resultatet för räkenskapsåret 2022 blev 0,00 euro.

1) ECB-rådets beslut av den 27 oktober 2022.

Bokslutsbilagor

31.12.2022

Mn euro	31.12.2022	31.12.2021
Aktier och andelar, nominellt värde		
Banken för internationell betalningsutjämning (BIS) ¹	22,4 (1,96 %)	22,4 (1,96 %)
Bostadsaktier	0,2	0,2
Övriga aktier och andelar	0,0	0,0
Summa	22,6	22,6
Kalkylmässig andel av värdepapperscentralens fond	0,3	0,3
Pensionsåtaganden		
Finlands Banks pensionsåtaganden ²	569,5	547,7
– därav täckt genom avsättningar	573,1	576,1

¹ Inom parentes Finlands Banks relativa ägarandel av utelöpande BIS-aktier.

² Siffran för 2022 inkl. indexhöjningen av pensioner och fribrev 1.1.2023.

Finlands Banks fastigheter

Fastighet	Adress	Byggnadsår	Volym ca m ³
Helsingfors	Fredsgatan 16	1883/1961/2006	52 108
	Fredsgatan 19	1954/1981	40 487
	Snellmansgatan 6 ¹	1857/1892/2001	23 600
	Snellmansgatan 2 ¹	1901/2003	3 225
	Ramsöuddsvägen 34	1920/1983/1998	4 800
Vanda	Säkerhetsdalsvägen 1	1979	334 243
Enare	Saariseläntie 9	1968/1976/1998	6 100

¹ Överfört till Finlands Banks pensionsfond 1.1.2002.

Noter om riskhanteringen

31.12.2022

Riskhantering och riskkontroll inom tillgångsförvaltningen

Investeringsverksamheten exponeras för risker som banken söker identifiera, mäta och begränsa genom riskhantering. Finlands Bank använder allmänt tillämpliga riskhanteringsmetoder, marknads- och kreditriskmodeller och känslighetsanalyser.

För riskhanteringen av investeringsverksamheten vid Finlands Bank svarar administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning i samarbete med avdelningen för marknadsoperationer. Riskkontrollen av investeringsverksamheten och avkastnings- och riskrapporteringen är förlagda till administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning.

Rapporter om riskerna i investeringsverksamheten lämnas dagligen till den operativa personalen inom investeringsverksamheten och månatligen till direktionen. Avkastningsrapporter lämnas varje månad till investeringsverksamheten och den direktionsmedlem som svarar för investeringsverksamheten. Marknadskommittén behandlar avkastningen fyra gånger om året under ledning av den direktionsmedlem som svarar för investeringsverksamheten. Direktionen diskuterar risker och avkastning två gånger om året. Förseelser mot risklimiters rapportereras omedelbart. En rapport om samlade finansiella risker läggs fram för direktionen fyra gånger om året.

Beslutsstruktur i tillgångsförvaltning och riskhantering och separata riskkommittéer

Beslut om tillgångsförvaltning och riskhantering fattas av Finlands Banks direktion, marknadskommittén och i operativa frågor även av investeringsgruppen och riskgruppen.

Finlands Banks direktion beslutar om målen för investeringsverksamheten och om investeringspolicyn samt om principerna för riskhantering och ansvarsfulla investeringar. Direktionen fattar beslut om bland annat omfattningen av bankens finansiella tillgångar och valutareserven, valutafördelningen av reserven, den långsiktiga tillgångsförvaltningen, den strategiska allokeringen av portföljen av räntebärande värdepapper enligt investeringskategori, de tillåtna variationsgränserna per investeringskategori vid investering i räntebärande värdepapper och storleken på ränte- och kreditriskerna. Direktionen fastställer också maximigränserna för kreditrisklimiterna.

Marknadskommittén fattar de detaljerade besluten om tillgångsförvaltningen och riskhanteringen inom de ramar som fastställts av direktionen. Kommittén fastställer bland annat kriterierna för motparter och emittenter och de exakta kreditrisklimiterna. Ordförande och beslutsfattare i marknadskommittén är den direktionsmedlem som svarar för Finlands Banks egna investeringar.

Investeringsgruppens och riskgruppens arbete går huvudsakligen ut på att bereda ärenden för behandling i beslutsorganen. Investeringsgruppen fattar dessutom de interna besluten på avdelningen för marknadsoperationer och samordnar ärenden som är gemensamma för investerings- och riskhanteringsorganisationerna. Beslut om nya handelsmotparter fattas i regel av investeringsgruppen och i vissa undantagsfall av marknadskommittén. Avdelningschefen för marknadsoperationer är ordförande och beslutsfattare i investeringsgruppen. Ordförande och beslutsfattare i riskgruppen är chefen för administrativa avdelningens byrå för riskkontroll och extern redovisning.

Utöver ovan nämnda beslutsorgan har Finlands Bank också en intern arbetsgrupp för ansvarsfulla investeringar. Arbetsgruppen fattar beslut om exkludering eller inkludering av investeringar enligt hållbarhetskriterier och drar därvid nytta av en utomstående tjänsteleverantörs analys.

Finlands Bank har en kommitté för ekonomiska risker som är oberoende av tillgångsförvaltningen och som har till uppgift att stödja direktionen genom att kontrollera och analysera de ekonomiska riskerna i Finlands Banks balansräkning. Kommittén är inte ett beslutsorgan utan ger rekommendationer och hänskjuter vid behov ärenden till direktionen för kännedom och beslut. Ordförande för kommittén är den direktionsmedlem som svarar för riskkontrollen.

Utöver kommittén för ekonomiska risker har Finlands Bank också en kommitté för operativa risker och cyberrisker. Denna kommitté ska bedöma nivån på riskhanteringen av bankens operativa risker och cyberrisker och ge råd och rekommendationer för utveckling av riskhanteringen. Kommittén är i likhet med kommittén för ekonomiska risker inte ett beslutsorgan utan ger rekommendationer och hänskjuter vid behov ärenden till direktionen för kännedom och beslut. Ordförande för kommittén för operativa risker och cyberrisker är den direktionsmedlem som svarar för riskkontrollen.

Riskmått och fördelningar

Obligationer och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar efter kreditbetyg¹

Kreditbetyg	31.12.2022 Mn euro	31.12.2021 Mn euro
AAA	2 721	3 077
AA+	710	437
AA	50	44
AA-	303	366
A+	1 165	1 260
A	281	205
A-	89	137
BBB+	36	47
BBB	8	14
BBB-	-	-
Under BBB-	-	-
Utan kreditbetyg	300	82
Summa	5 662	5 670

1) Säkerställda obligationer har klassificerats enligt värdepapperets kreditbetyg, inte emittentens kreditvärdighet. Centralbanken i Japan klassificeras enligt kreditbetyget för staten. På grund av ändringarna i beräkningsmetoden för kreditvärdighet har värdena för jämförelsetidpunkten räknats om.

På grund av avrundning stämmer inte alltid totalsummorna.

Obligationer och inlåning i Finlands Banks finansiella tillgångar efter emittentens/motpartens hemland (till marknadsvärde)

Land eller område (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
Euroområdet	81	214
Nederländerna	48	75
Österrike	20	67
Tyskland	9	19
Frankrike	4	53
Övriga Europa	656	852

Land eller område (mn euro)	31.12.2022	31.12.2021
Sverige	283	347
Storbritannien	256	290
Norge	75	116
Danmark	32	81
Schweiz	9	18
Amerika	3 197	2 977
USA	2 775	2 477
Kanada	422	500
Asien och Stilla-havsområdet	1 096	1 151
Japan	1 065	1 111
Australien	22	22
Sydkorea	9	18
Internationella institutioner	632	477
Summa	5 662	5 670

På grund av avrundning stämmer inte alltid mellan- och slutsummorna.

Finlands Banks finansiella tillgångars känslighet för marknadsförändringar

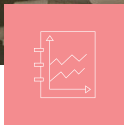
Mn euro	2022	2021
Värdeförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en appreciering av euron med 15 % mot valutorna och guldets i valutareserven per 31.12.	-1 403	-1 387
Värdeförändring i Finlands Banks finansiella tillgångar vid en räntehöjning på 1 % från ställningen per 31.12.	-109	-109
Värdeförändring i Finlands Banks aktiefonder vid en nedgång i aktiefondernas värde med 25 %	-332	-378

Allokering av Finlands Banks portfölj av räntebärande värdepapper vid slutet av 2022

Portfölj av räntebärande värdepapper	Allokering vid årets slut (%)
Statsobligationer och inlåning i centralbanker	58,9
Obligationer utgivna av statsbundna institutioner	25,3
Säkerställda obligationer	4,1
Företagsobligationer	11,4
Kontanter	0,3
Summa	100,0

Definitioner och begrepp

- Med **marknadsrisk** avses risken för att nettovärdet av tillgångarna sjunker på grund av förändringar i marknadspriser, som kan vara till exempel förändringar i räntor, valutakurser, priset på guld eller aktiekurser, då risken kallas ränterisk, valutakursrisk, guldprisrisk respektive aktierisk. Med marknadsrisk avses risken för att nettovärdet av tillgångarna sjunker på grund av förändringar i marknadspriser, som kan vara till exempel förändringar i räntor, valutakurser, priset på guld eller aktiekurser, då risken kallas ränterisk, valutakursrisk, guldprisrisk respektive aktierisk.
- Med **kreditrisk** avses risken för ekonomisk förlust till följd av att kreditbetyget för motparten i en ekonomisk transaktion eller emittenten av värdepapper förändras eller att motparten eller emittenten blir insolvent.
- Med **likviditetrisk** avses att tillgångar inte kan tas i bruk vid behov eller omsättas i likvida medel utan extra kostnader.
- Med **operativ risk** avses risken för extra kostnader eller förluster till följd av otillräckliga eller misslyckade interna processer eller på grund av medarbetare, system eller externa faktorer.
- **Investeringsportföljen** består av en räntebärande portfölj i utländsk valuta och en räntebärande portfölj i euro samt långsiktiga investeringar. Dess syfte är att säkerställa de finansiella tillgångarnas värde och Finlands Banks förmåga att även i framtiden uppfylla sina skyldigheter.
- **Valutarenserven** består av valutainvesteringar och andra fordringar i utländsk valuta som inte skyddas separat. I den ingår en räntebärande portfölj i utländsk valuta och nettofordringar på Internationella valutafonden (IMF).
- Med **kontanter** avses kortfristiga banktillgodohavanden med eller utan säkerheter.
- **Modifierad duration** är ett mått på ränterisk som anger hur mycket värdet på en investering eller investeringar i räntebärande instrument förändras när räntorna förändras något. När den modifierade durationen är till exempel 2 och räntorna stiger med 1 %, sjunker värdet på investeringar i räntebärande instrument med 2 %.
- Med ett **VaR-värde** vid en viss konfidensgrad (t.ex. 99 %) avses en sådan förlust att en större förlust efter en given tid realiserar med en sannolikhet (t.ex. 100 % – 99 % = 1 %) som motsvarar den aktuella konfidensgraden (t.ex. 99 %). Om till exempel VaR-värdet med en dags horisont och konfidensgraden 99 % är 3 miljoner euro, betyder det att det i dag med 1 % sannolikhet realiserar ett resultat som är sämre än en förlust på 3 miljoner euro (och med 99 % sannolikhet ett resultat som är bättre).
- Ett **ES-värde** (Expected Shortfall) vid en viss konfidensgrad anger storleken av den förväntade förlusten då förlustnivån enligt VaR-värdet vid motsvarande konfidensgrad överskrids. Till exempel ES på konfidensnivån 99 % ger medelvärdet på förlusten om risken som har en sannolikhet på 1 % realiserar.

Revisionsberättelse

3.3.2023

I egenskap av revisorer utsedda av riksdagen har vi verkställt granskning av Finlands Banks bokföring, bokslut och förvaltning för räkenskapsåret 2022 enligt god revisionssed.

Bankens internrevision har under räkenskapsåret granskat bankens bokföring och verksamhet. Vi har tagit del av berättelserna från den interna revisionen.

Vi har läst bankens årsberättelse och av direktionen fått redogörelser för bankens verksamhet.

Bokslutet är upprättat i enlighet med gällande bestämmelser och de bokslutsprinciper som fastställts av riksdagens bankfullmäktige. Bokslutet ger en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning och resultatbildning.

Vi föreslår att resultaträkningen och balansräkningen fastställs för det granskade räkenskapsåret. Vi tillstyrker att räkenskapsårets resultat disponeras enligt direktionens förslag.

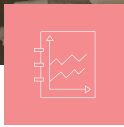
Helsingfors den 3 mars 2023

Mika Kari

Katri Kulmuni

Jukka Kopra

Lotta Kauppila, CGR, sekreterare Timo Tuokko, CGR

Utlåtande om revision

28.2.2023

Utlåtande om revision i enlighet med artikel 27 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken

Till Finlands Bank

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Finlands Bank (FO-nummer 0202248-1) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2022. Bokslutet omfattar balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning och av resultatbildningen i enlighet med de redovisningsprinciper och -metoder som godkänts av ECB-rådet samt lagen om Finlands Bank och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisions sed i Finland. Våra skyldigheter enligt god revisions sed beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet*.

Vi är oberoende i förhållande till Finlands Bank enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Finlands Banks direktions ansvar för bokslutet

Finlands Banks direktion ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild av bankens ekonomiska ställning och av resultatbildningen i enlighet med bestämmelser om upprättande av bankens bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Finlands Banks direktion ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar Finlands Banks direktion för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är lämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförts enligt god revisionsssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionsssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att Finlands Banks direktion använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för vårt uttalande. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att banken inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bankens styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Helsingfors den 28 februari 2023
KPMG Oy Ab
Juha-Pekka Mylén
CGR

Organisation

31.12.2022

Bankfullmäktige

Ordförande

Antti Lindtman

Vice ordförande

Toimi Kankaanniemi

Mari Holopainen

Kalle Jokinen

Esko Kiviranta

Markus Mustajärvi

Petteri Orpo

Pia Viitanen

Ville Vähämäki

Bankfullmäktiges sekreterare

Kimmo Virolainen

Anne Hedman

Direktionen

Direktionens ordförande

Olli Rehn

Direktionens vice ordförare

Marja Nykänen

Direktionsmedlem

Tuomas Välimäki

Direktionens sekreterare

Elisa Newby

Avdelningar

Avdelningen för penning- politik och forskning

Juha Kilponen

Byrån för penningpolitik och euroområdet ekonomi

Markku Lehmus

Finlands Banks forskningsinstitut för tillväxtmarknader (BOFIT)

Iikka Korhonen

Prognosbyrån

Meri Obstbaum

Forskningsenheten

Esa Jokivuolle

Avdelningen för finansiell stabilitet och statistik

Katja Taipalus

Byrån för makrofinansiell analys

Helinä Laakkonen

Byrån för finansiell statistik

Elisabeth Flittner

Byrån för makrotillsyn

Hanna Freystätter

Byrån för statistisk analys och informationservice

Harri Kuussaari

Avdelningen för marknadsoperationer

Juha Niemelä

Byrån för penningpolitiska transaktioner

Niko Herrala

Byrån för banktjänster

Teemu Peltoniemi

Tillgångsförvaltningsbyrån

Jarno Ilves

Byrån för motparter och säkerheter

Marjaana Hohti

Betalningssystem- avdelningen

Päivi Heikkinen

Kontantförsörjningsbyrån

Heli Snellman

Fintechgruppen

Aleksi Grym

Byrån för finansiell infrastruktur

Jussi Terho

Ledningssekretariatet

Elisa Newby

Internationella byrån

Satu Kivinen

Kommunikationsenheten

Jenni Hellström

Juridiska enheten

Jutta Koivisto

Strategi- och organisationsgruppen

Assistenttjänster för direktionen

Administrativa avdelningen

Veli-Matti Lumiala

Internservicebyrån

Hannu Vesalainen

Byrån för riskkontroll och extern redovisning

Antti Nurminen

Personal- och ekonomistyrningsbyrån

Antti Vuorinen

Säkerhets- och fastighetsbyrån

Marko Lavikkala

Språktjänsten

Eija Puttonen

Dataavdelningen

Petteri Vuolasto

Gemensamma IT-tjänster

Sami Kirjonen

Gemensamma informationshanteringstjänster

Mia Ristimäki

- Bibliotek och informationstjänster
- Documenttjänster
- Innehållshanteringssystem

IT-tjänster för Finansinspektionen

Kirsti Ikonen

IT-tjänster för Finlands Bank

Petri Salminen

Internrevisionen

Helena Rantanen

I anslutning till Finlands Bank verkar
Finansinspektionen. Direktör för
Finansinspektionen är Tero Kurenmaa.